༄༅། །བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་འགྲེལ་བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན།

དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
Paldan Drepung Gomang Library

སྒོ་མང་ཀློག་ཚུལ་ལག་དེབ་ཕྲེང་ཁག་གི་ཨང་།

[༠༢༩]

མཚན་བྱང་།

༄༅། །བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཚིག་དོན་སྒོ་ནས་བཤད་པ་བྱམས་མགོན་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཛད་པ་པོ། ཆོས་རྗེ་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན།

འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་གློག་རྡུལ་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མཛོད་ནས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༨ ལོའི་ཟླ་ལྔ་པར།

ཡིབ་ལེན་ཏུ་གནས།

www.gomanglibrary.com

དཔར་གཞི་ཞུ་སྒྲིག་པ། འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

འཕྲུལ་དེབ་བཟོ་སྐྲུན་པ། ཤེས་ཚང་ལྡོང་སྨུག

དེབ་འདིའི་དཔར་གཞིའི་བདག་དབང་འབྲས་སྤུངས་སྒོ་མང་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་ཡོད་པས་ཚོག་མཆན་མེད་པར་གང་བྱུང་དཔར་སྐྲུན་བྱ་མི་ཆོག

དཀར་ཆག

༄༅། །བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་བྱམས་མགོན་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ། 1

སྐབས་དང་པོ། རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་བཤད་པ། 2

སྐབས་གཉིས་པ། ལམ་ཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 51

སྐབས་གསུམ་པ། གཞི་ཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 70

སྐབས་བཞི་པ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བཤད་པ། 80

སྐབས་ལྔ་པ། འབྲས་བུ་རྩེ་སྦྱོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 133

སྐབས་དྲུག་པ། བརྟན་པའི་རྒྱུ་མཐར་གྱིས་པ་བཤད་པ། 156

སྐབས་བདུན་པ། འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ། 158

སྐབས་བརྒྱད་པ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ། 161

དོན་བསྡུས་དྲུག་དང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས། 182

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག 185

༄༅། །བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་བྱམས་མགོན་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

མཆོད་པར་བརྗོད་ཅིང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བ།

༈ ན་མོ་པྲཛྙཱ་པ་ར་མི་ཏཱ་ཡ། རྒྱལ་རྣམས་འགྲོ་ལ་ཉེ་རིང་མི་མངའ་ཡང་། །ཆེར་སྙིགས་ལྔ་བདོའི་སྡུག་རུམ་འཐིབས་པ་འདིར། །ལྷག་པར་ཐུགས་རྗེའི་སྣང་བས་ཁྱབ་མཛད་པའི། །མཉམ་མེད་ཤཱཀྱ་སེང་གེར་མགོས་ཕྱག་འཚལ། །མགོན་དེའི་གསུང་རབ་གྲངས་མཐའ་བྲལ་བའི་མཆོག །རྒྱལ་ཡུམ་སྦས་དོན་ལག་པའི་ནོར་བུ་བཞིན། །ལྷག་པར་གསལ་མཛད་མི་ཕམ་མགོན་པོ་དེ། །ལྷ་དང་བཅས་པའི་འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་མིག །རྒྱལ་ཚབ་གསེར་མངལ་ཅན་དེ་མཉེས་བྱས་ནས། །ཡུམ་རྒྱན་གཏྲ་སླིང་འདིར་ཉེར་དྲངས་པའི། །ཐོགས་མེད་ཧྭ་གི་ཏཱ་ཐའི་སྐྲུ་དྲིན་ནི། །ཁྱུང་ཆེན་མ་ཐོབ་བར་དུ་གཞལ་བར་དཀའ། །འཕགས་པའི་ཡུལ་ན་རྒྱལ་ཡུམ་རྒྱན་གྱི་དོན། །འགྲེལ་མཛད་མཁས་མང་གསེར་རིས་རབ་དཀྲིགས་པའི། །དབུས་སུ་འཕགས་སེང་ལྷུན་པོ་རབ་མཐོ་ཞེས། །གཏམ་སྙན་རྒྱ་མཚོའི་གོས་ཅན་མ་ལུས་ཁྱབ། །རྒྱ་བོད་རྒྱན་

འགྲེལ་འབུམས་ཀླས་ཀུན་གྱི་ནང་། །འཇམ་མགོན་བླ་མའི་ལེགས་བཤད་གསེར་ཕྲེང་དེ།། ཁྱད་པར་འཕགས་ཞེས་གྲགས་པའི་སྒྲ་ཆེན་གྱིས། །མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་རྣ་དབང་དལ་བར་བྱས། །གང་གི་ཐུགས་རྗེས་ཕྱུགས་དང་ཁྱད་མེད་བདག །གཞུང་དོན་སྨྲ་བའི་འགྲེལ་དུ་འགོད་མཛད་པའི། །རྩ་བའི་བླ་མའི་ཐབས་མཁས་མཛད་བཟང་དེ། །རྒྱལ་བ་ཀུན་ལ་ཡོད་མེད་འཕྱུང་མོ་ཉུག །རྟག་ཏུ་གཞུང་བཟང་དེ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་། །གྲངས་ཡས་བསྐལ་པར་དེ་ལ་ཐོས་སོགས་ཀྱིས། །ཞུགས་ན་སྐམ་པའི་འདུན་པས་རྒྱུ་བྱས་ཏེ། །རྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་ཅུང་ཟད་འཆད་ལ་སྤྲོ། །འདིར་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གྱི་ཚིག་དོན་ཅུང་ཟད་འཆད་པ་ལ་གསུམ། རྗོད་བྱེད་དོན་ལྡན་གྱི་མཚན་དང་། བརྗོད་བྱ་དེ་ལྡན་གྱི་གཞུང་དང་། གང་གིས་བསྒྱུར་བའི་འགྱུར་བྱ་དེ་བཤད་པའོ། །

སྐབས་དང་པོ། རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་བཤད་པ།

དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། ཨ་བྷི་ས་མ་ཡ་ཨ་ལངྐཱ་ར་ནཱ་མ་པྲ་ཛྙཱ་པཱ་ར་མི་ཏ་ཨུ་པ་དེ་ཤ་ཤཱསྟྲ། བོད་སྐད་དུ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།། ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བརྩམ་བྱ་གཞུང་གི་རང་བཞིན། བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། ། དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་བརྗོད་དང་། དགོས་འབྲེལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི། ཉན་ཐོས་ཞི་བ་འཚོལ་རྣམས་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་ཉེར་ཞིར་ཁྲིད་མཛད་གང་ཡིན་དང་། །འགྲོ་ལ་ཕན་པར་བྱེད་རྣམས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་དོན་སྒྲུབ་མཛད་པ་གང་། །གང་དང་ཡང་དག་ལྡན་པས་ཐུབ་རྣམས་རྣམ་པ་ཀུན་ལྡན་སྣ་ཚོགས་འདི་གསུངས་པ། །ཉན་ཐོས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་བཅས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ནི་ཡུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས། ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་སྡུག་ཀུན་རིགས་པ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་འཚོལ་བ་སྟེ་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཀུན་ཤེས་པ་སྟེ་གཞི་ཤེས་ཉིད་ཀྱིས། ཉེར་ཞི་དེར་འཁྲིད་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། འགྲོ་བ་ལ་འཕྲལ་དང་ཡུན་དུ་ཕན་པ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ལམ་གསུམ་བདེན་པར་བྱེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་རིགས་ཅན་གསུམ་གྱི་དོན་བསྒྲུབ་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གང་དང་ཡང་དག་པར་ལྡན་པའི་ཐུབ་དབང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་བརྗོད་བྱའི་རྣམ་པ་ཀུན་དང་ལྡན་པའི་རྗོད་བྱེད་སྣ་ཚོགས་པ་འདི་དག་གསུང་པར་མཛད་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ། ཉན་ཐོས་རང་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཚོགས་དང་བཅས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡུམ་མཁྱེན་གསུམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།།

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ལམ། །སྟོན་པས་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་། །གཞན་གྱིས་མྱོང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཀྱི། །མདོ་དོན་དྲན་པ་ལ་བཞག་ནས། །བློ་དང་ལྡན་པས་མཐོང་

འགྱུར་ཕྱིར། །བདེ་བླག་ཏུ་ནི་རྟོགས་པ་ཞེས། །བྱ་བ་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཕོ་ནའི་ལམ་དང་། དེས་མཚོན་པའི་མངོན་རྟོགས་ལྷག་མ་བདུན་དང་བཅས་པ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཡུམ་གྱི་མདོ་འདི་ལས་བཤད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྗོད་བྱ་དང་། བྱང་སེམས་ལས་གཞན་ཕྱི་རོལ་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཐོས་བྱུང་ལ་སོགས་པའི་ཤེས་རབ་གསུམ་གྱིས་ཐོག་མ་དང་བར་དང་ཐ་མར་རིམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་དེ། ཆོས་དེ་སྒྲུབ་པའི་སྤྱོད་པ་ཕར་ཕྱིན་བཅུའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཡུམ་གྱི་མདོའི་དོན་མ་ལུས་པ་ཐོས་བསམ་གྱིས་བཞག་པའི་བག་ཆགས་ལས་བྱུང་བའི་དྲན་པའི་ཤེས་པ་ལ་མི་བརྗེད་པར་བཞག་ནས་གོམས་པར་བྱས་པ་ལས། བློ་དང་ལྡན་པ་བྱང་སེམས་ཕོ་ནའི་ས་ས་བཅུ་ཐོབ་པའི་རིམ་པས་མཐོང་བ་སྟེ་མངོན་སུམ་དུ་བྱེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཉིང་དགོས་བསྟན་པ་དང་། ཉིང་དགོས་དེའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱན་གྱི་གདུལ་བྱས་རྒྱན་ལ་བརྟེན་ཞེས་ཡུམ་གསུམ་གྱི་དོན་བདེ་བླག་ཏུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟན་བཅོས་རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །འབྲེལ་བ་ནི་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ། རྩོམ་པའི་དགོས་པ་ཞེས་པས་དགོས་པ་ནི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཕྱིར་ཞེས་པས་ཉིང་དགོས་ནི་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བར་འཕངས་པས་སོ། །འདི་ནི་གསེར་ཕྲེང་ལྟར་རོ། །རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། གཞན་གྱིས་སྤྱོད་བ་མ་ཡིན་པ་བརྗོད་བྱའི་ཁྱད་པར་ལ་སྦྱར་ནས། དེས་སྐབས་གསུམ་པའི་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གཞི་ཤེས་ཐེག་དམན་གཞི་ཤེས་སུ་འདོད་པ་བཀག་པ་དང་། ཆོས་སྤྱོད་བཅུ་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་ལ་བཤད་དོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས། རྒྱན་སྣང་དུ་བརྗོད་བྱའི་སྐབས་སུ་གང་ཟག

བཞིའི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་དངོས་པོ་བརྒྱད་བཤད་པ་དེ་ཉིད་མ་མྱུངས་པར་བསྟན་པས་དེའི་ལྟར་ན་ཉན་རང་མི་སྐྱོང་བའི་གང་ཟག་ཏུ་མི་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱན་སྣང་ལས་ཀྱང་མི་སྐྱོང་བའི་གང་ཟག་ཕྱི་རོལ་པ་ཡོ་ནར་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྒྱས་པ་ལ་དད་པ་ལ་བརྒྱད། འབྲིང་ལ་དད་པ་ལ་དྲུག བསྡུས་པ་ལ་དད་པ་ལ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལུས་རྣམ་བཞག་དང་། ཡན་ལག་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །

དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ནི། །དངོས་པོ་བརྒྱད་ཀྱིས་ཡང་དག་བཤད། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ལམ་ཤེས་ཉིད། །དེ་ནས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་དང་། །རྩེ་མོར་ཕྱིན་དང་མཐར་གྱིས་པ། །སྐད་ཅིག་གཅིག་མངོན་རྫོགས་བྱང་ཆུབ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་དེ་རྣམ་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས། མཚོད་བརྗོད་དུ་བརྗོད་བྱ་ལ་བསྐོད་ཕྱག་བྱས་པའི་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིས་རྗོད་བྱེད་སྐབས་བརྒྱད་དང་བརྗོད་བྱ་དངོས་པོ་བརྒྱད་དུ་ཕྱེ་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཡང་དག་པ་སྟེ་མ་ལུས་པར་བཤད་དོ། །རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་དང་གཞུང་དང་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ནི་ཤེར་ཕྱིན་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པས། སློབ་ལམ་ན་ཤེར་ཕྱིན་དང་ཕར་ཕྱིན་མེད་པར་འདོད་དོ། །གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ན། ཚོགས་སྦྱོར་ན་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པ་མེད་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་མཚན་ཉིད་པར་བཤད་ཅིང་། འཇུག་པའི་རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་ཕྱིན་པའི་སྒྲ་ཕྱིན་ཟིན་ལ་བྱེད་ན་སློབ་ལམ་ན་ཕར་ཕྱིན་མེད་ལ། ཕྱིན་བྱེད་ལ་བྱེད་ན

ཡོད་པར་བཤད་དོ། །སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཆོས་བཅུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་དང་། ལམ་གསུམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་པའི་མངོན་རྟོགས་ནི་ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཐམས་ཅད་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་འཕགས་ལམ་ནི་གཞི་ཤེས་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བསྒོམ་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་སྒོམ་པ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་རྩེ་སྦྱོར་དང་། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཤེས་རྣམ་ལ་བརྟན་པ་ཐོབ་ཕྱིར་དུ་རིམ་གྱིས་སྒོམ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་ནི་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་མཐར་ཐུག་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བཞི་བསྒོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་འབྲས་བུ་མཐར་ཐུག་ནི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་དང་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །འདི་དག་གི་ས་མཚམས་ཀྱང་། རྣམ་མཁྱེན་དང་ཆོས་སྐུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་ལ། ལམ་ཤེས་ནི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དང་། གཞི་ཤེས་ནི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཡོད་པ་དང་། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་ནི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དང་། རྩེ་སྦྱོར་ནི་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དང་། མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བས་ནི་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་སྔ་ལོགས་བར་དང་། སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ནི་རྒྱུན་མཐའ་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་རྣམ་བཤད་ལས་བཤད་

དོ། །གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ན། ལམ་ཤེས་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་
བར་དང་། གཞི་ཤེས་ཐེག་དམན་ཚོགས་ལམ་ནས་ཐེག་དམན་མི་སློབ་
ལམ་གྱི་བར་དུ་ཡོད་ལ་གཞན་རྣམས་འདྲའོ།། གཉིས་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་
པ་དང་གདམས་ངག་དང་། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་རྣམ་བཞི་དང་། །སྒྲུབ་
པ་ཡི་ནི་རྟེན་གྱུར་པ། །ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །དམིགས་པ་
དག་དང་ཆེད་དང་ནི། །གོ་ཆ་འཇུག་པའི་བྱ་བ་དང་། །ཚོགས་ནི་ངེས་པར་
འབྱུང་བཅས་རྣམས། །ཐུབ་པའི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །མོག་མོག་པོར་
བྱེད་ལ་སོགས་དང་།། སློབ་མ་བསེ་རུའི་ལམ་གང་དང་། །འདི་དང་གཞན་
པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས།། ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་མཐོང་བའི་ལམ། །བྱེད་པ་དང་ནི་མོས་
པ་དང་། །བསྟོད་དང་བཀུར་དང་བསྔགས་པ་དང་། །བསྔོ་དང་རྗེས་སུ་ཡི་
རང་བ། །ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་མེད་དག །སྒྲུབ་དང་ཤིན་ཏུ་དག་པ་ཞེས། །བྱ་བ་
འདི་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མཁས་རྣམས་ཀྱི། །ལམ་ཤེས་
ཉིད་ནི་དེ་འདྲར་བཤད། །ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་ཤིང་། །སྙིང་རྗེས་ཞི་
ལ་མི་གནས་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བ་དང་། །ཐབས་ཀྱི་རིང་བ་མ་
ཡིན་ཉིད། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་དང་། །སྦྱོར་དང་དེ་ཡི་མཉམ་
ཉིད་དང་། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་མཐོང་བའི་ལམ།། དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་
དུ་འདོད། །རྣམ་པ་སྦྱོར་བ་བཅས་རྣམས་དང་།། ཡོན་ཏན་སྐྱོན་ནི་མཚན་
ཉིད་བཅས། །ཐར་དང་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། །སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་
པའི་ཚོགས། །སྲིད་དང་ཞི་བ་མཉམ་ཉིད་དང་། །ཞིང་དག་བླ་ན་མེད་པ་
ནི། །རྣམ་ཀུན་མངོན་རྫོགས་རྟོགས་པ་སྟེ། །འདི་ནི་ཐབས་མཁས་བཅས་པ་
ཡིན། །དེ་ཡི་རྟགས་དང་རྣམ་འཕེལ་དང་། །བརྟན་དང་སེམས་ཀུན་གནས་

པ་དང་། །མཐོང་ཞེས་བྱ་དང་བསྒོམ་པ་ཞེས། །བྱ་བའི་ལམ་ནི་སོ་སོ་ལ། །རྣམ་
པར་རྟོག་པ་རྣམ་བཞི་ཡི། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བཞི་དང་ནི། །བར་ཆད་མེད་
པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །ལོག་པར་བསྒྲུབ་དང་བཅས་པ་ནི། །རྩེ་མོ་མངོན་རྟོགས་
མཐར་གྱིས་པ། །རྣམ་གསུམ་རྣམ་བཅུ་སྐད་ཅིག་མ། །གཅིག་གིས་མངོན་
རྫོགས་བྱང་ཆུབ་པ། །མཚན་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རྣམ་པ་བཞི། །ངོ་བོ་ཉིད་ལོངས་
རྫོགས་བཅས་དང་། །དེ་བཞིན་གཞན་པ་སྤྲུལ་པ་ནི།། ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་
དང་བཅས་པ། །རྣམ་པ་བཞིར་ནི་ཡང་དག་བརྗོད།། ཅེས་གསུངས། སེམས་
བསྐྱེད་དང་། གདམས་ངག་དང་། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་། ཐེག་ཆེན་
སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་
པ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། གོ་སྒྲུབ་དང་། འཇུག་སྒྲུབ་
དང་། ཚོགས་སྒྲུབ་དང་། ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་མཁྱེན་
མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུའོ། །མཚོན་ཚུལ་ནི། ཆོས་བཅུ་ཉམས་སུ་བླངས་
པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་མཁྱེན་པ་མཐར་ཐུག་ནི་རྣམ་མཁྱེན་ནོ་ཞེས་རྒྱུས་
འབྲས་བུ་མཚོན་པ་དང་། ཆོས་བཅུས་བསྡུས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་རྒྱུ་འབྲས་
མཐའ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐར་ཐུག་གི་མཁྱེན་པ་ནི་རྣམ་
མཁྱེན་ནོ་ཞེས་ཡུལ་གྱིས་ཡུལ་ཅན་མཚོན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཐུབ་པའི་
རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད། །ཅེས་པ་ནི་བསྟན་བཤད་སྦྲེར་བའི་ཚིག་ཡིན་ཏེ།
ལུས་མདོར་བསྟན་གྱི་རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཅེས་པ་དང་། ལུས་རྒྱས་བཤད་
ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་ཞེས་སོགས་ནི་མདོར་བསྟན་རྒྱས་བཤད་ཡིན་
པར་སྟོན་པའི་གཞུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། སློབ་མ་
ཉན་ཐོས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཤེས་

པའི་ལམ་ཤེས་དང་། འདི་དང་གཞན་དུ་ཕན་ཡོན་ཆེ་བའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་དང་། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། མོས་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། དེའི་ཕན་ཡོན་བསྟོད་བཀུར་བསྔགས་གསུམ་དང་། བསྔོ་བ་སྒོམ་ལམ་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བའི་སྒོམ་ལམ་དང་། སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དང་། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་རྣམས་ནི་ལམ་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གོ །ལམ་གསུམ་ཤེས་པའི་ཐེག་ཆེན་འཕགས་ལམ་ནི་ལམ་ཤེས་སོ་ཞེས་ཡུལ་གྱིས་མཚོན་ཞིང་། ཡུལ་དང་ངོ་བོ་ཅི་རིགས་ཀྱིས་མཚོན་པར། རྣམ་བཤད་ལས་བཤད་དོ། །ཁང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ནི་བསྟན་བཤད་སྦྱར་བའི་ཚིག་ཡིན་ལ། ཡིད་ལ་བྱེད་པ་བླ་ན་མེད་པའི་སྒོམ་ལམ་ཞེས་ཟག་བཅས་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་གསུམ་ག་ལ་སྦྱར་རོ། །ཤེས་པས་སྲིད་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། སྙིང་རྗེས་ཞི་ལ་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། ཐབས་མ་ཡིན་པས་རིང་བའི་གཞི་ཤེས་དང་། ཐབས་ཀྱིས་རིང་བ་མ་ཡིན་པའི་གཞི་ཤེས་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ཀྱི་གཞི་ཤེས་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་དེའི་འཛིན་སྟངས་མཉམ་ཉིད་དང་། མཐོང་ལམ་རྣམས་ནི་གཞི་ཤེས་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་དགུའོ། །གཞི་ཤེས་དངོས་བསྟན་དང་ཤུགས་བསྟན་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་མཚོན་ནས་བསྟན་ལ། མཐོང་ལམ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཀྱི། །དེ་འདྲ་ཀུན་ཤེས་ཉིད་དུ་འདོད། །ཅེས་འདོན་པར་བྱ་ཞིང་། ཉན་ཐོས་མན་ཆད་བསྟན་བཤད་སྦྱར་བའི་ཚིག་ཏུ་བྱེད་དགོས་སོ། །དེ་ཡང་སྔོང་ཞོས་བལྟས་པའི་རྒྱ་དཔེ་ལ་མཐོང་ལམ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ཡོད་ཅེས་གྲགས་པ་ལྟར་ན། ད་ལྟའི་འགྱུར་འདི་རྒྱ་དཔེ་མ་དག་པ་ལས་འགྱུར་བའམ་འགྱུར་སྐྱོན་གང་ཙུང་དུ་འདོད་དགོས་པ་ནི་གསེར་ཕྲེང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ནམ་

སྙམ་ཞིང་། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། སྦྱིབ་སྦྱོར་གྱི་དབང་ལས་རྒྱ་དཔེ་ལ་ཉན་ཐོས་སྤྱོད་དུ་བྱུང་ཡང་། མཐོང་ལམ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཀྱི། །ཞེས་ལོག་འགྱུར་བྱེད་དགོས་པར་འདོད་དོ།། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྦྱོར་བའི་སྐྱོན་དང་། སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་། ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་དང་། སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་དང་། སྲིད་ཞི་མཉམ་ཉིད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཞིང་དག་སྦྱོར་བ་དང་། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གཅིག་གོ །གཉིས་པ་དང་ཐ་མ་གསུམ་ནི་ངོ་བོ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ནི་ཡུལ་དང་རྟེན་དང་སྤང་བྱ་ཤེས་བྱ་ཕན་ཡོན་ལ་སོགས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་བཤད་དོ།། ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་བསྟན་བཤད་སྦྱར་བའི་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །རྟགས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་དྲོད་རྩེ་སྦྱོར་དང་། རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་ཚང་པའི་རྩེ་མོ་རྩེ་སྦྱོར་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པའི་བཟོད་པ་རྩེ་སྦྱོར་དང་། སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པ་ཐོབ་པའི་ཆོས་མཆོག་རྩེ་སྦྱོར་དང་། མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དང་། སྒོམ་སྤང་གཟུང་འཛིན་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་དང་། བསལ་བྱ་ལོག་སྒྲུབ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་རྩེ་སྦྱོར་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བརྒྱད་དོ། །དང་པོ་བདུན་ནི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མ་ནི་སྤང་བྱ་ཡིན་ནོ། །སྤྱིན་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བར་དྲུག་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཏོང་པ་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པའི་

མཐར་ཕྱིན་པ་དྲུག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་མཐར་ཕྱིན་པ་རྣམས་ནི་མཐར་ཕྱིན་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་གསུམ་མོ། །རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་ནི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞིའོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་དང་། སྤྲུལ་པའི་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་མཛད་པ་དང་བཅས་པ་རྣམས་ནི་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཞིའོ། །ཆོས་སྐུ་ཞེས་པས་བསྟན་བཤད་སྦྱར་བ་དང་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ལོགས་སུ་བསྟན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་ནི་སློབ་དཔོན་སེང་བཟང་གི་བཞེད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། མཁྱེན་གསུམ་དང་། སྦྱོར་བཞི་དང་། ཆོས་སྐུ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། རྣམ་མཁྱེན་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། གཞི་ཤེས་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེ་དག་བྱེད་ཀྱི་གདམས་ངག་དང་། གདམས་དོན་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་ཚུལ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་བཞིན་དུ། །བསྡུས་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད། །དེ་ཡང་ས་གསེར་ཟླ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཚོ། །རྡོ་རྗེ་རི་སྨན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ཉི་མ་གླུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་ཆེ། །བཞོན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །སྒྲ་སྙན་ཆུ་བོ་སྤྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས། ཐེག་

ཆེན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ཆེད་དུ་བྱ་བར་ང་ཡིས་གཞན་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་གྱི་ཕྱིར་དུ་ཐོབ་བྱ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད་པའི་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་རིག་ཁྱད་པར་ཅན་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་སྨོན་འཇུག་གི་སེམས་གཉིས་ཡོད། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ནི་འཇུག་སྒོམ་ཐོབ་མ་ཐོབ་ཀྱིས་འབྱེད་པ་དེ་ལམ་རིམ་ཆེ་ཆུང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་བྱ་བས་དངོས་སུ་ཟིན་མ་ཟིན་གྱིས་འབྱེད་པ་དེ་རྒྱལ་ཚབ་རྗེའི་བཞེད་པའོ། །དང་པོ་ལྟར་ན། སྨོན་སེམས་ནི་ཚོགས་ལམ་ཆུང་ངུ་ཁོ་ནར་ཡོད་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན་ས་བདུན་པའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །ཡིག་ཆའི་དགོངས་པ་ཡང་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད་དེ། སྤྱོད་པ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་འཇུག་སེམས་ཡོད་པར་དབུ་མའི་ཡིག་ཆར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་དང་གཞན་དོན་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་ཡུལ་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་བརྗོད་པས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་སེམས་བསྐྱེད་དེ་གཞན་ཆེད་དུ་རྫོགས་བྱང་འདོད་པར་བཤད་པ་དེ་ཡུམ་གྱི་མདོ་བཞིན་དུ་སྟེ་དེ་དང་མཐུན་པར་བྱས་ཀྱི་རང་དགར་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནི་གསེར་ཕྲེང་གི་དགོངས་པའོ། །འདི་ལྟར་ན། དེ་དང་དེ་ནི་མདོ་ཉིད་ནས། །བསྡུས་རྒྱས་སྒོ་ནས་བརྗོད་བཞིན་བྱས།། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྙམ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། བྱང་ཆུབ་དེ་དང་གཞན་དོན་དེ་ནི་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ག་ལས་བསྡུས་པ་དང་རྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བརྗོད་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། ཡུམ་བར་མའི་མདོ་བཞིན་དུ་གཞན་གཉིས་ལས་ཀྱང་དོན་ཚང་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ།། འདི་ལྟར་ན། དེ་དང་དེ་ནི་བར་

མ་བཞིན། །ཁཱཎྜ་གཉིས་ལས་ཀྱང་བསྡུས་རྒྱས་བརྗོད། །ཅེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཞིང་། བརྒྱད་སྟོང་པར་རྒྱས་བསྡུས་ཀྱི་ཚིག་སོ་སོར་མེད་ཀྱང་དོན་ཚང་བར་བསྟན་པའོ།། བཤད་ཚུལ་འདི་ལྟར་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྔར་བཤད་པ་དེ་མདོའི་དོན་དང་མི་འགལ་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་ཇི་ལྟར་གྱུར་དཔྱད་དགོས་སོ། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ལ་འདུན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། ས་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་ལམ་འབྲས་ཀུན་གྱི་གཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱུན་ཆགས་སུ་གནས་པའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་གསེར་ལྟ་བུ་སྟེ། ཕན་བདེའི་བསམ་པ་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཟླ་ཚེས་ལྟ་བུ་སྟེ། དགེ་ཆོས་མཐའ་དག་འཕེལ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པ་ནི། མེ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་མཐོན་གྱུར་བ་སྲེག་པའི་ཕྱིར། སྦྱིན་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། གཏེར་ལྟ་བུ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཚིམ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་འབྱུང་གནས་ལྟ་བུ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་བྱེད་པའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་སྟེ། མི་འདོད་པ་ཐོག་ཏུ་བབ་པས་ཡིད་མི་འཁྲུག་པའི་ཕྱིར། བརྩོན་འགྲུས་དང་ལྡན་པ་ནི། རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུ་སྟེ། བདུད་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་ལས་མི་ཕྱེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་གཏན་དང་ལྡན་པ་ནི། རི་རབ་ལྟ་བུ་སྟེ། རྣམ་གཡེང་གིས་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལས་མི་བསྐྱོད་པའི་ཕྱིར། ཤེར་ཕྱིན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྨན་ལྟ་བུ་སྟེ། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་ནད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཐབས་དང་ལྡན་པ་ནི། བཤེས་གཉེན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚད་མེད་བཞིས་སེམས་ཅན་མི་གཏོང་བའི་ཕྱིར། སྨོན་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུ་སྟེ། མངོན་ཤེས་ལྟས་ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་འབྲས་བུ་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར། སྟོབས་དང་ལྡན་པ་ནི། ཉི་མ་

ལྟ་བུ་སྟེ། བསྡུ་དངོས་བཞིས་གདུལ་བྱ་སྨིན་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི། དྲི་ཟའི་གླུ་ལྟ་བུ་སྟེ། སོ་རིག་བཞིས་གདུལ་བྱ་འདུན་པར་བྱེད་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། མངོན་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་ལྟ་བུ་སྟེ། བརྟེན་པ་བཞིས་དུས་བཞིར་ཆུད་མི་ཟ་བའི་མཐུ་ཐོགས་པ་མེད་པས་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཕྱིར། བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་ནི། བང་མཛོད་ལྟ་བུ་སྟེ། ཚོགས་གཉིས་ལས་ཡོན་ཏན་སྣ་ཚོགས་གང་འདོད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་དང་ལྡན་པ་ནི། ལམ་པོ་ཆེ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་གཤེགས་ཤུལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བྱང་ཕྱོགས་ལ་ཡིན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མིན་ནོ། །སྙིང་རྗེ་ལྷག་མཐོང་དང་ལྡན་པ་ནི། བཞོན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། སྲིད་ཞིའི་མཐར་མི་ལྟུང་བར་མི་གནས་པའི་སར་བདེ་བླག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཕྱིར། གཟུངས་སྤོབས་དང་ལྡན་པ་ནི། བཀོད་མའི་ཆུ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐོས་པ་དང་ཐོས་འགྱུར་གྱི་ཆོས་འཛིན་པས་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར། ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞིའི་དགའ་སྟོན་དང་ལྡན་པ་ནི། སྒྲ་སྙན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐར་འདོད་ཀྱི་གདུལ་བྱ་ལ་ཆོས་ཀྱི་གཏམ་སྙན་པ་སྒྲོགས་པའི་ཕྱིར། བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟ་བུ་སྟེ། གཞན་དོན་ལ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ་དང་རང་གི་ངང་གིས་རྒྱུན་མ་འཆད་པར་འཇུག་པའི་ཕྱིར། ཆོས་སྐུ་དང་ལྡན་པ་ནི། སྤྲིན་ལྟ་བུ་སྟེ། ཐབས་ལ་མཁས་པའི་མཛད་ཆེན་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་མ་དག་པའི་གདུལ་བྱའི་ཕན་བདེའི་ལོ་ཏོག་སྨིན་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ས་ནས་སྤྲིན་གྱི་བར་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་གཉིས་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྔར་བཤད་པ་དེས་མི་ཟད་པ་བརྒྱད་ཅུ་དང་སྦྱོར་ཚུལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་ལྷག་བསམ་ཞེས་གོ་བཟློག་སྟེ་བྱང་

བས། སྦྱོར་བ་མི་ཟད་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཚོགས་ལམ་ན་ཡོད་ཀྱང་། སྦྱོར་བ་དང་ལྡན་པའི་དེ་ཚོགས་ལམ་ན་མེད་པར་འདོད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གདམས་ངག་དངོས་དང་། གདམས་ངག་གི་དོན་བསྒོམས་པས་སྟོང་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་སྐྱེ་བའི་ཐོག་མ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། སྒྲུབ་དང་བདེན་པ་རྣམས་དང་ནི། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །མ་ཞེན་ཡོངས་སུ་མི་ངལ་དང་། །ལམ་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་། །སྤྱན་ལྔ་དང་ནི་མངོན་ཤེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་དྲུག་དང་མཐོང་ལམ་དང་། །སྒོམ་ཞེས་བྱ་ལ་གདམས་ངག་ནི།། བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། སྔར་བཤད་པའི་དཀར་ཆོས་མ་ལུས་པ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ལ། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་པའི་བདེན་པ་ལས་མི་འདའ་བ་སྟེ་བདེན་གཉིས་ཟུང་འབྲེལ་དང་། ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་གཞན་དོན་དུ་ཆོས་སྐུ་འགྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་ཡུམ་ལ་སྤྱོད་པའི་ཆོས་བཞི་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་སློབ་པ་ནི་སྒྲུབ་པ་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་འདོམས་པ་དང་། སྡུག་བདེན་ལ་ཟག་བཅས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་སྟོང་ཉིད་དང་དེ་རྟོགས་པའི་ཤེར་ཕྱིན་གཉིས་དོན་དམ་པར་དབྱེར་མེད་དོ་ཞེས་དང་། ཀུན་འབྱུང་ལ་སྟོང་ཉིད་དང་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མིན་པས་ཟག་བཅས་ཀྱི་རྒྱུ་རྣམས་སྐྱེ་དགག་དང་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་བོ་ཞེས་དང་། འགོག་བདེན་ལ་སྟོང་ཉིད་གློ་བུར་གྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་བ་དེ་དོན་དམ་པར་འདུས་བྱས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་དགག་དང་སྤང་གཉེན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཀུན་བྱང་དང་གནས

སྐབས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཉམས་འཕེལ་ལ་སོགས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ལ་དེ་ལ་ནི་ཁྱད་ཆོས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་གང་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་དང་། ལམ་བདེན་ལ་ཕར་ཕྱིན་དང་བྱང་སེམས་ནི་ཕན་ཚུན་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་གསུམ་དང་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་གསུམ་ནི་ཕན་ཚུན་དང་། སྔོན་གྱི་མཐའ་དང་ཕྱི་མའི་མཐའ་ནི་ཕན་ཚུན་དོན་དམ་པར་ལྡན་པ་དང་མི་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པར་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་བདེན་པ་བཞི་ལ་འདོམས་པ་དང་། ལམ་བདེན་ལ་འདོམས་ཚུལ་འདི་ལ་གསེར་ཕྲེང་དང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ཆེས་མི་འདྲ་བར་བྱུང་བ་རྣམས་སོ་སོར་ཤེས་དགོས་ཀྱང་འདིར་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་བྱ་དང་དམིགས་བྱེད་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་ནི་སངས་རྒྱས་ཡིན་ནོ་ཞེས་དང་། ཆོས་ལ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཡུལ་གཞི་ལམ་རྣམ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དོ་ཞེས་དང་། དགེ་འདུན་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འཕགས་པ་སློབ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་རྣམས་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ཉིད་དུ་འཇུག་པར་བྱའོ་ཞེས་ལུང་འབོག་པ་ནི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ལུས་ངག་ཡིད་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཞེན་བྱའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་ཤིག་ཅེས་བྱ་བ་ངན་ཞེན་གྱི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་མ་ཞེན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པ་དང་། གཟུགས་ནས་རྫོགས་བྱང་གི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་རློམ་པ་མེད་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་སྒྲིད་ལུག་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་མི་ངལ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་མ་སྐྱེས་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་ནས་སློབ་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་

བདག་ཉིད་བརྟས་པའི་ལེ་ལོའི་གཉེན་པོ་ལམ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འདོམས་པ་དང་། དཔག་ཚད་བརྒྱ་ནས་སྟོང་གསུམ་ཚུན་ཆད་ཀྱི་གཟུགས་ཕྲ་རགས་སོ་སོར་ངེས་པའི་ཤའི་སྤྱན་དང་། རང་གཞན་གྱི་འཆི་འཕོ་དང་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ལྷའི་སྤྱན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་སྤྱན་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་ཁྱད་པར་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱན་ལྔའི་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་རྣམས་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོགས་ནས་བསླབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྤྱན་ལྔ་ལ་འདོམས་པ་དང་། ས་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཁམས་ན་གནས་པའི་སྒྲ་ཆེ་ཆུང་ཐོས་པར་བྱེད་པའི་ལྷའི་རྣ་བའི་མངོན་ཤེས་དང་། གཞན་གྱི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་མ་བཅས་སོགས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་དང་། རང་གཞན་གྱི་ཚེ་རབས་སྔ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པར་བྱེད་པའི་སྔོན་གནས་རྗེས་དྲན་གྱི་མངོན་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་དང་དེ་དག་གི་གཟུགས་བཟང་ངན་མཐོང་བར་བྱེད་པའི་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་དང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་སྤངས་པའམ་སྤོང་བར་བྱེད་པའི་ཟག་ཟད་ཀྱི་མངོན་ཤེས་དྲུག་ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་ཅིང་དོན་དམ་པར་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པར་བྱའོ་ཞེས་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འདོམས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པས་མཐོང་སྣང་གི་གཉེན་པོར་ཤེས་བཟོད་

སྐད་གཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་མཐོང་ལམ་བདེན་ཞེན་མེད་པར་སྒྱུ་མ་མཁན་བཞིན་དུ་སྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ལ་འདོམས་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པ་དེས་སྒོམ་སྤང་གི་གཉེན་པོར་མཐོང་ལམ་གྱིས་མཐོང་ཟིན་པའི་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་ལམ་སྒོམ་པར་བྱའོ་ཞེས་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་ལ་འདོམས་པ་སྟེ། དེ་ལྟར་གདམས་ངག་ནི་བཅུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབང་པོ་རྟུལ་དང་རྣོན་པོ་དག །དད་དང་མཐོང་ཐོབ་རིགས་ནས་རིགས། །བར་ཆད་གཅིག་པར་སྐྱེས་ནས་དང་། །བྱེད་དང་བྱེད་མིན་འོག་མིན་འགྲོ། །འཕར་གསུམ་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ།། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་མཐོང་བ་ཡི། །ཆོས་ལ་ཞི་ལུས་མངོན་སུམ་བྱེད། །བསེ་རུ་དང་ནི་ཉི་ཤུ་འོ། །ཞེས་གསུངས། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་དགེ་འདུན་དབྱེ་གཞིའོ། །དབྱེ་བ་ནི། དབང་པོ་རྟུལ་དང་རྣོན་པོ་དག ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གཅིག་ཏུ་དང་། ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་དབང་རྟུལ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཞུགས་པ་དབང་རྣོན་དང་། དད་དང་མཐོང་ཐོབ་ཅེས་པའི་དངོས་བསྟན་གྱི་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཕྱིར་འོང་འབྲས་གནས་དད་ཐོབ་ནི་གཅིག་ཏུ་དང་། དེ་འདྲ་བའི་ཕྱིར་མི་འོང་འབྲས་གནས་དད་ཐོབ་ནི་གཅིག་ཏུ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ལྷའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་། མིའི་རིགས་ནས་རིགས་སྐྱེ་དང་། ཕྱིར་འོང་ཚེ་གཅིག་བར་ཆད་གཅིག་པ་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་བར་འདའ་བ་དང་། སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་འདའ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་འདའ་བ་དང་། འདུ་བྱེད་མེད་པར་འདའ་བ་དང་། འོག་མིན་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དབྱེ་གཞིར་

བྱུས་ནས་འཕར་བ་དང་། ཕྱེད་དུ་འཕར་བ་དང་། གནས་ཐམས་ཅད་དུ་འཆི་འཕོ་བ་དང་། གཟུགས་སུ་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་སྲིད་རྩེའི་མཐར་ཐུག་འགྲོ་དང་། གཟུགས་ཀྱི་ཆགས་བཅོམ་སྟེ་གཟུགས་མེད་ཉེར་འགྲོའི་ཕྱིར་མི་འོང་དང་། མཐོང་ཆོས་ཞི་དང་། ལུས་མངོན་བྱེད་དང་། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མིང་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་ཉི་ཤུའོ། །འདིར་ཆགས་བྲལ་སྔོན་སོང་གི་ཞུགས་པ་གཉིས་བསྲེས་ཏེ་དབང་པོའི་སྒོ་ནས་གཉིས་སུ་བགྲངས་པ་ནི་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་མདོ་གཉིས་ལས་མེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ལ། འབྲས་གནས་ཀྱི་ཚེ་དེ་ལྟར་མིན་པ་ནི། དེ་ལ་དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱི་མདོ་མེད་ཅིང་ཕྱིར་མི་འོང་གི་སྐྲ་བཤད་དུ་ཡོད་པའི་མདོ་གཉིས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན་ནོ།། འདི་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞིང་། མདོ་དང་སྦྱོར་སླ་བ་དང་། མཛོད་ནས་བསྟན་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། གྲངས་ཀྱི་ཁ་བསྐོང་མི་དགོས་པ་སོགས་ཀྱིས། འདི་ཁོ་ན་རྗེ་བཙུན་གྱི་བཞེད་པ་ཡིན་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ནས་བཤད་ཀྱང་། དེང་སང་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་རྣམ་བཤད་ལྟར། གཞུང་གིས་དངོས་སུ་ཟིན་པ་བཅུ་དྲུག་དང་བཞི་ཁ་བསྐང་ནས་ཉི་ཤུར་འདོད་པ་འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ཡིན་ཞེས་པ་ནི་དཔྱད་གཞི་ཆེའོ། །སློབ་དཔོན་གྱི་བཞེད་པ་ནི་ཡོངས་གྲགས་ལྟར་རོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། ། དང་པོ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །ཞེས་གསུངས། གསྲུས་ཟིན་ཚོད་ལྟར་ན། བདེན་པ་བཞི་དག་པ་བ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཁྱད་ཆོས་མཐའ་ཡས་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་

པ་བཞི་ལ་དམིགས་པ་དང་། མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ལ་སོགས་པར་ཕྱེ་ནས་སྒོམ་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བའི་ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་གྱི་རྒྱུ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། སྲིད་ཞིའི་མཐར་ལྟུང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་རྗེས་སུ་གཟུང་བ་དང་བཞིས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་འགྲོ་བ་སྐྱོབ་པའི་བསམ་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞིའི་བདག་ཉིད་གང་ཞིག་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་སྤང་བྱར་ལྡན་པ། རེ་རེ་ལ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་རྣམས་ནི་ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་དང་བཅས་པའི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལྟར་ན་ཀང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཁྱད་པར་འཕགས་ཆོས་དང་། དེ་ནས་བཞི་ཁྱད་པར་འཕགས་གཞི་དང་། ཐ་མ་གཉིས་གང་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་དོན་བསྟན་པར་རྣམ་བཤད་ལས་བཤད་ཅིང་། བཤད་ཚུལ་འདི་ཉི་སྣང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་སོ། །འཕགས་སེང་གཉིས་རིམ་བཞིན་དྲུག་དང་ལྔས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་བཞེད་ཅེས་པ་ལྟར་ན། སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་རིམ་བཞིན་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་སྤང་བྱར་ལྡན་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་དྲོད་སོགས་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་རང་དོན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཉན་ཐོས་ལྟར་མྱུར་དུ་མཐོང་ལམ་འཐོབ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ཀྱང་གཞན་དོན་དུ་བསྐལ་ཆེན་དུ་མར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལམ་གྱི་ལུས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་སློབ་དགོས་པས། སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་ཆེས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་ཡོད་པ་ནི་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་ལམ་ལས་ཁྱད་

པར་འཕགས་ཆོས་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དམིགས་རྣམ་རྒྱུའི་ཁྱད་ཆོས་དང་། རྟོག་པའི་ཁྱད་ཆོས་དང་། ཡོངས་འཛིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བཤད་པའོ།། དང་པོ་ལ་བཞི་ལས། དྲོད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་རྒྱུ་གསུམ་ནི། ཁ(དམིགས་པ་དང་ནི་རྣམ་པ་དང་། །རྒྱུ་དང་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོབ་པ་ཡི། །དྲོད་སོགས་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་དུ། །རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ལྡན་བརྟེན་པ། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཉན་ཐོས་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་དང་། །བཅས་པ་དག་ལས་ཁྱད་པར་འཕགས། །)དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན་དེ་ཡི་ནི། །རྣམ་པ་མངོན་ཞེན་ལ་སོགས་འགོག །ཐེག་པ་གསུམ་ཅར་འཐོབ་པའི་རྒྱུ། །གཟུགས་སོགས་འདུ་འགོད་གནས་བྲལ་དང་། །གནས་དང་བཏགས་དང་བརྗོད་དུ་མེད། །ཅེས་གསུངས། དྲོད་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་པ་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། རྣམ་པ་ནི། མི་རྟག་སོགས་སུ་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །འདིར་བསྟན་སྦྱོར་ལམ་བཅུ་གཉིས་ཀ་ཐེག་པ་གསུམ་ཆར་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཚང་བའི་མཐོང་ལམ་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་ནུས་པ་མཐུ་ཅན་ཡིན་ནོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་འདུ་འགོད་དེ་སྐྱེ་འཇིག་དང་བྲལ་བའི་གཟུགས་སོགས་དང་། རྣམ་པ་ནི། དོན་དམ་པ་གནས་བྲལ་དང་གནས་ཏེ་སྐད་ཅིག་མ་དང་རྒྱུན་ལྡན་གྱི་མིང་གིས་བརྗོད་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།།

ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། བརྟར་བཏགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། རྣམ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་དགེ་སོགས་གང་དུ་ཡང་བརྗོད་དུ་མེད་

པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། ། རྩེ་མོའི་དམིགས་རྣམ་ནི། ། གཟུགས་སོགས་མི་གནས་དེ་དག་ནི། །དེ་ཡི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །དེ་མི་རྟག་སོགས་པར་མི་གནས། །དེ་རྣམས་དེ་ཡི་ངོ་བོས་སྟོང་། །དེ་དག་གཅིག་གི་རང་བཞིན་གཅིག །ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་གང་ཡིན་དང་། །དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ཡོངས་རྟོག་པ། །ཐམས་ཅད་དམིགས་སུ་མེད་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས། རྩེ་མོ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་རྣམ་ལ། འཕགས་པའི་བཞེད་པ་ལྟར་ན། བདེན་པ་རྣམ་པར་མ་བཤག་པ་དང་། བཤག་པ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་རང་བཞིན་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་དང་། རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གཅིག་སྟེ་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། སྡུག་བདེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་རྩེ་མོ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་མི་གནས་པའི་མི་རྟག་སོགས་བཞི་དང་། རྣམ་པ་ནི། དེ་བཞི་དང་དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཀུན་འབྱུང་གི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེའི་དམིགས་རྣམ་ནི། དོན་དམ་པར་མི་གནས་པའི་རྒྱུ་སོགས་བཞི་དང་། དེ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་སོགས་དང་། འགོག་བདེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེའི་དམིགས་རྣམ་ནི། དོན་དམ་པར་མི་གནས་པའི་འགོག་པ་སོགས་བཞི་དང་། དེ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཅེས་སོགས་སྔ་མ་ལྟར་སྦྱར་རོ། །ལམ་བདེན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དེའི་དམིགས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་མཚན་མར་གཟུང་བྱས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། རྣམ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་མཚན་མ་གང་ཡང་

མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་མི་རྟག་སོགས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཉིས་ཀྱིས་དང་པོ་གསུམ་གའི་དམིགས་པ་དང་། དེ་དག་ཅེས་པའི་རྐང་པ་གཅིག་གིས་དེ་གསུམ་གའི་རྣམ་པ་བསྟན་ལ། ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གཅིག་གིས་ཐ་མའི་དམིགས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས་རྣམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནོ། །འདི་ནི་གསེར་ཕྲེང་གི་བཤད་ཚུལ་ཏེ། ཉི་སྣང་གི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་སྦྱར་བ་ཡིན་པར་དོན་གསལ་ཟིན་བྲིས་ལས་བཤད་དོ། །རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། དེ་མི་རྟག་སོགས་ཞེས་པའི་རྐང་པ་གསུམ་གྱིས་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དམིགས་རྣམ་དང་། ཆོས་རྣམས་མི་འཛིན་ཞེས་པས་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་བསྟན་པར་བཤད་དོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། མཚན་མར་གཟུང་བྱས་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། རྣམ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ཐོབ་པ་དང་མངོན་པར་རྟོགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་དག་མཚན་མར་མི་མཐོང་ཕྱིར། །ཞེས་པས་དེའི་དམིགས་པ་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནས་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གསུངས་སོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། ཡིན་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཚུལ་བཞིན་དུ་བརྟག་པའི་གཞི་རྣམས་དང་། རྣམ་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

བཟོད་པའི་དམིགས་རྣམ་ནི། གཟུགས་སོགས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཉིད། །དེ་མེད་པ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད།། དེ་དག་སྐྱེ་མེད་ངེས་འབྱུང་མེད། །དག་དང་དེ་དག་མཚན་མ་མེད།། དེ་ཡི་མཚན་མར་མི་རྟེན་པས། །མོས་མིན་འདུ་ཤེས་མེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། བཟོད་པ་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པའི་གཟུགས་སོགས་དང་། རྣམ་པ་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དེ་ཐ་སྙད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས

སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་ངེས་འབྱུང་སྡེ་འཁོར་བ་དང་མྱང་འདས་བདེན་པར་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་དང་། རྣམ་པ་ནི། འཁོར་འདས་བདེན་པར་མེད་པར་བསྒོམ་པས་ལུས་སོགས་དག་པ་ལྷའི་རྒྱུ་བྱེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་མཚན་མར་གཟུང་བྱ་མེད་པའི་གཟུགས་སོགས་དང་། རྣམ་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་ཡིད་བྱེད་གཉིས་ཀྱིས་མོས་བྱར་མེད་པ་དང་ཤེས་བྱར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །

ཚོས་མཆོག་གི་དམིགས་རྣམ་ནི། ཏིང་འཛིན་དེ་ཡི་བྱེད་པ་ཉིད། །ལུང་སྟོན་པ་དང་རློམ་པ་ཟད།། གསུམ་པོ་ཕན་ཚུན་ངོ་བོ་གཅིག །ཏིང་འཛིན་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ། །དེ་ལྟར་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ཚོས་མཆོག་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་དཔའ་བར་འགྲོ་བ་ལ་སོགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་རྣམས་དང་སྟོང་པ་ཉིད་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་དང་། རྣམ་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་བྱེད་པ་སྟེ། འཕྲས་བུ་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་འཇུག་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ནི། གང་གི་རང་བཞིན་རྟོགས་ན་ལུང་སྟོན་པའི་གཟུགས་སོགས་དང་། རྣམ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ།། ཆེན་པོའི་དམིགས་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་འཁོར་གསུམ་ཕན་ཚུན་ཐ་དད་མེད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་དང་། རྣམ་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ཏིང་ངེ་འཛིན་དུ་རྣམ་པར་མི་རྟག་

པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་སོ། །དེ་ལྟར་ངེས་པར་བྱེད་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ནས་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོའི་དབྱེ་བ་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཀྐང་པ་ཐ་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་འགྲེལ་བར་མ་བཤད་པ་བཞིན་དུ་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་དོ། །དམིགས་རྣམ་བརྗོད་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་སྤོང་བ་ནི། དྲོད་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་སྟོན་པའི་ཚེ། དམིགས་པ་མི་རྟག་ལ་སོགས་པ། །བདེན་པའི་རྟེན་ཅན། ཞེས་སྒྲས་ཟིན་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་སུ་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས། ལྷག་མ་དམིགས་པ་བཅུ་གཅིག་དང་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བདེན་བཞི་སྒྲས་མ་ཟིན་པར་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཁོ་ནས་བརྗོད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དམིགས་པ་གང་ཡིན་ཆོས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་ཅན་དང་། རྣམ་པ་གང་ཡིན་ཆོས་ཅན་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྒྲ་གཉིས་བརྗོད་བྱ་ཐ་དད་མེད་པའི་ལན་དང་། དོན་གྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ཆོས་ཅན་གོ་བའི་ལན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི། དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཁོ་ནས་བརྗོད་ཀྱང་ཆོས་ཅན་མ་བརྗོད་པར་ཐལ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲའི་བརྗོད་ཚུལ་གང་བྱས་ཀྱང་ཆོས་ཅན་གོ་བ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་བློའི་ཡུལ་དུ་ཁྱད་པར་གཞན་སྤོང་བ་དང་མི་སྤོང་བ་ལྟར་སྣང་བ་མ་གཏོགས་བརྗོད་བྱའི་དོན་གོ་བ་ལ་ཁྱད་པར་འགའ་ཡང་མེད་ཅེས་ཆོས་ཀྱི་གྲགས་པའི་ལུགས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། ལྡོག་པ་གཅིག་བརྗོད་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི་རིམ་པ་ལྟར་ལྡོག་པ་དེ་ཁྱད་ཆོས་དང་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། གཉིས་ཀས་ལྡོག་པ་གཅིག་པུ་བརྗོད་

པར་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་དང་སྒྲ་མི་རྟག་པ། ཞེས་བརྗོད་པ་ན་རིམ་བཞིན་སྒྲ་ཁྱད་ཆོས་དང་ཁྱད་གཞི་ལྟ་བུར་གོ་བར་བྱེད་པ་མ་གཏོགས། སྒྲ་ཞེས་པའི་སྒྲ་སྤྱི་གཉིས་ཀས་སྒྲའི་ལྡོག་པ་གཅིག་པུ་བརྗོད་པར་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྒྲའི་བདེན་མེད་དང་སྒྲ་བདེན་མེད། ཅེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཀྱང་སྔར་ལྟར་བརྗོད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་རིམ་བཞིན་སྒྲ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ནུས་ཏེ། སྒྲའི་བདེན་མེད་དང་སྒྲ་བདེན་མེད་གཉིས་མེད་དགག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་ཞིབ་ཆ་འདོན་དགོས་སོ། །བཤད་ཚུལ་འདི་ནི་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དྲུག་སྒྲ་ཡོད་མེད་ཀྱིས་ཕྱེ་བར་སྣང་ཞིང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། ལ་ལར་སོར་མོའི་ལྡན་པ་ཞེས། །ཐ་དད་ཆོས་བཞིན་རྗོད་པར་བྱེད། །དོན་གཅིག་བརྗོད་ཀྱང་ཐམས་ཅད་ནི། །འཕེན་ཕྱིར་སོར་མོ་ལྡན་འགྱུར་ཞེས། །ཆོས་ཅན་བརྗོད་པར་གྲགས་ཡིན་ཏེ། །ཞེས་དང་། གཉིས་ཀས་གཅིག་གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །བརྗོད་བྱའི་ཤན་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས། །རྣམ་དབྱེ་ཐ་དད་འཇེད་པ་ཡིས། །ཐ་དད་དོན་བཞིན་སྒྲུབ་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ན་རྣམ་དབྱེ་དྲུག་པ་མེད་ཀྱང་ཉན་པ་པོའི་ཤེས་འདོད་དང་འཆད་པ་པོའི་བརྗོད་འདོད་ཀྱི་དབང་གིས་ཕྱེ་བར་སྣང་ཞིང་། བཤད་ཚུལ་འདི་ནི། ཁྱད་པར་གཞན་ནི་སྦྱོང་བ་དང་། །མི་སྦྱོང་བ་དག་དེ་གཉིས་ཀྱི། །བརྡ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྟོགས་པ་པོའི།། འདོད་པའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་གཞི། །ཞེས་པའི་རང་འགྲེལ་དུ་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །བཤད་ཚུལ་དེ་གཉིས་ལས་སྐབས་འདིའི་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲས

བརྗོད་ཅེས་པའི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ནི་གང་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་པར་བྱ་དགོས་སོ། །རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར། འདིས་ཆོས་དང་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དེ་གཉིས་བརྗོད་ཚུལ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་དོན་བ་ལང་གི་ལྡོག་པ་བརྗོད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་བར་དངོས་སུ་བརྗོད་མ་བརྗོད་ཀྱི་བརྗོད་ཚུལ་ཙམ་ཐ་དད་པ་ཡིན་གྱི། དོན་ལ་བདེན་བཞི་དང་འབྲེལ་བའི་དམིགས་རྣམ་བརྗོད་པར་བྱ་བར་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་པ་ཡིན་གྱི། དམིགས་པ་དང་པོ་སྟོན་པ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་དང་དམིགས་རྣམ་ལྷག་མ་སྟོན་པ་རྣམས་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ཡིན་ཞེས་སྟོན་པ་ནི་མིན་ནོ། །ཞེས་ཀྱང་གསུངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་ན། ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་སྡེབ་པའི་ངོར་ཆོས་ཅན་བདེན་པ་སྨོས་མ་ཟིན་པར་བརྗོད་ཀྱང་བདེན་བཞི་དམིགས་རྣམ་དུ་མི་གོ་བའི་ཉེས་པ་མེད་དེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་བདེན་བཞིར་གཏོགས་པ་གཅིག་ཁོ་ན་སྦྱོར་ལམ་གྱི་དམིགས་རྣམ་ཡིན་པར་གོ་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མངོན་ཞེན་བཀག་པ་དང་ལྡན་པ་བདེན་པའི་ཆོས་སུ་སྨོས་ཟིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། མངོན་པར་ཞེན་བྱས་སྟོང་པ་དང་དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ལ་ཁྱད་མེད་ལ། དེས་ན་དགག་སྒྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཉིད་མངོན་པར་ཞེན་བྱས་སྟོང་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་བདེན་པ་ཡིན་པས་སྦྱོར་འབྲིང་གི་ཚེ་ཡང་དོན་གྱིས་ན་བདེན་པ་དམིགས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་ཆུང་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་གཉིས་དོན་ལ་ཁྱད་མེད་པས་འབྲིང་ལ་ཡང་བདེན་པ་དམིགས་པར་སོང་བ་དེ་བཞིན་དུ་ཆོས་མཆོག་གི་བར་ལ་ཡང་སྨོས་མ་ཟིན་ཀྱང་ཆུང་ངུའི་

དམིགས་རྣམ་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་དོན་ཁྱད་མེད་པས་བདེན་བཞི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་བདེན་བཞི་སྒྲས་ཟིན་པར་བསྟན་མ་བསྟན་ལ་རྗོད་པ་ཡིན་གྱི། དངོས་སུ་བསྟན་མ་བསྟན་ལ་རྗོད་པ་མིན་ཏེ། རྩེ་མོ་ཆུང་ངུའི་སྐབས་སུ་བདེན་པ་རྣམ་པར་བཞག་པའི་དམིགས་རྣམ་དངོས་སུ་བསྟན་པར་འཕགས་པས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ། །ཤེར་འབྱུང་གིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྦྱོར་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་ནི་འདིའི་དྲོད་ཆུང་ངུའི་དམིགས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་དྲོད་ཆུང་ངུའི་རྣམ་པ་ནི་འབྲིང་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་སོགས་འོག་མ་རྣམས་ལ་ཡང་སྔ་མ་སྔ་མའི་རྣམ་པ་ནི་ཕྱི་མ་ཕྱི་མའི་དམིགས་པ་ཡིན་པར་སྦྱར་བར་བྱའོ་ཞེས་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག་ཤེར་འབྱུང་གི་གཞུང་འདི་ལན་གྱི་གཞུང་ཕྱི་མའི་བཤད་པར་བྱེད་པ་ནི་ཤེར་འབྱུང་གིས་བཀོད་པའི་སྐབས་དང་། དེའི་དགོས་པ་གཉིས་ཀ་མ་ཤེས་ཏེ་ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ། །འདི་ནི་ཤེར་འབྱུང་གི་གཞུང་དེ་ལན་གྱི་གཞུང་ཕྱི་མའི་བཤད་པ་མིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། སྤྱིར་ཤེར་འབྱུང་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་རུང་མི་རུང་མི་གསལ་བས་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཞི་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་ཡིས། །གཟུང་བར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་གཉིས། །རྨོངས་དང་ཕུང་སོགས་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ནི་སོ་སོར་རྣམ་པ་དགུ། །རྫས་དང་བཏགས་པའི་རྟེན་ཅན་གྱིས། །འཛིན་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད། །རང་དབང་བདག་སོགས་ངོ་བོ་དང་། །ཕུང་སོགས་རྟེན་ལས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཞི་ཀུན་ཉོན་དང་དེའི་གཉེན་པོ་རྣམ་བྱང་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། གཟུང་བར་རྟོག་པ་ལ་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དང་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་རྣམ་པ་གཉིས་དང་། རྨོངས་པ་སྟེ་མ་རིག་པ་དང་

རྣམ་བྱང་གི་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པ་ལ་དམིགས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས། དེ་གཉིས་སོ་སོ་ལ་རྣམ་པ་དགུ་དགུ་ཡོད་དོ། །རྫས་སུ་ཡོད་པའི་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་དང་བཏགས་པར་ཡོད་པས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱིས། འཛིན་པར་རྟོག་པའང་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་འདོད་པ་དང་། རང་དབང་བའི་བདག་ལ་སོགས་པ་ངོ་བོ་དང་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་སྔར་བཤད་པ་དེ་བཞིན་དུ་དེ་གཉིས་སོ་སོ་ལ་དགུ་དགུ་ཡོད་དོ། །ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་དེ། ཀུན་ཉོན་གྱི་གཙོ་བོ་མ་རིག་པ་དང་། ཟག་བཅས་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་དང་། །མིང་གཟུགས་ལ་བདག་དང་བདག་གི་བར་ཞེན་པའི་འཇིག་ལྟ་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་སུ་ཞེན་པའི་མཐར་ལྟ་དང་། ཀུན་བྱང་གི་བླང་དོར་མི་ཤེས་པའི་མ་དད་པ་དང་། འཕགས་ལམ་ལ་མི་གནས་པའི་ལེ་ལོ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་དམིགས་པའི་བློ་གཞན་དང་། བདག་གཞན་གྱི་ཆ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྡང་དང་། གང་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན་རྣམ་པར་དག་པ་མྱང་འདས་བརྒྱུད་ནས་སྐྱེད་པའི་སྟོབས་བསྟོད་ལ་སོགས་པ་ལ་བདག་གི་བའམ་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་བར་ཞེན་པའི་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་བཤད་ལས་བདུན་བརྒྱུད་ལ་ཚོར་བའི་དམིགས་པ་སེམ་གདུང་བར་མ་གསུམ་དང་ཚོར་བའི་རྟེན་བདག་གཞན་ལ་སོགས་པ་ཞེས་བཤད་དོ།། རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་དེ། རྣམ་བྱང་གི་ཕུང་པོ་དང་། དེའི་སྐྱེ་མཆེད་དང་། དེའི་ཁམས་དང་། དེའི་རྟེན་འབྲེལ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕར་ཕྱིན་དང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་དང་། མི་སློབ་ལམ་ལ་བདག་གི་པའམ་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་གཟུང་རྟོག་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྫས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་

དེ། བདག་རང་དབང་ཅན་དུ་འཛིན་པ་དང་། བདག་ རླ་མེད་པའི་གཅིག་བུར་འཛིན་པ་དང་། བདག་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྒོ་འབྱེད་པའི་རྒྱུར་འཛིན་པ་དང་། བདག་ལྟ་བ་པོ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་། འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་དང་། བདེན་གཞི་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། རྣམ་ཐར་མཐར་གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་སྒོམ་ལམ་གྱི་རྟེན་དང་། དོན་ནམ་དགོས་པ་བསླུབས་ཟིན་པའི་མི་སློབ་པའི་ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་དམིགས་ནས་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཏགས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་དེ། ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། མིག་སོགས་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་། རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་དང་། བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་རྣམ་བྱང་དང་། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་མཐོང་ལམ་དང་། བསམ་གཟུགས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་སྒོམ་ལམ་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ལས་ཕྱུལ་དུ་བྱུང་བའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་དང་། སློབས་ལ་སོགས་པའི་མི་སློབ་པའི་ལམ་ལ་དམིགས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བཏགས་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་དགུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིར་ཁ་ཅིག་ན་རེ། ཁྱོད་ཀྱིས་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པས་ཁྱབ་པ་དང་། འཛིན་རྟོག་ཡིན་ན་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པས་ཁྱབ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་མུ་བཞི་ཡོད་པར་སྣང་བ་གཉིས་ཀར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག

པ་བཤད་པའི་ཞར་ལ་སྤྱི་སྐད་ལ་གྲགས་ཚོད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་བཤད་ནས་དེ་ལ་སྨྲ་རྩིས་པ་ཙམ་ཡིན་པས། དེའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པའི་མ་ཁྱབ། དེའི་སྐབས་ཀྱི་འཛིན་རྟོག་ཡིན་ན་འཛིན་རྟོག་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གསེར་ཕྲེང་ལས། འོ་ན་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་ལ་འཛིན་པ་དང་ལོངས་སྤྱོད་བྱ་ལ་གཟུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། སྨྲ་རྩིས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་དང་མི་མཐུན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདི་ཡིས་འཁྲུལ་གཞི་བྱས་ནས་སྣང་ཡང་གཟུང་བ་ལ་རྟོག་ན་གཟུང་རྟོག་དང་འཛིན་པ་ལ་རྟོག་ན་འཛིན་རྟོག་ཏུ་བྱས་ནས་ལོག་རྟོག་ཏུ་བྱེད་པ་བྱུང་མོད། དེ་དག་གིས་ནི་ལེགས་པར་མ་རྟོགས་ཏེ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་རྟོག་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་དང་སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་དང་། རྟོག་པ་བཞི་པའི་ཡུལ་དུ་གཟུགས་ཅན་བཤད་པ་རྣམས་དོར་དགོས་པར་འགྱུར་རོ། །དེས་ན་འདི་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་བཤད་པའི་ཞར་ལ་སྤྱི་སྐད་ལ་གྲགས་ཚོད་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་བཤད་ནས་དེ་ལ་སྨྲ་རྩིས་པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་པ་ནས། རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་སྟངས་དང་གཉེན་པོ་མི་མཐུན་པར་བཤད་པས་དེ་གཉིས་ཀྱི་གཞི་མཐུན་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཁོ་ན་རེ། གཟུང་རྟོག་ཡིན་ན་ལོངས་སྤྱོད་བྱར་བདེན་པར་འཛིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་ཐལ། དེ་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡོད་པར་ཡིག་ཆར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྙམ། དེ་ནི་ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་དེ་གཟུང་དོན་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐབས་འདིའི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་ཉན་རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་ཉན་རང་

ལ་ཡོད་ཀྱང་རང་གི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པའི་གེགས་མིན་པས་ཡོད་ཀྱང་མེད་པ་དང་འདྲ་བར་རྒྱན་སྣང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ཁོ་ན་རེ། ངེད་ཀྱི་དམ་བཅའ་འཐད་པར་ཐལ། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ལྡོག་བྱར་བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པར་ཡིག་ཆར་བཤད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། དེ་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཡིན་པ་ཙམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་། དེ་འདིར་བསྟན་སྤང་བྱ་རྟོག་པ་ཡིན་པར་བཤད་ཀྱི་གཟུང་རྟོག་ཡིན་པར་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྟོག་པ་གཟུང་རྟོག་ནི་བདག་གི་ལྡོག་བྱའི་གཟུང་པའོ་ཞེས་བདེན་པར་ཞེན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བཤད་ལས་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་གང་རུང་ལ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་གཉིས་ཀ་ཡོད་པར་བཤད་ཀྱང་། དེ་ནི་དཔྱད་གཞི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྟོག་པ་དེ་དགག་པའི་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་དགག་པའི་རྣམ་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྱུ་གྱུ་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཅན་ཡིན་གྱི་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འོན་ཀྱང་རིགས་པའི་དབང་ཕྱུག་དམ་པ་དེ་ནི་དེ་ཙམ་མི་མཁྱེན་པ་ག་ལ་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་དགོངས་པ་ཟབ་མོ་གང་ཡིན་བརྩལ་བར་བྱ་ཞིང་། སྤྱིར་ན་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡིན་ན་སྒྲུབ་རྟོག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དགོས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་མི་འགོང་བ་ཉིད་ལ་སོགས། །ངོ་བོ་ཉིད་མེད་སོགས་སྟོན་བྱེད། །དེ་ཡི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་བོར་བ། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་ཡོངས་

འཛིན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སེམས་མི་འགོང་བ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུ་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་ཟིན་པའི་ཕྱིན་དྲུག་ནི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་དང་། ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་གདུལ་བྱའི་སྐལ་བ་དང་འཚམ་པར་རིམ་ཅན་དུ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ནི་ཕྱིའི་ཡོངས་འཛིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་རྣམ་མཁྱེན་ཡིད་བྱེད་དང་བྲལ་ཞིང་བདེན་ཞེན་ཤས་ཆེ་བ་སོགས་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་གཞུང་ལམ་སྤོང་དུ་འཇུག་པའི་བདུད་དང་སྡིག་གྲོགས་བོར་བའི་ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྲིད་ཞིའི་མཐར་ལྷུང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་བཞི། སྒྲུབ་པའི་རྟེན། སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ། སྒྲུབ་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ། སྒྲུབ་པའི་ངོ་བོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དང་། རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། རྟོགས་པ་ཡི་ནི་ཆོས་དྲུག་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤོང་བ་དང་།། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་དང་། །ཤེས་རབ་སྙིང་བརྩེར་བཅས་པ་དང་། །སློབ་མ་ཐུན་མོང་མིན་ཉིད་དང་། །གཞན་གྱི་དོན་གྱི་གོ་རིམ་དང་། །ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར། །འཇུག་པའི་རྟེན་ལ་རིགས་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། རྟོག་པའི་ཆོས་ངེས་འབྱེད་བཞི་དང་མཐོང་སྒོམ་གཉིས་ཏེ་དྲུག་དང་། གཉེན་པོའི་སྒྲུབ་པ་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། སྤོང་བའི་སྒྲུབ་པ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་། དོན་དམ་པར་གཉེན་པོ་སྐྱེ་བ་དང་སྤང་བྱ་འགག་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་སྟེ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤངས་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། སྲིད་ཞིའི་མཐར་མི་གནས་པའིཤེས་རབ་དང་སྙིང་རྗེའི་

སྒྲིབ་པ་དང་། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པ་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། གཞན་དོན་གོ་རིམ་བཞིན་བྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ལ་ཡེ་ཤེས་རྩོལ་བ་མི་མངའ་བར་འཇུག་པའི་སྒྲིབ་པའི་རྟེན་དྲི་མ་དང་བཅས་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཞེས་བྱའོ། །འདི་ནི་གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན། གཉེན་པོ་དང་སྦྱོང་བའི་སྒྲིབ་པ་ནི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། དེ་དག་ཡོངས་སུ་གཏུགས་པ་ནི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དུ་བཤད་དོ། །འོན་ཀྱང་དེང་སང་རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་གཉེན་པོ་དང་སྦྱོང་བའི་སྒྲིབ་པ་གཅིག་ཏུ་དང་། ཤེས་རབ་སྙིང་རྗེ་སོ་སོར་བགྲངས་པར་འདོད་པ་ནི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པ་ཡིན་མིན་དཔྱད་བྱ་སྟེ། དེར་ཐ་མ་བདུན་ལ་རིམ་བཞིན་མདོ་བདུན་དྲངས་པ་དང་མ་འགྲིག་པའི་ཕྱིར་དང་། འགྲེལ་པར་ཡང་གཉེན་སོགས་ལ་དག་གོ་ཞེས་གཉིས་ཚིག་སྦྱར་ནས་ཤེས་རབ་སོགས་ལ་དེ་ལྟར་མ་སྦྱར་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ལ་དབྱེར་མེད་ཕྱིར། །རིགས་ནི་ཐ་དད་རུང་མ་ཡིན། །རྟེན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་གིས། །དེ་ཡི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས། ཆོས་ཉིད་རིགས་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་དེ་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུན་མོང་དུ་དབྱེར་མེད་པར་གནས་པའི་ཕྱིར་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཐ་དད་པའི་དབྱེ་བ་རུང་བ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། འདིའི་ལན་ལ་གཉིས། དོན་གྱིས་ཐོབ་པའི་ལན་དང་། དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལ་དབྱེར་མེད་ཀྱང་རིགས་ཐ་དད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་དེ། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་གང་ཟག་ཚོགས་དང་དབང་པོའི་ཁྱད་པར་མི་འདྲ་བའི་རྟོགས་པའི་རིམ་གྱིས་རང་རང་གི་འཕགས་པའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས

ཐོབ་ཕྱིར་དུ་ཆོས་ཉིད་ལ་དམིགས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་དམིགས་པ་དེ་དང་མཐུན་པར་རང་རང་གི་རྟོགས་པ་དེ་དང་དེ་ཐོབ་པའི་རྒྱུར་འགྱུར་པས་དེ་དང་དེའི་རིགས་ཞེས་ཐ་སྙད་བཏགས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ་ཡང་དཔྱད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལ་དབྱེ་བ་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་རིགས་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་འཐད་དེ། རྟེན་པའི་ཆོས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པ་ཐ་དད་གསུམ་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས་རྟེན་རིགས་དེའི་དབྱེ་བ་ཡོངས་སུ་བརྗོད་པའམ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོར་ན་རྟོགས་བྱ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་ཀྱང་དེ་རྟོགས་པའི་བློ་ལ་རབ་འབྱིང་ཐ་གསུམ་བྱུང་བས་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་རིགས་ཐ་དད་པར་བཏགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིའི་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ནི་ཡུལ་ཅན་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་གྱི་ཁྱད་གཞི་ཁྱད་ཆོས་ལ་མི་བྱེད་དེ། གཞན་དུ་ན་སྒྲུབ་པ་རྟེན་དང་རིགས་བརྟེན་པར་འགྱུར་བས་སྒྲུབ་པའི་རྟེན་རང་བཞིན་གནས་རིགས་ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། གཞུང་འདི་ཐེག་དམན་འཕགས་པས་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་བྱེད་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།།

གཉིས་པ་ནི། དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། །དེ་ཡང་དགེ་ལ་སོགས་པ་ཡིན། །འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་རྟོགས་པ་དང་། །གང་དག་འཇིག་རྟེན་འདས་འདོད་དང་། །ཟག་བཅས་ཟག་པ་མེད་ཆོས་དང་། །གང་དག་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས། །སློབ་མ་ཐུན་མོང་ཆོས་རྣམས་དང་། །གང་དག་ཐུབ་པའི་ཐུན་མོང་མིན། །ཞེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ནི་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དེ། དེ་ཡང་དགེ་མི་དགེ་ལུང་མ་བསྟན་གསུམ་རེ་རེ་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་སྟེ་སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་གྱིས་བསྡུས

པའི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པ་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཟག་བཅས་ཏེ་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཉེར་བར་ལེན་པའི་ཕུང་པོ་དང་། ཟག་མེད་དེ་བདག་ལྟའི་གཉེན་པོ་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞི་དང་། འདུས་བྱས་འདོད་པའི་ཁམས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ཆོས་བསམ་གཏན་བཞི་དང་། ཐུབ་པའི་དབང་པོ་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་སྟོབས་བཅུ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ །འགྲེལ་པར་དགེ་སོགས་གསུམ་གྱི་མཚན་གཞིའི་མཐའ་དང་། སྟོབས་བཅུའི་མཐར་སོགས་སྒྲ་འབྱུང་བ་ནི་རིམ་བཞིན་དང་པོ་གསུམ་དང་ཐ་མ་བརྒྱད་ཀ་ལ་སྦྱོར་དགོས་པས་སྤྲོག་བཅད་པ་དང་འདོད་ཁམས་གཉིས་ལ་སོགས་སྒྲ་བྱུང་བ་དཔེ་མ་དག་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་ཤིང་། བཅུ་གཅིག་གི་སོགས་སྒྲས་ཆོས་མང་པོ་བསྡུས་པ་རྣམས་དེ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་མཆོག་ཉིད་སེམས་དང་། །སྤོང་དང་རྟོགས་དང་གསུམ་པོ་ལ། །ཆེན་པོ་གསུམ་གྱི་རང་འབྱུང་གི །ཆེད་དུ་བྱ་བ་འདི་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་དེ་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་སེམས་ཆེན་པོ་དང་། སྤངས་པ་མཐར་ཐུག་ནི་སྤོང་བ་ཆེན་པོ་དང་། རྟོགས་པ་མཐར་ཐུག་ནི་རྟོགས་པ་ཆེན་པོ་དང་གསུམ་པོའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲུབ་པ་ལ་འཇུག་པས་ན། །དེ་ལྟར་ཆེན་པོ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་རང་བྱུང་སྟེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདི་ནི་རྣམ་བཤད་ལྟར་ཡིན་ལ། གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ན་སེམས་ཆེན་པོ

སངས་རྒྱས་སྤྱི་དང་། དེ་ཡང་མཆོག་ཏུ་གྱུར་བའི་སེམས་ཆེན་པོ་མཆོག་ཉིད་དུ་བྱ་རྒྱུའི་སྐྱེང་ནས་བཤད་ཀྱི་བྱེད་ཆོས་ལ་མ་སྦྱར་ཞིང་། བྱེད་ཆོས་སེམས་དྲུག་ལོགས་སུ་བྱུང་སེམས་དང་སྦྱར་ནས་བཤད་དོ། །བཞི་པ་ལ་བཞི། བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་གོ་སྒྲུབ། སྦྱོར་བ་རྒྱ་ཆེ་བ་འཇུག་སྒྲུབ། ཚོགས་གཉིས་རྒྱ་ཆེ་བ་ཚོགས་སྒྲུབ། རྣམ་མཁྱེན་གདོན་མི་ཟ་བར་འཐྱིན་བྱེད་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ནི། དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་ལ་སོགས། །རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིས།། གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་ཏེ། །དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་ཇི་བཞིན་བཤད།། ཅེས་གསུངས། བསྡུ་བྱེད་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་བསྡུ་བྱ་སྦྱིན་སོགས་དེ་དག་སྔུད་ཚུལ་སོ་སོར་ཏེ་རེ་རེར་དྲུག་བསྡུས་པ་ཡིས། གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲུག་ཚན་དྲུག་གི་དབྱེ་བའི་སྒོ་ནས་སྦྱིན་སོགས་དྲུག་ཇི་བཞིན་དུ་སྐྱེ་གྲངས་ཚང་བར་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་འགྱུར་རྙིང་ལྟར་ལེགས་ཀྱི་འགྱུར་གསར་ལས་དེ་དག་སོ་སོར་ཞེས་པ་ལྟར་ན་གོང་དུ་བསྙེག་ས་མེད་དོ་ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ།། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་དྲུག་པོ་དེ་དག་སོ་སོར་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་པ་དྲུག་དྲུག་ཏུ་བསྡུས་པ་ཡིས། གོ་ཆའི་སྒྲུབ་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དྲུག་ཚན་དྲུག་གིས་མདོ་ཇི་བཞིན་དུ་བཤད་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་གཏན་གཟུགས་མེད་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ལམ་དང་བྱམས་ལ་སོགས་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་དང་ལྡན་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་དང་མངོན་ཤེས་དྲུག །རྣམ་ཀུན་

མཁྱེན་པའི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་ཐེག་ཆེན་ལ། །འཇོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། རྟེན་ཐེག་ཆེན་གྱིས་བསྡུས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་ལམ་བསམ་གཟུགས་ཀྱི་སྙོམས་འཇུག་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་འཇུག་སྒྲུབ་དང་། འཇིག་རྟེན་ལས་འདས་པའི་ལམ་རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་བྱེད་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སྤངས་པ་ཕུན་ཚོགས་ཐོབ་བྱེད་མཐོང་སྒོམ་མི་སློབ་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་བཞི་དང་། གཞན་དོན་འགྲུབ་པའི་ཐབས་བྱམས་སོགས་ཚད་མེད་བཞི་དང་། གཞན་དོན་རྣམ་པར་དག་བྱེད་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་མི་དམིགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་དང་། ཕྱིན་དྲུག་གི་བྱ་བྱེད་ལས་གསུམ་བདེན་པས་སྟོང་པ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་འཁོར་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་ལམ་དང་། དགེ་རྩ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་དོན་དུ་བསྔོ་བའི་ལམ་དང་། ཚོགས་མྱུར་དུ་རྫོགས་པའི་ཐབས་མངོན་ཤེས་དྲུག་ལ་འཇུག་པའི་དེ་དང་། འབྲས་བུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་དགུ་པོ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་གོང་ནས་གོང་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། རྟོགས་དཀའ་བ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། ། དང་པོ་ནི། བརྩེ་དང་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་དྲུག །ཞི་གནས་ལྷག་མཐོང་བཅས་པ་དང་། །ཟུང་དུ་འབྲེལ་བའི་ལམ་གང་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་དང་། །ཡེ་ཤེས་དང་ནི་བསོད་ནམས་དང་། །ལམ་དང་གཟུངས་དང་ས་བཅུ་དང་། །གཉེན་པོ་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་ཡི། །རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། བསམ་སྦྱོར་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྙིང་རྗེ་བ་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་སྟེ་བདུན་དང་། མཉམ་པར་བཞག་མ

བཞག་གི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་དང་དེ་ཟུང་འབྲེལ་དང་ཐབས་མཁས་ཏེ་བཞི་དང་། ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡེ་ཤེས་དང་བསོད་ནམས་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སྒྲུབ་པ་དང་དམིགས་པ་འཛིན་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ལམ་དང་གཟུངས་གཉིས་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་བྱེད་པ་དང་ཉེས་པ་སེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ས་དང་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་གཉིས་དང་བཅུ་བདུན་ནི་ཚོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་གྲངས་ཀྱི་རིམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སའི་ཚོགས་དང་། གཉེན་པོའི་ཚོགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྒྱུ་ས་དགུའི་ཡོངས་སྦྱོང་དང་། འབྲས་བུ་ས་བཅུ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དང་པོ་ལ་དགུ་ལས། དང་པོ་ནི། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་བཅུ་ཡིས། །ས་ནི་དང་པོ་ཐོབ་འགྱུར་ཏེ། །བསམ་དང་ཕན་པའི་དངོས་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་མཉམ་ཉིད། །གཏོང་དང་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། །དམ་ཆོས་དམིགས་པ་ཚོལ་བ་དང་། །རྟག་ཏུ་ངེས་འབྱུང་སེམས་ཉིད་དང་།། སངས་རྒྱས་སྐུ་འདོད་དགའ་བ་དང་། །ཆོས་སྟོན་པ་དང་བདེན་པ་ཡི།། ཚིག་ནི་བཅུ་པ་ཡིན་པར་འདོད། །འདི་དག་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པས། །ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་རྣམ་པ་བཅུས་ས་དང་པོ་ཐོབ་ཟིན་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་ཏེ། བཅུ་གང་ཞེ་ན། ཉན་རང་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་མ་གོས་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་དགོས་པ་ལ་ཕན་པ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་རིས་སུ་མ་ཆད་པར་སེམས་མཉམ་པ་དང་། སེར་སྣ་མེད་པར་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་དང་། དགེ་བའི་

བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཚོལ་བ་དང་། ཁྱིམ་ན་གནས་པ་ལ་མངོན་པར་མི་དགའ་བར་རྟག་ཏུ་རབ་ཏུ་འབྱུང་བ་དང་། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་སྒྲུབ་པར་འདོད་ཅིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། གཞན་ལ་དཔེ་མཁྱུད་དང་སེར་སྣ་མེད་པར་དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། དམ་བཅའ་བ་མི་བསླུ་བའི་བདེན་པར་སྨྲ་བ་སྟེ་བཅུ་པོ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །ཆོས་འདི་དག་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་མི་དམིགས་པ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་ཡོན་ཏན་སྤྱོད་པ་སྟེ་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་སྐྱོན་སྤྱོད་པ་སྟེ་སེལ་བར་བྱེད་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་བྱས་པ་གཟོ་དང་བཟོད། །རབ་ཏུ་དགའ་དང་སྙིང་བརྩེ་ཆེ། །བཀུར་བསྟི་བླ་མ་ལ་གུས་ཉན། །བརྒྱད་པ་སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་བརྩོན། །ཞེས་གསུངས། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གསུམ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཕན་པ་བྱས་པའི་དྲིན་གཟོ་བ་དང་། བཟོད་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྒོམ་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་ལ་འགྱོད་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་སྙིང་རྗེ་ཆེ་ཞིང་ཀུན་ལ་བྱམས་པ་དང་། མཁན་སློབ་སོགས་ལ་བཀུར་སྟི་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། བླ་མ་ལ་གུས་པས་ཆོས་ཉན་ཅིང་བཀའ་བཞིན་སྒྲུབ་པ་དང་། གཞན་དོན་དུ་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་བརྩོན་པ་སྟེ་ཆོས་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་གཉིས་པ་སྦྱངས་པ་ཞིན་དུ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ཐོས་པས་མི་ངོམས་ཉིད་དང་ནི། །ཟང་ཟིང་མེད་པར་ཆོས་སྦྱིན་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ཀུན་སྦྱོང་བ་དང་། །འཁོར་བས་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་དང་། །ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ། །སྐྲོམ་

མེད་བདག་ཉིད་དེ་རྣམ་ལྔ། །ཞེས་གསུངས། དམ་ཆོས་མང་དུ་ཐོས་པས་མི་ངོམས་པ་དང་། ཡོན་འབུལ་བ་སོགས་ཀྱི་ཟང་ཟིང་མེད་པར་གཞན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་དང་། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་ཀུན་ཏུ་སྦྱོང་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ལོག་སྒྲུབ་བཟོད་པས་གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་གནས་ཀྱང་ཡོངས་སུ་མི་སྐྱོ་བ་དང་། རང་གཞན་ལ་ལྟོས་ནས་ཉེས་སྤྱོད་ལ་འཛེམ་པ་ངོ་ཚ་ཁྲེལ་ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་སྟེ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མེད་པའམ་དེ་དག་གིས་སེམས་ཁེངས་པའི་ཞེན་པ་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་རྣམ་པ་ལྔས་ས་གསུམ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། ནགས་གནས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་དང་། །སྦྱངས་པ་ཡང་དག་སྡོམ་བརྟན་དང་། །བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་དང་། །འདོད་པ་རྣམས་ལ་སྨོད་པ་དང་། །མྱ་ངན་འདས་དང་བདོག་ཀུན་གཏོང་། །མི་ཞུམ་པ་དང་ལྟ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས། ནགས་གནས་ཏེ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མིན་པའི་དབེན་པར་གནས་པ་དང་། རྙེད་པ་མ་ཐོབ་པ་ལ་ཐོབ་འདོད་མེད་པ་འདོད་པ་ཆུང་བ་དང་། རྙེད་པ་ཐོབ་པ་ལ་ལྷག་པར་དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་པ་ཆོག་ཤེས་པ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཡི་དམ་བརྟན་པ་དང་། བསླབ་པའི་སྡོམ་པ་བླངས་པ་སྲོག་གི་ཕྱིར་ཡང་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བ་དང་། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་ལྟ་བས་སྨོད་པ་དང་། བློ་དང་འཚམ་པར་གདུལ་བྱ་རྣམས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་བདོག་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། དགེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་སེམས་མི་ཞུམ་པ་དང་། དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་ལྟ་བ་མེད་པ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་བཅུས་ས་བཞི་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་

ཡིན་ནོ།།

ལྔ་པ་ནི། འདྲིས་དང་ཁྱིམ་ལ་འཁྲིན་པ་དང་། །འདུ་འཛིར་གྱུར་པའི་གནས་དང་ནི། །བདག་བསྟོད་གཞན་ལ་བརྙས་པ་དང་། །མི་དགེའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་དང་། །རློམ་པས་ཁེངས་དང་ཕྱིན་ཅི་ལོག །བློ་ངན་དང་ནི་ཉོན་མོངས་བཟོད། །བཅུ་པོ་འདི་ནི་རྣམ་སྤངས་ན། །ས་ལྔ་པ་ནི་ཡང་དག་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས། རྙེད་བཀུར་གྱི་དོན་དུ་སྐྱེ་བོ་མང་པོ་དང་འདྲིས་བཤེས་བྱེད་པ་དང་། ཕྲག་དོག་གིས་གཞན་ལ་དད་པ་ཅན་གྱི་ཁྱིམ་མི་སྟོན་པར་སྲིད་པར་བྱེད་པ་དང་། ཕྱི་ནང་གི་འདུ་འཛིར་གྱུར་བའི་གནས་དང་། གཞན་ལ་བརྙས་པ་སྟེ་སྨོད་པ་དང་། མི་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་དང་། ཐོས་པ་ལ་སོགས་པས་རློམ་ཞིང་སེམས་ཁེངས་པའི་ང་རྒྱལ་དང་། དགེ་མི་དགེའི་བླང་དོར་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ལོག་ལྟ་ལ་སོགས་པའི་བློ་གྲོས་ངན་པའི་གནས་ངན་ལེན་ཕྲ་མོ་དང་། ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་དང་དུ་ལེན་པའི་བཟོད་པ་སྟེ་ཆོས་བཅུ་པོ་རྣམ་པར་སྤོང་ཞིང་། བཟློག་པའི་ཆོས་དོན་གྱིས་འཕངས་པ་རྣམ་པ་བཅུས་ས་ལྔ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ།།

དྲུག་པ་ནི། སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་བཟོད་བརྩོན་འགྲུས། །བསམ་གཏན་ཤེས་རབ་རབ་རྫོགས་པས། །སློབ་མ་དང་ནི་བསེ་རུ་ལ། །དགའ་དང་སྐྲག་པའི་སེམས་སྤངས་པ། །བསླངས་ན་མི་ཞུམ་བདོག་པ་ཀུན། །བཏང་ཡང་མི་དགའ་མེད་པ་དང་། །དབུལ་ཡང་སློང་བ་མི་སྤོང་བས། །ས་ནི་དྲུག་པ་ཡང་དག་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་

དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པ་སྟེ་ལྷག་པར་ཐོབ་པ་དྲུག་དང་། གཏོང་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེ་གསུམ་གྱི་རང་བཞིན་སྦྱིན་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པས་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱོང་བ་དང་། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་སྤོང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྫོགས་པས་བསེ་རུ་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་དགའ་བ་སྐྱོང་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་མི་སྐྲག་བཟོད་པ་རྫོགས་པས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ལ་སྐྲག་པའི་སེམས་སྤྱོང་བ་དང་། གཏོང་བ་ལ་སྤྲོ་བའི་བརྩོན་འགྲུས་རྫོགས་པས་སློང་བ་པོས་བསླངས་ན་མི་ཞུམ་སྟེ་ཞུམ་པའི་སེམས་སྤྱོང་བ་དང་། གཏོང་བ་ལ་ཡིད་རྩེ་གཅིག་པའི་བསམ་གཏན་རྫོགས་པས་བདོག་པ་ཀུན་བཏང་ཡང་མི་དགའ་བ་མེད་པ་སྟེ་སྤྱོང་བ་དང་། སྦྱིན་པའི་ཕན་ཡོན་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྫོགས་པས་དབུལ་ཡང་སློང་བ་པོ་མི་སྤྱོང་བ་སྟེ་ཡལ་བར་འདོར་བའི་སེམས་སྤྱོང་བ་དྲུག་དང་ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དྲུག་པ་ཡང་དག་པར་འཐོབ་པ་སྟེ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ནི་གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་བསམ་གཏན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་དང་པོ་གཉིས་དང་། སྦྱིན་པ་དང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་བཞི་པ་དང་ལྔ་པ་སྤངས་པའམ། ཕྱིན་དྲུག་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པས་ཉེས་པ་དང་པོ་གསུམ་དང་། སྦྱིན་པ་རྫོགས་པས་ཐ་མ་གསུམ་སྤངས་པར་བཤད་དོ། །

བདུན་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་ཉི་ཤུ་སྤོང་བ་དང་། གཉེན་པོ་ཉི་ཤུ་བསྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་དང་སེམས་ཅན་འཛིན་པ་དང་། །སྲོག་དང་གང་ཟག་ཆད་རྟག་དང་། །མཚན་མ་རྒྱུ་དང་ཕུང་པོ་དང་། །ཁམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དག་དང་ནི། །ཁམས་གསུམ་པོ་ལ་གནས་དང་ཆགས། །སེམས་ནི་

ཀུན་ཏུ་ཞུམ་པ་དང་། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ།། དེར་ལྟ་བ་ཡི་མངོན་ཞེན་དང་། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སྐྱོད་པ་དང་། །དེ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ནི། །ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་ཆད་པ། །དེ་ཡིས་ས་ནི་བདུན་པ་འཐོབ། །ཅེས་གསུངས། བདག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་མཚན་མའམ་རིས་སོ་སོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་དུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲོག་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། ལས་གསོག་པ་པོའི་གང་ཟག་ཆ་མེད་པའི་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཚེ་འཕོས་ནས་ཆད་པར་འཛིན་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རྟག་པར་འཛིན་པ་དང་། འཁོར་འདས་ལ་དོན་དམ་པར་སྣང་དོར་གྱི་མཚན་མར་འཛིན་པ་དང་། རྒྱུ་རིགས་ཐ་དད་པས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བར་འཛིན་པ་དང་། ཁམས་བཅོ་བརྒྱད་ལ་དོན་དམ་པར་རྒྱུ་འབྲས་སུ་འཛིན་པ་དང་། སྐྱེ་མཆེད་བཅུ་གཉིས་ལ་དོན་དམ་པར་ཕྱི་ནང་དུ་འཛིན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་བདེན་པར་གནས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཁམས་གསུམ་ལ་སྣང་དོར་སྒོ་ནས་ཆགས་པའི་འཛིན་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་མི་ནུས་ཞེས་སེམས་ཞུམ་པའི་འཛིན་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ལ་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། ཆོས་ལ་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བདེན་པར་ལྟ་བ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་སྐྱོད་པ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དང་འགལ་བ་ལུས་ལ་དབང་བསྒྱུར་མི་ནུས་པར་འཛིན་པའི་ཉེས་པ་སྟེ། སྤང་བྱ་ཉི་ཤུ་གང་ལ་རྣམ་ཆད་པ་སྟེ་སྤངས་པ་དེ་ཡིས་ས་བདུན་པ་འཐོབ་པ་སྟེ་རྫོགས་པ་ཡིན་ནོ།། །

གཉིས་པ་ནི། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་ཤེས་པ་དང་། །འཁོར་གསུམ་

རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །སྙིང་རྗེ་དང་ནི་ཆློམ་མེད་དང་། །ཆོས་མཉམ་ཉིད་དང་ཚུལ་གཅིག་ཤེས། །མི་སྐྱེ་བ་དང་བཟོད་ཤེས་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་གཅིག་ཏུ་སྟོན། །རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཇོམས་པ་དང་། །འདུ་ཤེས་ལྟ་དང་ཉོན་མོངས་སྤོང་། །ཞི་གནས་ངེས་པར་སེམས་པ་དང་། །ལྷག་མཐོང་ལ་ནི་མཁས་པ་དང་། །སེམས་དུལ་བ་དང་ཐམས་ཅད་ལ།། ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། །ཆགས་པའི་ས་མིན་གར་འདོད་པར། །ཞིང་གཞན་དུ་ནི་མཉམ་འགྲོ་དང་། །ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ངོ་བོ་ནི། །སྟོན་པ་ཉིད་དང་ཉི་ཤུ་འོ། །ཞེས་གསུངས། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། རྒྱུ་བདེན་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་མཚན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། འབྲས་བུ་བདེན་པས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་སྨོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་དང་། དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུའི་འཁོར་གསུམ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཚེ་རབས་དུ་མར་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་གདུངས་བའི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་པའི་སྙིང་བརྗེ་བ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ཆློམ་པ་མེད་པ་དང་། འཁོར་འདས་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། མིང་གཟུགས་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བར་རྟོགས་པ་དང་། ཁམས་ཀྱི་རང་བཞིན་བདེན་པའི་སྤྲོས་བྲལ་ལ་མི་སྐྲག་པའི་བཟོད་པ་ཤེས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པར་སྟོན་པ་དང་། བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་ཀུན་ཏུ་འཇོམས་པ་དང་། གཙང་བདེ་སོགས་སུ་མཚན་མར་འཛིན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་ལྟ་ངན་དང་ཉོན་མོངས་རྣམས་སྤོང་བ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་པའི་ཞི་གནས་སྒོམ

པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་བདེན་སྟོང་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ལྟག་མཐོང་ལ་མཁས་པར་བྱེད་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་མེད་པར་བསྒོམ་པས་སེམས་འདུལ་བ་དང་། བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཐོགས་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཆོས་གང་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་བྱའི་གནས་མིན་པར་རྟོགས་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་དོན་དུ་རང་གིར་འདོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་གཞན་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་མཉམ་དུ་འགྲོ་བ་དང་། འཁོར་གྱི་དཀྱིལ་འཁོར་ཀུན་ཏུ་བདག་གི་ལུས་རབ་ཏུ་སྟོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། སྔར་བཤད་པའི་སྦྱང་བྱ་ཉི་ཤུ་དང་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་བའི་གཉེན་པོ་ཉི་ཤུ་པོ་འདིས་ཀྱང་ས་བདུན་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །

བརྒྱད་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཀུན་ཡིད་ཤེས་པ་དང་། །མངོན་པར་ཤེས་པས་བརྩེ་བ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཞིང་བཟང་སྒྲུབ་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་བརྟག་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྙེན། །དབང་པོ་ཤེས་དང་རྒྱལ་བ་ཡི། །ཞིང་སྦྱོང་སྒྱུ་མ་ལྟར་གནས་དང་། །བསམས་བཞིན་སྲིད་པ་ལེན་པ་དང་། །ལས་ནི་རྣམ་པ་འདི་བརྒྱད་བཤད། །ཅེས་གསུངས། སེམས་གཅིག་གིས་སེམས་ཅན་ཀུན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་ཤེས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཁམས་རྣམས་སུ་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པས་རྩེ་བ་དང་། རང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རྟེན་སྣོད་བཟང་པོར་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཡོངས་སུ་བརྟག་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་བསྙེན་པ་དང་། སྟོབས་བཅུ་རྗེས་མཐུན་པ་ལ་གནས་པས་སེམས་ཅན་གྱི་དབང་པོ་མཆོག་དམན་རྗོགས་པར་ཤེས་པ་དང་། རང་གང་དུ་འཚང་རྒྱ་བའི་ཞིང་བརྟེན་པ་བཅུད་སྦྱོང་བ་དང་། མཉམ་རྗེས་ཐམས་

ཅད་དུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གནས་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་དང་སྨོན་ལམ་གྱི་དབང་གིས་བསམ་བཞིན་དུ་སྲིད་པར་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་སྟེ། ཆོས་རྣམ་པ་འདི་ལྟ་བུ་བརྒྱད་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བར་བཤད་དོ། །

དགུ་པ་ནི། སྨོན་ལམ་དག་ནི་མཐའ་ཡས་དང་། །ལྷ་ལ་སོགས་པའི་སྐད་ཤེས་དང་། །སྤོབས་པ་ཆུ་བོ་ལྟ་བུ་དང་། །མངལ་དུ་འཇུག་པ་མཆོག་དང་ནི། །རིགས་དང་རུས་དང་ཚེ་འབྲང་དང་། །འཁོར་དང་སྐྱེ་བ་དག་དང་ནི། །ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་ཤིང་རྣམས་དང་། །ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ཇི་ལྟར་སྨོན་པ་ལྟར་འགྲུབ་པའི་སྨོན་ལམ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ངེས་ཚིག་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྐད་ཤེས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་ཐོབ་པས་ཆུ་བོའི་རྒྱུན་ལྟར་མི་ཟད་པའི་སྤོབས་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡུམ་སྒྱུ་འཕྲུལ་མ་ལྟ་བུ་བུད་མེད་མཆོག་གི་མངལ་དུ་འཇུག་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རྒྱལ་རིགས་སོགས་སུ་སྐྱེ་བའི་རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཉི་མའི་གཉེན་པ་དང་བུ་རམ་ཤིང་པ་ལྟ་བུའི་རུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། མ་ལ་སོགས་པའི་བདུན་བརྒྱུད་ཚུན་ཆད་དུ་ལེགས་པར་འབྲེལ་བའི་ཚེ་འབྲང་སྟེ་གཉེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། རང་གིས་བྱང་ཆུབ་ལ་བཀོད་པའི་བྱང་སེམས་ཀྱི་འཁོར་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཚངས་དབང་འཇིག་རྟེན་སྐྱོང་བས་མངོན་པར་བསྟོད་ནས་སྐྱེ་ལ་སྐྱེས་མ་ཐག་ཏུ་ཞིང་ཁམས་སྣང་བས་བཀང་ཞིང་ས་ཆེན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་གཡོ་བར་བྱེད་པ་སྐྱེ་བ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་གནས་གཙང་མའི་ལྷའི་བུ་ལ་སོགས་པས་བསྐུལ་ཏེ་ཁྱིམ་ནས་མངོན་པར་འབྱུང་

བའི་ངེས་འབྱུང་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་དང་འདྲ་བའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་ཨ་ཤང་ཐ་དད་ཀླུ་ཤིང་ལྷ་བུ་འགྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཕྱུན་སུམ་ཚོགས་པ་སྟེ། ཆོས་བཅུ་གཉིས་ཀྱིས་ས་དགུ་པ་ཡོངས་སུ་སྦྱོང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། ས་དགུ་འདས་ནས་ཡེ་ཤེས་ནི། །གང་གིས་སངས་རྒྱས་སར་གནས་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས། །བཅུ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། ཐེག་པ་གསུམ་གའི་སྦྱོར་ལམ་རིགས་ཀྱི་ས་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཞུགས་པའི་ལམ་ནི་བརྒྱད་པའི་ས་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་ཀྱི་ལམ་ནི་མཐོང་བའི་ས་དང་། ཕྱིར་འོང་ཙམ་པོ་བའི་ལམ་ནི་སྲབས་པའི་ས་དང་། ཕྱིར་མི་འོང་ཙམ་པོ་བའི་ལམ་ནི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ས་དང་། ཉན་ཐོས་དགྲ་བཅོམ་པའི་ལམ་ནི་བྱས་པ་རྟོགས་པའི་ས་དང་། རིམ་གྱིས་པའི་ཞུགས་པ་ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་ལམ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་དང་། རང་རྒྱལ་འཕགས་ལམ་ནི་རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་དང་། སྔར་བཤད་པའི་བྱང་སེམས་ས་དགུ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་སྟེ་དགུ་ལསཤེས་མཐོང་དང་གནས་ནས་དབང་བཞི་པའི་རྟེན་གྱི་ཡེ་ཤེས་གང་གིས་མདོ་ལས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་གནས་པར་བཤད་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ས་བཅུ་པ་ཡིན་པརཤེས་པར་བྱའོ།། གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ན་རིགས་ཀྱི་ས་ཞེས་པ་ནི་རྟོགས་པ་གང་སྐྱེས་ནས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མ་ཐོབ་པར་དུ་གཞན་དུ་མི་ལྡོག་པ་ནས་བཟུང་དགོས་པས་དེ་ལྟར་བྱས་ན། དབང་པོ་རྣོ་རྟུལ་སོགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་རིགས་ཀྱི་ས་ལ་ཚོགས་ལམ་ཀྱང་ཡོད་པ་དང་སྦྱོར་ལམ་འགའ

ཞིག་ཀྱང་དེར་མི་འཇོག་པ་ལྟ་བུར་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ནི། མཐོང་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ། །གཟུང་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་རྣམས། །ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །གཉེན་པོ་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཅེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་བ་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ་སྤང་བྱ་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་ཉེ་བར་ཞི་བར་བྱ་བའི་གྲངས་ཀྱིས་བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་གཉེན་པོའི་ཚོགས་སྒྲུབ་བརྒྱད་ཡོད་ཅེས་བྱའོ།།

བཞི་པ་ནི། ཆེད་དུ་བྱ་དང་མཉམ་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་དང་འབད་མེད་དང་། །མཐའ་ལས་འདས་པར་ངེས་འབྱུང་དང་། །ཐོབ་པའི་མཚན་ཉིད་ངེས་འབྱུང་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་།། ལམ་གྱི་ཡུལ་ཅན་ངེས་འབྱུང་སྟེ། །རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི།། ངེས་འབྱུང་བསྒྲུབ་པ་ཡིན་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཕྱུག་དང་། སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མཐའ་ཡས་པར་བྱེད་པ་དང་། འབད་རྩོལ་མེད་པར་གཞན་དོན་གྱི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་དང་། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་ལས་འདས་པའི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་རིགས་ཐམས་ཅད་འཐོབ་པ་དང་། སྔར་བཤད་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུའི་ལམ་ཁྱད་པར་དུ་གྱུར་བ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་ཏེ་བརྒྱད་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ནམ་ངེས་པར་འབྱུང་ས་དེ་དག་ཏུ་གདོན་མི་ཟ་

བར་ངེས་པར་འབྱིན་བྱེད་དེ་གྲངས་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱི་བདག་ཉིད་འདི་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ངེས་པར་འབྱུང་ས་དང་པོ་བདུན་ནི་སངས་རྒྱས་དང་ཐ་མ་ནི་རྒྱུན་མཐའ་ཕོ་ནར་ཡོད་ལ། ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་ནི་ས་བཅུ་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་ལམ་ནས་ཡོད་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་ཤིང་རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ཡང་དེ་དང་འདྲའོ། །རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་ངེས་འབྱུང་སྒྲུབ་པ་དང་ངེས་པར་འབྱུང་ས་ཐ་མ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་ནས་ཡོད་པར་བཤད་དོ།། སྐབས་དང་པོ་འདིར་རྗེ་ཡབ་སྲས་གསུམ་གྱི་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཅུང་ཟད་བརྗོད་ན། གསེར་ཕྲེང་དང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་རགས་པ་ཙམ་བཤད་ཟིན་པ་ལྟར་ཡིན་ལ། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལྟར་ན། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་དང་འབྲས་བུ་ཤེར་ཕྱིན་མི་འགལ་ཞིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་ཇི་སྙེད་པ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་རེ་རེ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་ཀྱང་ཇི་ལྟ་བ་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། བྱང་འཕགས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་མཁྱེན་པ་ནི་གཞི་ཤེས་ཡིན་གྱི་ལམ་ཤེས་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དངོས་སུ་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒོམ་བའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་ཡིན་གྱི་གཞི་ཤེས་མ་ཡིན་པས་ལམ་ཤེས་དང་གཞི་ཤེས་ནི་འགལ་བ་ཡིན་ཞེས་བཤད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་བསྐྱེད་མེད་པ་དང་། ལམ་མ་ཞུགས་ན་སྨོན་སེམས་ཡོད་པ་དང་། སྨོན་སེམས་དང་འཇུག་སེམས་ནི་མི་འགལ་བར་བཤད་པ་དང་། སྦྱ

གུ་བདེན་མེད་ཀུན་རྫོབ་དང་མྱུ་གུའི་བདེན་མེད་དོན་དམ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། བྱང་སེམས་ལ་རྒྱུན་ཞུགས་ཕྱིར་འོང་ཕྱིར་མི་འོང་མཚན་ཉིད་པ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་རང་སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་མེད་ཅིང་། རང་སངས་རྒྱས་ཡིན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཅེས་པ་དང་། འདིར་བསྟན་ཐེག་ཆེན་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་སོགས་བཞི་རིམ་བཞིན་གཟུང་འཛིན་རྣམ་རྟོག་བཞི་ཡིན་པ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་ཐེག་ཆེན་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་པ་དང་། དེ་དག་ལ་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་དང་སྐྱོན་སྤོང་མཛད་པ་རྣམས་ཞིབ་ཏུ་ཤེས་ན་རྣམ་དཔྱོད་སྤེལ་བའི་རྐྱེན་དུ་འགྱུར་རོ།། སྐབས་དང་པོའི་ཚིག་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། ༎

སྐབས་གཉིས་པ། ལམ་ཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༈ གཉིས་པ་ལམ་ཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་ཡན་ལག་དང་། ཡན་ལག་ཅན་གྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྟེན་དང་། བརྟེན་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །

དང་པོ་ནི། ལྷ་རྣམས་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། །འོད་ཀྱིས་མོག་མོག་པོར་མཛད་དང་། །ཞེས་གསུངས། འདོད་གཟུགས་ཀྱི་ལྷ་རྣམས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་རྟེན་དུ་རུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཚོགས་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འོད་ཀྱིས་དེ་དག་གི་ཟག་བཅས་དགེ་བའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་

འོད་མོག་མོག་པོར་ཏེ་གཟི་མེད་པར་མཛད་པ་སྟེ། དེས་མཚོན་ནས་ལམ་ཤེས་སྐྱེ་བའི་སྣོད་རུང་ལ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བ་བཅོམ་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་ཅིང་། དེས་ན་རྟེན་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་གང་ཤས་ཆེ་བ་བཅོམ་པ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྐྱེ་ཚུལ་དང་། ངོ་བོ་དང་། བྱེད་ལས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཡུལ་ངེས་པ་དང་ཁྱབ་པ་དང་། ཞེས་གསུངས། ལམ་ཤེས་ནི་བྱང་སེམས་ཁོ་ན་ལ་སྐྱེའི་ཉན་རང་ལ་མི་སྐྱེ་བས་གནས་སྐབས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་སོ་སོར་ངེས་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བས་མཐར་ཐུག་རིགས་ཅན་གསུམ་གས་ལམ་ཤེས་སྒོམ་པས་ཁྱབ་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ནི་ཡན་ལག་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རང་བཞིན་དང་ནི། ཞེས་གསུངས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི་རང་དོན་དུ་ཉོན་མོངས་པ་ཉམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་མི་སྤོང་བ་སྟེ། འདི་ནི་ཡན་ལག་བཞི་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། དེའི་ལས། ཞེས་གསུངས། ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ནི་བར་སྐབས་སུ་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པར་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་སེམས་ཅན་འཁོར་དུ་མ་བསྡུས་པ་སྡུད་པ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། འདི་ནི་ཡན་ལག་ལྔ་པའོ། །ཡན་ལག་ལྔའི་མདོ་སྦྱོར་ཚུལ་གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ན་ཏེ། ནམ་བཤད་ལས་ལྷག་མེད་པ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཡུལ་ངེས་དང་། ཡང་དག་པའི་སྐྱོན་མེད་ལ་ཞུགས་པ་རྣམས་སེམས་བསྐྱེད་པའི་མཐུ་མེད་པར་གསུངས་པའི་མདོ་ཁྱབ་པའི་མདོར་མཛད་ཅིང་། མདོ་ཕྱི་མའི་དགོངས་པར། ཁ་ཅིག་དག་ནི་དྲངས་ཕྱིར་དང་། །གཞན་དག་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་ཕྱིར།། ཞེས་སོགས་ལྟར་མཐར་ཐུག་

ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་བསྟན་པའི་དགོས་པ་སྦྱར་བ་དང་། མདོ་ཕྱི་མ་འདི་དབུ་མ་པའི་ལུགས་ལ་དགོངས་པ་ཅན་དུ་གསུངས་པ་ནི་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་ལྟ་བུར་ཡང་སྣང་བས་ཡི་གེ་ནོར་བར་ཁས་ལེན་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ། ཉན་ཐོས་དང་། རང་རྒྱལ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །

དང་པོ་ནི། ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་ནི། །འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་དག་གི །རྣམ་པ་མི་དམིགས་སྒོ་ནས་ནི། །ཉན་ཐོས་ལམ་འདི་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། ལམ་ཤེས་ཉིད་རྫོགས་པར་སྒོམ་པའི་ཚུལ་ལ་སྟེ་སྐབས་སུ་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་དེ་དག་གི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་ནི། ཟིན་བྱེད་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ངེས་མཚོན་པའི་སྦྱོར་བའི་སེམས་བསྐྱེད་དང་མཇུག་གི་བསྔོ་བ་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་སྒོམ་པར་བྱ་ཞིང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་འདི་ཇི་ལྟར་སྒོམ་པ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་དེ་ལྟར་འཐད་དེ། དམིགས་རྣམ་མ་བཅད་པར་ཤེས་པའི་རབ་དབྱེ་རྟོགས་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལྟར་ན། མཉམ་གཞག་ཏུ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་ཤེས་རབ་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་དྲན་པའི་སྒོ་ནས་དེའི་མཚན་ཉིད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པའི་ངེས་ཤེས་འདྲེན་ནུས་པ་ནི་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ལམ་ལ་ནི། །གཟུགས་ལ་སོགས་

པ་སྟོང་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་པ་ཉིད་ནམས་དབྱེར་མེད་པས། །དྲོ་བ་དེ་དག་མི་དམིགས་པས། །རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་ལ་རྟག་ལ་སོགས་ཚུལ་གྱིས། །གནས་པ་བཀག་པས་བཟོད་པ་རྣམས། །ས་བཅུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་ནི། །མི་གནས་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བཤད་དེ། །ཅི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །མཁྱེན་ནས་ཆོས་རྣམས་མ་གཟིགས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་རྒྱུ་སྦྱོར་ལམ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་དོན་དམ་པར་རང་རང་གིས་སྟོང་པའི་ཕྱིར་དེ་དག་གི་སྟོང་ཉིད་དབྱེར་མེད་པར་བསྟན་པས་བཤད་པའི་དྲོ་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པས་དེ་དག་ལ་མི་གནས་པར་བསྟན་པས་བཤད་པའི་རྩེ་མོར་གྱུར་པ་དག་ཏུ་འདོད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེ་དག་དོན་དམ་པར་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གནས་པ་བཀག་པར་བསྟན་པས་བཤད་པའི་བཟོད་པ་རྣམས་དང་། རབ་དགའ་སོགས་ས་བཅུ་དག་ལས་བརྩམས་ནས་དོན་དམ་པར་མི་གནས་པའི་ཚུལ་རྒྱས་པར་བསྟན་པས་བཤད་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་སྟེ་བཞི་ཡོད་དོ། །དོན་དམ་པར་མི་གནས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་མངོན་སུམ་དུ་མཁྱེན་ནས་དེ་དག་བདེན་པར་གནས་པར་མ་གཟིགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདིར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་བཤད་པ་ནི་རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་ཐེག་ཆེན་དང་། གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ན་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལམ་ལ་བཤད་པ་དང་། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལྟར་ན། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ལམ་ཤེས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་

མཐུན་གཉིས་ཀ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་བཤད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར། ལམ་གྱི་ངོ་བོ། དེའི་རྒྱུ་ངེས་འབྱེད་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། རང་བྱུང་བདག་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །གཞན་གྱིས་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་ལ། །བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ཡེ་ཤེས་ནི། །ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད། །གང་གང་དོན་ནི་གང་གང་ལ། །ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ། །དེ་དེ་ལ་དོན་དེ་དང་དེ། །སྒྲ་མེད་ཀྱང་དེ་དེ་ལྟར་སྣང་། །ཞེས་གསུངས། རང་བྱུང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་བའི་ཚེ་གཞན་ལ་མ་ལྟོས་པར་བདག་ཉིད་ཀྱིས་རང་གི་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གཞན་གྱིས་རང་ལ་བསྟན་ཡང་མི་དགོས་པ་སྟེ་ཤེས་པ་ཟབ་པ་ཡིན་ལ། ཡང་སྒྲས་བསྡུས་པ་གཞན་ལ་རང་གི་ངག་གི་ཆོས་བསྟན་མི་དགོས་པ་སྟེ་མ་བརྗོད་པ་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཟབ་པ་དེ་གཉིས་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཟབ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་པར་བརྗོད་དོ།། ཟབ་པ་དེ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་གཞན་ལས་ཐོས་པ་སོགས་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བའི་རྟགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤེས་སྐྱེ་རུང་བར་མི་རྟོགས་པ་དང་། གཞན་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ངག་གི་འབྲས་རྟགས་ལས་ཡེ་ཤེས་དེ་ཐོབ་པར་མི་རྟོགས་པ་ལ་བྱེད་དམ་སྙམ་མོ། །སྒྲ་མེད་པར་ཆོས་སྟོན་པ་ཇི་ལྟར་རུང་སྙམ་ན། རང་རྒྱལ་གྱི་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་བརྗོད་བྱའི་དོན་ནི། གང་དང་གང་ལ་རང་རང་གི་མོས་པ་ཇི་ལྟ་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེ་དང་དེ་ལ་བསྟན་བྱའི་དོན་དེ་དང་དེ་བརྗོད་པའི་སྒྲ་མེད་ཀྱང་བརྗོད་བྱ་དེ་ཉན་པ་པོས་ཇི་ལྟར་ཉན་འདོད་པ་དེ་ལྟར་སྣང་ངོ་། །རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར་རང་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲ་མེད་པར་ཡིད་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་ཡིན་གྱི་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པ་མིན་ཏེ། ལུས་ངག་གི་རྣམ་

པར་རིག་བྱེད་ནི་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱིས་ཀུན་ནས་སློང་བར་འདྲ་བས་ཤེས་པའི་རྩལ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་གསུངས་ཀྱང་། རྒྱུད་འགྲེལ་སྒྲོན་གསལ་ལས་གཙོ་བོར་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་གསུངས་པ་ལྟར་གསེར་ཕྲེང་རྣམ་བཤད་སོགས་མཐུན་པར་ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པར་བཤད་དོ། །ལུས་ཀྱིས་ཆོས་སྟོན་པའི་གདམས་ངག་ཡོད་ཀྱང་བསྟན་བཅོས་མིན་ཞེས་པ་ནི་དཔྱད་གཞི་ཆེ་སྟེ། གསེར་ཕྲེང་ལས་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། རང་རྒྱལ་གྱི་སློབ་ལམ་དང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མཐུས་གདུལ་བྱའི་ཡིད་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཚིག་དོན་གཉིས་ཀ་ཤར་བ་ཡོད་ན། ཚིག་དེ་ནི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པ་ལ་གནོད་བྱེད་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱན་མ་བརྩམས་གོང་གི་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པའི་ཐུགས་ལ་ཤར་བའི་རྒྱན་དེ་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དང་མངོན་རྟོགས་རྒྱན་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུང་དོན་རྟོག་པ་སྤོང་ཕྱིར་དང་། །འཛིན་པ་མི་སྤོང་ཕྱིར་དང་ནི། །རྟེན་གྱིས་བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་ལམ། །ཡང་དག་བསྡུས་པར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། གཟུང་བ་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་སྤོང་བ་དང་། འཛིན་པ་སྟེ་ཤེས་པ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྟོག་པ་མི་སྤོང་བ་དང་། སྒྲུབ་པ་པོའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གམ་སྒྲུབ་པའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རྟེན་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱིས། བསེ་རུ་ལྟ་བུས་མཚོན་པའི་རང་རྒྱལ་གྱི་ལམ་ཡང་དག་པར་བསྡུས་པར་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཤེས་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི་དེ་དང་དམིགས་རྣམ་མཐུན་པར་སྒོམ་པ་ཉིད་ཡིན་གྱི་མིག་གིས་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་ལྟར་དུ་གོ་བར་མི་བྱའོ། །འདིའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གི་སྐབས་སུ། ཉེ་ཁྲིར་གང་ཟག་ལྔ་དང་སྟོད་

པར་བཞི་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པར་གསུམ་གསུངས་པ་རྣམས་གསེར་ཕྲེང་ལས་ཤེས་དགོས་སོ།། རང་རྒྱལ་གསུམ་ཀས་བསྐལ་པ་བརྒྱའི་ཚོགས་གསོག་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་བཤད་ལས་རང་རྒྱལ་ཁ་ཅིག་དུས་ངེས་པ་མེད་པར་ཚོགས་གསོག་པར་བཤད་དོ།།

གསུམ་པ་ནི། བཏགས་པའི་ཆོས་ཉིད་མི་འགལ་བར། །སྟོན་པའི་རྣམ་པ་དྲིར་གྱུར་པ། །རྩེ་མོར་གྱུར་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །འགྲིབ་པ་མེད་ལ་སོགས་པས་ཕྱེ། །ནང་སྟོང་ཉིད་ལ་སོགས་པ་ཡིས། །གཟུགས་སོགས་མི་འཛིན་ཕྱིར་བཟོད་པ། །གཟུགས་སོགས་སྐྱེ་བ་མེད་སོགས་ཀྱི། །རྣམ་པ་ཅན་ནི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག །ཅེས་གསུངས། གཟུགས་སོགས་བཏགས་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པ་དང་ཆོས་ཉིད་དེ་དོན་དམ་པར་མེད་པ་མི་འགལ་བར་སྟོན་པ་ལྟར་རྟོགས་པའི་དྲོད་གྱུར་པ་དང་། རྩེ་མོར་གྱུར་པ་ནི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་དོན་དམ་པར་འགྲིབ་པ་དང་འཕེལ་བ་མེད་པ་སོགས་ཀྱི་དོན་དུ་སློབ་པ་ལྟར་རྟོགས་པ་དང་། ནང་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་མི་འཛིན་པའི་བཟོད་པ་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ལ་སོགས་པ་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་མཆོག་སྟེ་བཞི་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་ལམ་བཞི་ཤུགས་ལ་བསྟན་པའམ། ཡང་ན་རྩ་བའི་དངོས་བསྟན་གྱི་དོན་མེད་པ་ལ་བཤད་དུ་རུང་ཙམ་དུ་རྣམ་བཤད་ལས་གསུངས་སོ།།

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མཐོང་ལམ་དང་། སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྣམ་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་

པོ་ནི། བདེན་དང་བདེན་ལ་བཟོད་པ་དང་། །ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་རྣམ་བཞི་ཡིས། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཕན་ཡོན་བཅས་པ་འདི་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས། སྡུག་ཀུན་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་དང་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཏེ་བཞི་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་རྣམ་པ་བཞི་བཞིར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མཐོང་བའི་ལམ་འདི་ཕྱིའི་ཕན་ཡོན་དང་བཅས་པ་འདི་བཤད་པ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་སངས་རྒྱས་དག །ཕན་ཚུན་བརྟེན་པ་རྟེན་མེད་ཕྱིར། །རྣམ་གྲངས་ཁས་མི་ལེན་པ་དང་། །ཆེན་པོ་ཚད་མ་མེད་བཅས་དང་། །ཚད་མེད་པ་དང་མཐའ་མེད་དང་། །དེར་གནས་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ། །སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་ངེས་འཛིན་དང་། །བླང་མེད་དོར་བ་མེད་སོགས་དང་། །བྱམས་ལ་སོགས་དང་སྟོང་ཉིད་དང་།། སངས་རྒྱས་ཉིད་ནི་འཐོབ་པ་དང་། །རྣམ་པར་བྱང་ཀུན་ཡོངས་བསྡུས་དང་། །ཉམ་ང་བ་དང་ནད་ཀུན་སེལ། །མྱ་ངན་འདས་འཛིན་ཞི་ཉིད་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་སྲུང་ལ་སོགས། །སྲོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི། །བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་དག །འགོད་དང་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་གསུངས། སྡུག་བདེན་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་དེ་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཤེར་ཕྱིན་དེ་དག་ལ་དོན་དམ་པར་ཕན་ཚུན་རྟེན་དང་བརྟེན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་དེ་དག་གཅིག་ཐ་དད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ཁས་མི་ལེན་པ་སྟེ་བླང་བྱར་མེད་པ་དང་། སྡུག་བདེན་གྱི་གཟུགས་སོགས་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཡིན་པས་ཆེན་པོ་དང་དོན་དམ་

པར་སྟུག་བདེན་གྱི་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྟུག་བདེན་གྱི་གཟུགས་སོགས་དེ་དག་གཟུགས་ཅན་ཡིན་མིན་གཉིས་ཀྱི་ཚད་མེད་པ་སྟེ་རྟོགས་བྱའི་རྣམ་པ་བཞིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་སྟུག་བསྔལ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་དང་། ཀུན་འབྱུང་གི་གཟུགས་སོགས་བདེན་པར་མེད་པས་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལ་སོགས་པ་མེད་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་ཆོས་ཤེས་དེར་གནས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི་ཀུན་འབྱུང་གི་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཉིད་དུ་སྟེ་དེ་གཉིས་བདེན་སྟོང་རོ་གཅིག་ཏུ་ངེས་པར་འཛིན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་རྗེས་བཟོད་ལ་གནས་པས་ཀུན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་བླང་བ་མེད་པ་དང་དོར་བ་མེད་པར་སྒོམ་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་བློས་ཟིན་པའི་བྱམས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚད་མེད་བཞི་སྒོམ་པ་སྟེ། རིམ་བཞིན་རྟོགས་བྱ་དང་ཕན་ཡོན་དང་སྲིད་མཐའ་དང་ཞི་མཐར་ལྟུང་བ་འགོག་པའི་རྣམ་པ་བཞིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་ངོ་བོ་གདོད་མ་ནས་བདེན་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཉིད་འཐོབ་པ་དང་། འགོག་པ་རྗེས་བཟོད་དུ་གཉེན་པོ་རྣམ་པར་བྱང་བའི་རིགས་རྣམས་ཡོངས་སུ་བསྡུས་པ་དང་། འགོག་པ་རྗེས་ཤེས་ཀྱིས་ཡང་བ་སོགས་ཕྱི་དང་ནང་སོགས་ནང་གི་འཚེ་བ་རྣམས་སེལ་བ་སྟེ། རིམ་བཞིན་རྟོགས་བྱ་དང་འབྲས་བུ་འཐོབ་པའི་ཕན་ཡོན་དང་གཉེན་པོ་སྟུད་པའི་བྱེད་ལས་དང་གནོད་པ་སེལ་བའི་ཕན་ཡོན་གྱི་རྣམ་པ་བཞིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པའི་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་

བཞི་དང་། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་སྒོམ་པ་ཕོ་ནས་གཟུགས་སོགས་དང་སྨྲ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་བདེན་པ་ཞེན་པ་ཞི་བ་དང་། ལམ་ཆོས་ཤེས་ལ་ཞུགས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་དང་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་རྐྱེན་དང་སེམས་ཅན་དུ་བགྲང་བའི་རྐྱེན་དང་སེམས་ཅན་བགྲང་བ་མ་ཡིན་པའི་རྐྱེན་ལས་བྱུང་བའི་གནོད་པ་གསུམ་མམ་མཐོང་ཆོས་དང་སྐྱེས་ནས་དང་ལན་གྲངས་གཞན་ལ་སྨྱོང་འགྱུར་གྱི་མི་དགེ་བའི་ལས་གསུམ་ལས་རིམ་བཞིན་སྲུང་བ་དང་བསྐྱབ་པ་དང་སྲ་བར་མཛད་པ་དང་། སྲོག་མི་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྒྱུ་ལ་བདག་ཉིད་གནས་ཏེ་སེམས་ཅན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བར་བྱ་སྟེ། རིམ་བཞིན་ཡུལ་ལ་ཞེན་པ་ཞི་བ་དང་གཞན་གྱིས་བསྲུང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་བདག་གཞན་དགེ་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། དེའི་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བའི་རྣམ་པ་བཞིས་མཚོན་ནས་བསྟན་པ་ལམ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་སྟེ་བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཐོང་ལམ་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་དག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་དང་། བྱེད་པ་ཅན་གྱི་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། ཀུན་ནས་ཞི་དང་ཐམས་ཅད་ལ། །འདུད་དང་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་དང་། །གནོད་པས་བརྫི་བ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱང་ཆུབ་དང་ནི་རྟེན་མཆོད་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། ནང་དུ་རང་གི་སེམས་ཀུན་ནས་ཞི་བ་སྟེ་འདུལ་བ་དང་། རྒྱུ་དེས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ང་རྒྱལ་མེད་པར་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུད་པ་དང་། ནང་དུ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ལས་རྒྱལ་བ་དང་། རྒྱུ་དེས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཕ་རོལ་གྱི་གནོད་པས་རྫི་བ་མེད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་བླ་མེད་

བྱང་ཆུབ་འཐོབ་པ་དང་། རང་གང་དུ་གནས་པའི་རྟེན་ས་ཕྱོགས་རྣམས་ལྷ་ལ་སོགས་པས་མཆོད་པའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་གྱི་བྱེད་པ་སྟེ་འབྲས་བུ་དྲུག་གོ །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མོས་པ་དང་། བསྔོ་བ་དང་། ཡི་རང་ངོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། ཕན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མོས་པ་རང་གི་དོན་དང་ནི། །རང་གཞན་དོན་དང་གཞན་དོན་དང་། །རྣམ་གསུམ་ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་ནི། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ། །སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །དེ་ཡང་རྣམ་གསུམ་དེ་ལྟར་ན། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས། །གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེར་ཕྱིན་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་ནི་རང་གི་དོན་དང་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་དང་གཞན་གྱི་དོན་གྱི་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་སྟེ་དབྱེ་བ་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱ་ལ། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་སྟེ་སོ་སོར་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་དུ་དབྱེ་བས་དགུར་འདོད་པ་དང་། ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བས་དགུ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་གསུམ་ཡོད་པ་དེ་ལྟར་ན་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་ཡོད་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །རང་དོན་མོས་པ་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང་། གཉིས་དོན་མོས་པ་ས་བརྒྱད་པ་དགུ་པ་གཉིས་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་ས་བཅུ་པ་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་བཤད་ལས་གསུམ་ག་ས་གཉིས་པ་ནས་བཞག་པར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པ་ལ། །མོས་པའི་གནས་སྐབས་རྣམས་ལ་ནི། །དགུ་ཚན་གསུམ་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་། །བཀུར་བ་དང་ནི་བསྔགས་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། གཞུང་ལམ་འབྲས་བུའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ལ་དོན་གསུམ་གྱི་འབྱུང་གནས་སུ་ཡིད་ཆེས་པའི་རང་དོན་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་རྣམས་སུ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་པ་དགུས་སྔ་མ་སྔ་མ་ལས་ལྷག་པའི་ཚུལ་དུ་བསྟོད་པ་དང་། གཉིས་དོན་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་རྣམས་སུ་རྣམ་པ་དགུས་བཀུར་བ་དང་། གཞན་དོན་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དགུ་རྣམས་སུ་རྣམ་པ་དགུས་བསྔགས་པར་མཛད་པ་སྟེ་དགུ་ཚན་གསུམ་གྱིས་མོས་པ་སྒོམ་ལམ་གསུམ་སོ་སོ་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་བསྟོད་པ་དང་བཀུར་བ་དང་བསྔགས་པར་འདོད་པར་བྱའོ། །བསྟོད་པ་ནི་རང་དོན་མོས་པ་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་གོང་མ་རྣམས་ཐུགས་དགྱེས་པའི་ཆ་དང་དེའི་དོན་གནས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པའི་ཆ་གང་རུང་ངོ་། །བཀུར་བ་ནི་གཉིས་དོན་མོས་པ་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཞེས་སོགས་དང་། བསྔགས་པ་ནི་གཞན་དོན་མོས་པ་སྒོམ་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཞེས་སོགས་སྔར་ལྟར་སྦྱར་རོ། །ས་མཚམས་ནི་ས་གཉིས་པ་ནས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པས་བསྟོད་བཀུར་བསྔགས་གསུམ་དེ་མོས་པ་སྒོམ་མཁན་གྱི་བྱང་སེམས་པོ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྡུས་སམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན། །དེ་ཡི་བྱེད་པ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ནི་དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་མཚན་

ཉིད་དོ། །དཔེན་དང་སངས་རྒྱས་བསོད་ནམས་ཚོགས། །རང་བཞིན་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཐབས་བཅས་མཚན་མ་མེད་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །ཁམས་གསུམ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་དང་། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་ཡི། །བསྔོ་བ་གཞན་ནི་རྣམ་གསུམ་པོ། །བསོད་ནམས་ཆེ་འབྱུང་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཡོངས་སུ་བསྔོ་བ་ཁྱད་པར་ཅན་བྱང་སེམས་སྒོམ་ལམ་པའི་བསྔོ་བ་དེའི་བྱེད་པ་ནི་རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྫོགས་བྱང་གི་ཡན་ལག་ཏུ་སྒྱུར་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་བསྔོ་བ་གཞན་ལས་མཆོག་ཡིན་នོ། །དེ་ལ་དབྱེ་ན། བསྔོ་བྱའི་རྫས་ལ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་ནི། དམིགས་མེད་རྣམ་པ་ཅན་ཞེས་མིང་བཏགས་པའི་བསྔོ་བ་དང་། བསྔོ་བྱེད་ཀྱི་སེམས་ལ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པར་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་ནི། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་མིང་དུ་བཏགས་པའི་བསྔོ་བ་དང་། བསྔོ་བ་པོ་གང་ཟག་ལ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པར་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་ནི། དོན་དམ་པར་དབེན་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པའི་བསྔོ་བ་དང་། རང་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགེ་བ་ལ་བཟང་ངན་དུ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པར་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་རང་བཞིན་དྲན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པའི་བསྔོ་བ་དང་། ཕྱིན་དྲུག་གི་དགེ་བ་ལ་བཟང་ངན་དུ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པར་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་ནི། ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་བཅས་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པའི་བསྔོ་བ་དང་། བསྔོ་བ་ཐམས་ཅད་ལ་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པར་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་ནི། མཚན་

མ་མེད་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པའི་བསྔོ་བ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པར་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པའི་བསྔོ་བ་དང་། འདོད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁམས་གསུམ་ལ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པར་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་ནི། ཁམས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པའི་བསྔོ་བ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་བ་བཅུ་ཚད་མེད་བཞི་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་མངོན་ཤེས་ལྔ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་ལ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པར་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་ནི། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྔོ་བ་ཆུང་ངུ་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་རྒྱུན་ཞུགས་ནས་རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་ལ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པར་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་ནི། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྔོ་བ་འབྲིང་དང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་རྣམས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ལ་བཀོད་པའི་དགེ་བ་ལ་བདེན་པར་མི་ཞེན་པར་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བ་ནི། བསོད་ནམས་ཆེན་པོ་འབྱུང་བའི་བསྔོ་བ་ཆེན་པོ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་གོ །འདི་ནི་འཕགས་པའི་དགོངས་པ་སྟེ་མདོ་ལ་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་གོ་ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ། །སེང་བཟང་ལྟར་ན། ཇི་སྐད་བཤད་པའི་མོས་ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ལ་མོས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཁྱད་པར་ཅན་ཞེས་མིང་དུ་བཏགས་པའི་བསྔོ་བ་ཞེས་དང་པོར་བགྲངས་ནས་བཅུ་གཉིས་སུ་བྱེད་དོ། །འདི་དག་ནི་བདེན་ཞེན་འགོག་པའི་ཡུལ་གྱི་སྒོ་ནས་བསྔོ་བ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཞིང་། བསྔོ་རྒྱུ་ནི་བར་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་རང་གཞན་གྱི་དགེ་རྩ་རྣམས་ཏེ་

བསྔོ་བ་བཅུ་གཉིས་ཀའི་ཐུན་མོང་བའོ། །འོན་ཀྱང་གཞན་གྱི་དགེ་བ་བསྔོ་བར་གསུངས་པའི་དོན་ནི་ཕྲག་དོག་མེད་པའི་ཡི་རང་བྱས་པ་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་མཚུངས་པར་ཐོབ་པའི་དགེ་བ་དེ་ཉིད་བསྔོ་བ་ལ་བཏགས་སམ་སྙམ་མོ་ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཐབས་དང་མི་དམིགས་པ་དག་གིས། །དགེ་བའི་རྩ་ལ་ཡི་རང་བ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཡིད་བྱེད་པ། །བསྒོམ་པ་ཡིན་པར་འདིར་བརྗོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དགེ་རྩ་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པའི་ཐབས་མཁས་དང་། དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པ་དག་གིས་དགེ་བའི་རྩ་བ་རྣམས་ལ་ཕྲག་དོག་ཟད་པའི་རབ་ཏུ་དགའ་བའི་སེམས་ཀྱིས་ཡི་རང་བ་ནི། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྒོམ་པ་ཡིན་པར་སྐབས་འདིའི་མདོར་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྒྲུབ་པ་དང་། རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ཡི་ངོ་བོ་ཉིད་མཆོག་ཉིད། །ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད།། ཆོས་རྣམས་དམིགས་སུ་མེད་པར་ནི། །གཏོད་པར་བྱེད་པའི་དོན་ཆེན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། ལུས་རྣམ་བཞག་ཏུ་བཤད་པའི་སྒྲུབ་པ་སྒོམ་ལམ་དེའི་ངོ་བོ་ཉིད་ནི། གཟུགས་སོགས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་དང་། དེའི་མཆོག་ཉིད་ནི། །འདིས་མ་ཟིན་པར་ཕར་ཕྱིན་གཞན་ནམ་ཟག་བཅས་སྒོམ་ལམ་གྱིས་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པ་དང་། དེས་ཀུན་ལ་མངོན་པར་འདུ་མི་བྱེད་པ་ནི། ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཁྱད་པར་བདེན་པར་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་དང་སྐྱེ་འཇིག་དང་དམིགས་

པ་མེད་པར་རྟོགས་ནས་སྒྲུབ་པ་དང་། དེས་གཏོང་བར་བྱེད་པ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་དམིགས་སུ་མེད་པར་རྣལ་འབྱོར་པ་སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དེས་དོན་ཆེན་པོ་ཉིད་དུ་བྱེད་པ་ནི། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པར་བྱེད་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་དག་གི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་དག་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། སངས་རྒྱས་བསྙེན་དང་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ། །འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱུ་དག་ཡིན། །ཆོས་ཀྱིས་ཕོངས་པའི་རྒྱུ་དག་ནི། །བདུད་ཀྱིས་ཤུགས་ཀྱིས་ནོན་པ་དང་། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ལ་མ་མོས་དང་། །ཕུང་པོ་ལ་སོགས་མངོན་ཞེན་དང་། །སྡིག་པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་ཟིན་པའོ། །ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་གྲངས་མེད་པ་ཡུན་རིང་པོར་བསྙེན་པ་སྟེ་བསྙེན་བཀུར་བའི་སྒོ་ནས་མཉེས་པར་བྱེད་པ་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་དང་། བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་སྒོམ་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་གང་ཡིན་པ་སྟེ་གསུམ་ནི་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་འདི་ལ་མོས་པའི་རྒྱུ་དག་ཡིན་ནོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཀྱིས་འཕོངས་པའི་རྒྱུ་འམ་རྣམ་དག་སྒོམ་ལམ་མི་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་དག་ནི། སྔོན་དགེ་རྩ་མ་བསགས་པས་བདུད་ཀྱི་ཤུགས་ཀྱིས་ནོན་པ་སྟེ་གནོད་པ་བྱས་ནས་དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་མ་སད་པས་ཟབ་མོའི་ཆོས་སྟོང་ཉིད་ལ་མ་མོས་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ལ་མ་གོམས་པས་ཕུང་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་འབྲིས་པར་མ་བྱས་པས་སྡིག

པའི་གྲོགས་པོས་ཡོངས་སུ་ཟིན་པ་སྟེ་དེ་དང་འགྲོགས་ཤིང་དེའི་དབང་དུ་སོང་བ་སྟེ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྣམ་དག་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འབྲས་བུ་དག་པ་གཟུགས་ལ་སོགས། །དག་པ་ཉིད་དེ་གང་གི་ཕྱིར། །དེ་གཉིས་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་། །བཅད་དུ་མེད་པར་དག་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པའི་གང་ཟག་གི་དགེ་སྦྱོང་གི་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་རྣམ་གྲོལ་ལམ་རང་གི་ངོ་སྐལ་གྱི་དྲི་མས་དག་པ་ན་དེའི་ཡུལ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱང་དྲི་མ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དག་པ་ཉིད་དེ། རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ན། དགག་བྱ་དྲི་མ་གཅིག་གིས་དབེན་པའི་དག་པ་དེ་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་རིགས་ཐ་དད་པར་བཅད་དུ་མེད་པས་སོ། །དེས་ན་དག་པ་རིགས་གཅིག་པར་མདོ་ལས་བརྗོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་དང་། མཐར་ཐུག་པའི་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱ་ལམ་གསུམ་གྱི། །ཉམས་ཕྱིར་སློབ་མ་བསེ་རུ་དང་། །རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་ཀུན་ཤིན་ཏུ་བ། །ཞེས་གསུངས། ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེ་དང་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། ལམ་གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཅི་རིགས་ཉམས་པ་སྟེ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དག་པ་དེ་དག་ནི་རིམ་བཞིན་སློབ་མ་ཉན་ཐོས་དང་། བསེ་རུས་མཚོན་པའི་རང་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་སྲས་རྣམས་ཀྱི་དག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་དག་པ་ནི་སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་དག་པའི་ཤིན་

ཏུ་བ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་ལ་མདོ་མ་སྦྱར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དངོས་དང་། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ས་དགུ་ལ་ནི་ཆེན་པོ་ཡི། །ཆེན་པོ་ལ་སོགས་དྲི་མ་ཡི། །གཉེན་པོ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ། །སོགས་པའི་ལམ་ནི་དག་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་དང་གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ཤིན་ཏུ་བ་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་ལན་དུ་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་ཡོད་པའི་སྒོམ་སྤང་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་དང་། སོགས་སྨྲས་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུའི་བར་དྲི་མ་རྣམ་པ་དགུའི་གཉེན་པོར་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྒོམ་ལམ་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་དང་། སོགས་སྨྲས་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོའི་བར་གཉེན་པོའི་ལམ་རྣམ་པ་དགུ་ནི་སྒོམ་སྤང་གི་དྲི་མ་མཐའ་དག་དག་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་ལ། གཞན་རྣམས་ཀྱི་རྣམ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་དོ། །ས་དགུ་སྤང་བྱའི་རྟེན་དུ་བཤད་པ་འདི་ནི་འགྲེལ་བའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ཡིན་ལ། རྒྱན་སྣང་ལས་ས་དགུ་གཉེན་པོའི་སེམས་རྟེན་ལ་མཛད་ཅིང་། དེ་ལ་ཡང་ཁམས་གསུམ་ས་དགུ་ལ་བྱེད་པ་དང་ཟག་མེད་ས་དགུ་ལ་བྱེད་པའི་ལུགས་གཉིས་བཀོད་ནས། སྔ་མ་ནི་མངོན་པ་གོང་འོག་དང་མི་མཐུན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཐབས་ལ་མཁས་པས་མི་འགལ་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་ཀླན་ཀ་སྤངས་པ་ཡིས། །ལམ་ནི་འཇལ་དང་གཞལ་བྱ་དག །མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི། །གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། སྔར་བཤད་པ་དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། སྤང་བྱ

ཆེ་རིམ་ནས་འགག་པ་དང་། གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་ནས་སྐྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཆེན་པོ་ལ་གཉེན་པོ་ཡང་ཆེན་པོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགྲ་སྟོབས་ཆེན་པོ་ལ་གཤེད་མ་ཡང་སྟོབས་ཆེན་པོ་དགོས་པ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པའི་ཀླན་ཀ་དེ། དོན་དམ་པར་ཕན་གནོད་གང་ཡང་མེད་པའི་ལན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བཙོ་བླག་མཁན་གྱིས་གོས་ལ་ཆགས་པའི་དྲི་མ་རགས་རིམ་ནས་ཕྲད་རིམ་གྱི་དཔེས་སྤྱངས་པའི་སྒོ་ནས། སྒོམ་ལམ་བཤད་མ་ཐག་པ་དེ་ནི་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་འཇལ་བྱེད་ཤེས་པ་དང་གཞན་བྱ་དག་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་དྲི་མ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་པར་འདོད་པ་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་དག་ནི་ཤིན་ཏུ་བ་ཡིན་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །ཞེས་པ་ནི་འགྲེལ་བའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་ཡིན་ལ། འཕགས་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྤང་བྱ་ཆེ་རིམ་ནས་འགག་པ་དང་གཉེན་པོ་ཆུང་རིམ་ནས་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་ཀླན་ཀ་དེ། དོན་དམ་དུ་ཡིན་ན་རྟགས་མ་གྲུབ་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་ན་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་གྱིས་སེལ་ཞིང་སྤྱངས་པའི་སྒོ་ནས། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་ནི་འཇལ་བྱེད་འཛིན་པ་དང་གཞལ་བྱ་གཟུང་བ་དག་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ཉིད་ཀྱིས་ཁམས་གསུམ་གྱི་གཉེན་པོ་ཉིད་དུ་འདོད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། རྩ་བའི་ཚིག་ཟིན་དང་ཤིན་ཏུ་འགྲིག་གོ །སྐབས་གཉིས་པའི་ཚིག་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

སྐབས་གསུམ་པ། གཞི་ཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༄ གསུམ་པ་པ་གཞི་ཤེས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དྲུག །གཞི་ཤེས་ཀྱི་རང་བཞིན། ཉེ་རིང་དུ་འཇོག་པའི་རྒྱུ་མཚན། སྤང་གཉེན་གྱི་རབ་དབྱེ། ཇི་ལྟ་ཉམས་སུ་ལེན་ཚུལ། དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་འབྲས་བུ། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བའོ། །

དང་པོ་ནི། ཚུ་རོལ་ཕ་རོལ་མཐའ་ལ་མིན། །དེ་དག་བར་ན་མི་གནས་པ། །དུས་རྣམས་མཉམ་པ་ཉིད་ཤེས་ཕྱིར། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། མི་རྟག་སོགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སྐྱེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཚུ་རོལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་མངོན་ཞེན་གྱིས་གནས་པ་མིན་པ་དང་། གཞན་དོན་ཁུར་དུ་འཁྱེར་བའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སོ་སྐྱེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཕ་རོལ་ཆད་པའི་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་ལ་མངོན་ཞེན་གྱིས་གནས་པ་མིན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དག་གི་བར་ན་ཡང་བདེན་ཞེན་གྱིས་མི་གནས་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ནི་རྗེན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་སྟེ་ཡོད་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཚིགས་བཅད་འདིའི་ཤུགས་བསྟན་གྱི་དོན་ནི། གཞན་དོན་དུ་འཁོར་བར་སྐྱེ་བ་ལེན་པའི་རྒྱུ་སྙིང་བརྩེ་བ་

དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་ཙམ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དོར་བྱར་ཞེན་པས་གནས་པ་དང་། ཡུན་རིང་པོར་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་རྫོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བྲལ་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་མེད་པའི་མྱང་འདས་ཙམ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་བླང་བྱར་ཞེན་པས་གནས་པའི་ཉན་རང་གཉིས་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་རིང་པོར་གྱུར་པ་ཡིན་པར་འདོད་དེ་ཞེས་པའོ། །གསེར་ཕྲེང་ལས་རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་གཉིས་གོ་ལྡོག་ནས་བཤད་པ་དང་། རྣམ་བཤད་ལས་རྒྱུ་མཚན་སྔ་མ་གཉིས་གོ་ལྡོག་ནས་སྦྱོར་བ་ནི་གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་པར་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་གསུང་ལས་འབྱུང་བའོ་ཞེས་པ་ཇི་ལྟར་མི་འགལ་ཞེ་ན། གསེར་ཕྲེང་ལས་གོ་ལྡོག་ནས་བཤད་ཀྱང་། དུས་ཕྱིས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་བཤད་པ་གནང་པའི་ཚེ་གོ་ལྡོག་པ་ནི་གཞུང་འདིའི་དོན་མིན་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པས་མི་འགལ་ལོ། །གཞུང་དེ་དག་གིས་ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་འཁོར་མཐར་ལྷུང་བར་བཤད་པ་མིན་ཏེ། འཁོར་བའི་འཆིང་བ་ལས་གྲོལ་བའི་གང་ཟག་འཁོར་མཐར་ལྷུང་བར་བཤད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཏག་མཐའ་རིགས་པས་སུན་ཕྱུང་བའི་གང་ཟག་རྟག་མཐར་ལྷུང་བར་བཤད་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འཁོར་བར་སྐྱེ་བའི་དངོས་པོ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བྱར་ཞེན་ནས་གནས་པ་ལ་འཁོར་བའི་མཐའ་ལ་གནས་ཞེས་ཚིག་བསྡུས་ནས་བསྟན་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་པར་སློ་བློའི་ཡིག་ཆའི་འགལ་འདོད་ཁོ་བོས་བྲིས་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ནི་མཚན་མར་དམིགས་སྒོ་ནས། །ཐབས་མ་ཡིན་

པས་རིང་བ་སྟེ། །དེ་ནི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཡིས། །ཡང་དག་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་བཤད།། ཅེས་གསུངས། གཞི་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་ནི། གཞི་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་མར་དམིགས་ཤིང་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་འབྲས་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཉན་རང་ལ་རིང་བ་སྟེ། ཤེར་ཕྱིན་དེ་ནི་འབྲས་ཡུམ་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བ་ཉིད་དུ་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །ཚིགས་བཅད་གཉིས་པོ་འདི་རྣམ་བཤད་ལྟར་རོ། །གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ན་འགྲེལ་བའི་ཚིག་དོན་བཤད་པ་འདི་དང་མཐུན་ལ། རྩ་བའི་ཚིག་དོན་འདི་དང་ཅུང་ཟད་མི་འདྲ་བར་བཤད་དེ་ཉི་སྣང་ལེའུ་བརྒྱད་མ་སོགས་ལྟར་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། སྤང་གཉེན་དངོས་དང་། མཇུག་བསྡུ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་སོགས་ཕུང་པོ་སྟོང་ཉིད་དང་། །དུས་གསུམ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། །སྦྱིན་སོགས་བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་རྣམས་ལ། །སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་ངར་འཛིན་མེད།། གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བྱེད་པ། །དེ་ནི་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པས།། རྒྱལ་ལ་སོགས་ལ་ཆགས་པ་ཕྲ། །ཆོས་ཀྱི་ལམ་ནི་རང་བཞིན་གྱིས།། དབེན་པའི་ཕྱིར་ན་དེ་ཟབ་ཉིད། །ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་གཅིག་པར་ནི། །ཤེས་པས་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན། །མཐོང་བ་ལ་སོགས་བཀག་པ་ཡིས། །དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་བཤད། །གཟུགས་ལ་སོགས་པ་མི་ཤེས་ཕྱིར། །དེ་ནི་བསམ་མི་ཁྱབ་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། འདི་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་གཞི་ལམ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་ནི། ཇི་ལྟ་བས་བསྡུས་པ་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཕུང་པོ་གང་ཟག་གི་བདག་གི་སྟོང་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཇི་

སྙིད་པས་བསྡུས་པ་དུས་གསུམ་དུ་གཏོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་སྤྱོད་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས་བཅིངས་པའི་ལམ་ནི་བྱང་སེམས་རིགས་ངེས་པའི་ལམ་གྱི་གོལ་ས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཞིང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་འཁོར་གསུམ་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་ངར་འཛིན་མེད་པ་ལ་རང་གནས་པས་གཞན་དག་དེ་ལ་སྦྱོར་བར་བྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ལམ་བདེན་མེད་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ནི་གཞི་ལམ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པའི་མཐའ་འགོག་པའི་གཉེན་པོ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་ལ་མཚན་འཛིན་གྱི་སྤང་གཉེན་ནི། རྒྱལ་བ་དང་དེའི་བར་གསུམ་གྱི་དགེ་བ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་ཕྲ་མོས་བཅིངས་བཞིན་དུ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཏུ་བསྔོ་བ་ནི་ལས་སྒྲིབ་སོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་ཡིན་ཀྱང་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལམ་གྱི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ནོ། །ཇི་ལྟར་ན་ཆགས་པ་ཕྲ་མོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཡིན་ཏེ། དེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་སོགས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཞེན་པ་གང་ཞིག །ཆོས་ཀྱི་ལམ་སྐྱེ་རིགས་ནི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་དབེན་པའི་ཕྱིར་ཟབ་པ་ཉིད་དེ་དེའི་ཕྱིར་རོ། །འོ་ན་དེའི་གཉེན་པོ་གང་ཞེ་ན། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་གཅིག་པ་སྐྱེ་བདེན་སྟོང་རོ་གཅིག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་ཤེས་པས་འབྲས་བུ་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་སྤོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཇི་ལྟར་ཟབ་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་ཐ་སྙད་པའི་ཚད་མས་མཐོང་བ་ལ་སོགས་པ་བཀག་པས་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ནི་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་མདོ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ།། རྟོགས་དཀའ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རིགས་ཤེས་ལ་

མ་ཞེན་པར་གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་མི་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་དོན་དམ་པའི་གནས་ལུགས་དེ་ནི་བསམ་གྱི་མི་ཁྱབ་པ་སྟེ་ཐ་སྙད་པའི་དངོས་ཡུལ་ལས་འདས་པར་འདོད་རིགས་པའི་ཕྱིར་རྟོགས་པར་དཀའ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་ཉིད་ལུགས་ལ། །མི་མཐུན་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་དག་གི །རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ། །ཇི་སྐད་བཤད་པ་འདིར་ཤེས་བྱ། །ཞེས་གསུངས། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སྐེ་སྐབས་སུ་ཉན་རང་གི་ལམ་ནི་ཐེག་ཆེན་ལ་ཞེན་ཏེ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་། བྱང་སེམས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ནི་གཉེན་པའི་ཕྱོགས་ཡིན་པ་དག་གི་རྣམ་པར་དབྱེ་བ་མ་ལུས་པ་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པ་རྣམས་ནི་སྐབས་གསུམ་པ་འདིར་སྟར་བཤད་པ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། གཟུགས་སོགས་དེ་མི་རྟག་སོགས་དང་། །དེ་མ་རྫོགས་དང་རབ་རྫོགས་དང་། །དེ་ལ་ཆགས་པ་མེད་ཉིད་ལ། །སྤྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། །མི་འགྱུར་བྱེད་པོ་མེད་ཉིད་དང་། །བྱ་དཀའ་རྣམ་གསུམ་སྦྱོར་བ་དང་། །སྐལ་བ་ཇི་བཞིན་འབྲས་ཐོབ་པས། །འབྲས་ཡོད་འདོད་པ་དེ་དང་ནི། །གཞན་ལ་རག་ལས་མེད་གང་དང་། །སྣང་བ་རྣམ་བདུན་ཤེས་བྱེད་དོ། །གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་རློམ་མེད་པ། །རྣམ་བཞི་དེ་ཡི་མཉམ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། འདི་ལ་གཉིས་ལས། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ནི། ཁྱད་གཞི་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་ལ་བདེན

ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཀུན་བཏགས་པའི་གཟུགས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་མ་རྫོགས་པ་དང་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གཟུགས་སོགས་ཡོན་ཏན་གྱི་རྟེན་དུ་རྫོགས་པ་དེ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དོན་དམ་པར་ཆགས་པ་མེད་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྦྱོད་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཚིག་གིས་བསྟན་མ་བསྟན་གྱི་སྒོ་ནས་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། བསྟོད་སྨད་ཀྱིས་ཆགས་སྡང་སོགས་སུ་བྱེད་པ་པོ་མེད་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། བྱ་དཀའ་བ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་།ཤེར་ཕྱིན་ལ་བསླབས་པས་རང་རང་གི་སྐལ་བ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ཡོད་པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་།ཤེར་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་པའི་གང་ཟག་བསྲུང་བ་སྐྱབས་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པ་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཤེས་བྱེད་སྟོང་བ་རྣམ་བདུན་ལ་བདེན་ཞེན་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་བཅུའོ།། དང་པོ་དགུ་ནི་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་དང་། ཐ་མ་ལ་ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་རྣམ་ཅན་གཉིས་ཡོད་ལ། ས་མཚམས་ནི་ས་བཅུ་པའི་བར་དུ་ཡོད་པར་གསེར་ཕྲེང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀར་གསུངས་ཤིང་། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར་བཟློས་སྦྱོང་གི་སྐབས་སུ་སྦྱོར་ལམ་དུ་གསུངས་པས་སྦྱོར་ལམ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །ཞུགས་བསྟན་གྱི་དོན་ནི། ཡུལ་དེ་དག་ལ་བདེན་ཞེན་མ་བཀག་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་སྦྱོར་བ་བཅུ་དང་། ཟིན་བྱ་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཅུ་རྣམས་སོ། །དེའི་འཛིན་སྟངས་མཉམ་ཉིད་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ངོ་བོ་དང་། སྔོ་སེར་ལ་སོགས་པའི་མཚན་མ་དང་། དབྱིབས་དང་ཁ་དོག་ལ་སོགས་པའི་

དབྱེ་བ་དང་། སྦྱོར་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ཅན་ལ་རློམ་པ་སྐྱེ་བདེན་ཞེན་མེད་པ་རྣམ་པ་བཞི་ནི། དངོས་བསྟན་གྱི་སྦྱོར་བ་བཅུ་པོ་དེའི་མཉམ་པ་ཉིད་ཡིན་ལ། དབྱེ་ན་བཞི་བཅུའོ། །ཤུགས་བསྟན་གྱི་མཉམ་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡོད་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ། །རྣམ་བཤད་ཀྱི་རྒྱས་བཤད་དུ་མཉམ་ཉིད་བཞི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་བཤད་པ་ནི་དཔྱོད་དགོས་སོ། །

ལྔ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་བདེན་པ་ལ། །ཆོས་ཤེས་རྗེས་སུ་ཤེས་པ་དང་། །བཟོད་ཤེས་སྐད་ཅིག་བདག་ཉིད་འདི། །ཀུན་ཤེས་ཚུལ་ལ་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རེ་རེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆོས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་། ཆོས་སུ་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་སུ་ཤེས་པ་བཞི་བཞིར་ཕྱེ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་འདི་ནི་ཀུན་ཤེས་ཀྱི་ཚུལ་ལ་སྐྱེ་སྐབས་སུ་བསྟན་པའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །མཐའ་ལས་འདས་དང་རྣམ་དག་དང་། །མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ལ་སོགས་དང་། །མཁའ་འདྲ་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་། །ཡོངས་སུ་འཛིན་ལས་གྲོལ་བ་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་མེད་དང་། །གང་ཕྱིར་འདི་དོན་བརྗོད་པ་ཡིས། །གཞན་ལ་སྦྱིན་དུ་མེད་པ་དང་། །དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་རྣམ་དག་ནད་མི་འབྱུང་། །ངན་སོང་ཆད་དང་འབྲས་བུ་ནི། །མངོན་དུ་བྱ་ལ་མི་རྟོག་ཉིད། །མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་དང་། །དངོས་དང་མིང་

དང་གཉིས་པོ་ལ། །ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་མེད་པ་ནི། །ཀུན་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ། །ཞེས་གསུངས། སྐབས་འདིར་སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གསུངས་ཏེ། གཟུགས་རྟག་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། །ཞེས་པས། སྡུག་བདེན་དོན་དམ་པར་རྟག་པ་དང་མི་རྟག་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་ཞེས་པས། སྡུག་བདེན་དོན་དམ་པར་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དོན་དམ་རང་བཞིན་གྱིས་རྣམ་པར་དག་ཅེས་པས། སྡུག་བདེན་དོན་གཞན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་མི་སྟོང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་མ་སྐྱེས་མ་འགགས་ལ་སོགས་ཞེས་པས། སྡུག་བདེན་ངོ་བོར་གྲུར་པའི་བདག་དང་བདག་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་དོན་རྣམ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་སྡུག་བསྔལ་བཟོད་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ནི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ནོ། །

དོན་དམ་པར་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་འདྲ་ཞེས་པས། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྡུག་བསྔལ་གྱི་བྱེད་རྒྱུ་དང་བྱེད་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་སྤངས་པ་ཞེས་པས་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྡུག་བསྔལ་ཀུན་འབྱུང་བ་ཡིན་མིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ལས་གྲོལ་བ་ཞེས་པས། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྡུག་བསྔལ་ཕྲུགས་དྲག་རབ་ཏུ་སྐྱེ་མི་སྐྱེ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་བརྗོད་དུ་མེད་ཅེས་པས། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་པའི་རྐྱེན་ཡིན་མིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་

བྲལ་བ་སྟེ། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་དོན་རྣམ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ཀུན་འབྱུང་བཟོད་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ནི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ནོ། །འགོག་བདེན་གྱི་དོན་བརྗོད་པས་དོན་དམ་པར་གཞན་ལ་སྒྲིན་དུ་མེད་པས་ཞེས་པས། འགོག་བདེན་ཉོན་མོངས་འགོག་པ་ཡིན་མིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་དམིགས་པ་མེད་པར་བྱེད་པ་ཞེས་པས། འགོག་བདེན་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་ཡིན་མིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་ཅེས་པས། འགོག་བདེན་བདེ་གཙང་གིས་གྲུ་ནོམ་པ་ཡིན་མིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། ཕན་ཡོན་ནད་ཐམས་ཅད་མི་འབྱུང་ཞེས་པས། འགོག་བདེན་སླར་མི་ལྡོག་པའི་ངེས་འབྱུང་ཡིན་མིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་དོན་རྣམ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་འགོག་པ་བཟོད་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ནི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ནོ།།

ཕན་ཡོན་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྐྱེ་བ་ཆད་ཅེས་པས། ལམ་བདེན་ཐར་པར་འཁྲིད་པའི་ལམ་ཡིན་མིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ཐབས་ལ་དོན་དམ་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཅེས་པས། ལམ་བདེན་ཉོན་མོངས་ཀྱི་གཉེན་པོར་རིགས་པ་ཡིན་མིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། དོན་དམ་པར་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་མཚན་མ་དག་དང་མ་འབྲེལ་ཞེས་པས། ལམ་བདེན་སེམས་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པ་ཡིན་མིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་དང་། བརྗོད་བྱའི་དངོས་པོ་དང་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་མིང་དང་གཉིས་པོ་ལ་གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་

མེད་པ་ཞེས་པས། ལམ་བདེན་རྟག་ཕན་གྱི་གནས་སུ་འགྲོ་བའི་ངེས་འབྱིན་ཡིན་མིན་བདེན་པར་གྲུབ་པ་དང་བྲལ་བ་སྟེ། ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་ནི་དོན་རྣམ་དང་། དེ་ལྟར་རྟོགས་པའི་ལམ་བཟོད་ཤེས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་ནི་ཤེས་རྣམ་ཡིན་ནོ། །ཀུན་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ནོ། སྒྲོ་འདོགས་སོ་གཉིས་དང་མ་བྲལ་བའི་ཉན་རང་གི་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་ནི་ཤུགས་ལ་བསྟན་ཏོ། །སྐབས་གསུམ་པ་འདིར་སྒོམ་ལམ་ལོགས་སུ་མ་བསྟན་ཏེ། ཐེག་དམན་གྱི་རྟོགས་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཐེག་ཆེན་གྱི་མཐོང་ལམ་ནི་ཤེས་མཐོང་གིས་བལྟས་ནས་འདའ་བར་བྱ་བའི་ལམ་ཡིན་གྱི། རྒྱུན་གཙོ་བོར་བསྒོམས་ནས་མངོན་དུ་བྱ་བའི་ལམ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དྲུག་པ་ནི། དེ་ལྟར་འདི་དང་ཡང་འདི་དང་། །ཡང་འདི་ཡིན་ཏེ་རྣམ་གསུམ་པོ། །འདི་ནི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག །རྫོགས་པར་ཡོངས་སུ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་མཁྱེན་གསུམ་རྒྱས་པར་བསྟན་ནས་དེའི་རྗེས་སུ། ཡུམ་འདི་ནི་ཆོས་གང་ཡང་ཐོབ་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུས་པའི་མདོ་འདི་དང་། ཡང་ཡུམ་འདི་ནི་འདོད་ཁམས་ལས་འདས་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་མཇུག་བསྡུས་པའི་མདོ་འདི་དང་། ཡང་ཡུམ་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་སྟེར་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་མཇུག་བསྡུ་བའི་མདོ་འདི་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཚིག་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་འདི་ནི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་གནས་སྐབས་གསུམ་པོ་དག་རྫོགས་པར་ཏེ་བཤད་ཟིན་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་མས་རིམ་ནས་སྟུད་པ་ནི་ཉི་ཁྲི་དང་། འགྲེལ་པར་ཡས་

རིམ་ནས་སྟུད་པ་ནི་བརྒྱུད་སྟོང་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །སྐབས་གསུམ་པའི་ཚིག་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

སྐབས་བཞི་པ། རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།

༄ གཉིས་པ་སྦྱོར་བའི་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱ་བ་དང་། བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དབང་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱུ་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དང་། དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་རྩེ་སྦྱོར་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་གོ་རིམ་མོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། སྦྱོར་ས་རྣམ་པ། སྦྱོར་བ་པོ་གང་ཟག སྦྱོར་བ་རང་གི་ངོ་བོ། སྦྱོར་བའི་སྦྱོན་འགྲོའི་ཚེས་སོ། །

དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཤེས་པ་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས། །རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ནི་རྣམ་གསུམ་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས། གཞི་བདེན་བཞིའི་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་རྣམས་ལ་རྣམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །བྱེ་བྲག་དེ་ཡང་སྤྱང་བྱ་གང་གི་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་གང་ཡིན་པ་སྟེ། དཔེར་ན་འདིར་བསྟན་མི་རྟག་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ནི་འདིར་བསྟན་གཉེན་པོའམ་ཤེས་རྣམ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་གྱི་དང་པོའི་

མཚན་ཉིད་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ།། རྣམ་བཤད་ལས། འདིར་བསྟན་རྣམ་པ་ཕོ་རང་མཚན་ཉིད་ཡིན་པས། རྣམ་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན། སྔར་གཞི་གཉིན་རྣམ་གསུམ་གྱིས་མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་ནས་བསྟན་པར་གསུངས་པའི་སྐབས་དོན་བོར་བར་འགྱུར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ན་གཉེན་པོའི་མཚན་ཉིད་བཤད་པའང་མི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རམ། དེར་མ་ཟད་རྣམ་མཁྱེན་མཚོན་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་བཅུ་སོགས་ཀྱང་རེ་རེ་ནས་མཚོན་བྱ་མ་ཡིན་པར་མི་འགྱུར་རམ་སྙམ་པས་དགོངས་པ་གང་ཡིན་བཙལ་བར་བྱའོ། །རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར་རྣམ་པ་བརྒྱ་དང་དོན་གསུམ་ཀ་ཤེས་རྣམ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་དེ་མཁྱེན་པ་ལ་རྣམ་གསུམ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཤེས་རྣམ་དེ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་འདོད་དོ། །དོན་རྣམ་མདོར་བསྟན་ཚུལ་གྱིས་འདོན་པ་ནི། ཤེས་བྱ་གཞི་ཡི་བྱེ་བྲག་རྣམས།། རྣམ་པ་ཞེས་བྱ་མཚན་ཉིད་དེ། །བདེན་པ་དག་ནི་རྣམ་བཞིའི་ཕྱིར། །དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་རུ་འདོད། །ཅེས་པའོ་ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས་དང་། ལམ་ཤེས་དང་། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། །མི་གཡོ་བ་ཡི་རྣམ་པའི་བར། །བདེན་པ་སོ་སོ་ལ་བཞི་དང་། །ལམ་ལ་དེ་ནི་བཅོ་ལྔར་བཤད། །ཅེས་གསུངས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་དོན་རྣམ་ནི། མེད་པའི་རྣམ་པ་ནས་བཟུང་སྟེ། མི་གཡོ་བའི་རྣམ་པའི་བར་ཉེར་བདུན་ཡོད་པར་མདོ་ལས་བཤད་པ་དེ། བདེན་པ་དང་པོ་གསུམ་སོ་སོ་སྟེ་རེ་རེ་ལ་རྣམ་པ་བཞི་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལམ་བདེན་ལ་བཅོ་ལྔར་ཕྱེ་བ་སྟེ་ཉེ་བཙུན་གྱིས་མཛད་དོ། །དེ་དག་ཀྱང་གང་ཞེ་ན། ཧག་པར་མེད་པའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་མི་

རྟག་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བའམ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལས་ལྷག་པར་མི་སྐྱེ་བའི་མིང་གིས་བསྟན་པའི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོའི་བདག་གིས་དབེན་པའི་སྟོང་པ་དང་། བདག་འཛིན་གྱིས་མི་རྫི་བའི་བདག་མེད་དེ་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། དོན་དམ་པར་མིང་གཟུགས་སྐྱེད་པའི་གནས་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་འགྲོ་འོང་མེད་པ་ནམ་མཁའ་དང་མཚུངས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་རྟོག་དཔྱོད་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པས་བརྗོད་དུ་མེད་པ་དང་། དོན་དམ་པར་མིང་སྟེ་མིང་གཞིའི་ནང་ཚན་གྱི་ཚོར་བ་མེད་པ་བཞིས་རིམ་བཞིན་བསྟན་པའི་རྒྱུ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། རབ་སྐྱེ་དང་། རྐྱེན་ཏེ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བཞི་དང་། རྒྱུད་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་འགྲོ་བ་མེད་པ་དང་། རྐྱེན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པའམ་བླྟས་ཡོངས་གཙོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གཟུང་དུ་མེད་པ་དང་། ཉམས་པ་མེད་པས་མི་ཟད་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཡིན་པས་སྐྱེ་བ་མེད་པ་བཞིས་རིམ་བཞིན་བསྟན་པའི་འགོག་པ་དང་། ཞི་བ་དང་། གྱ་ནོམ་པ་དང་། ངེས་འབྱུང་སྟེ་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཞི་དང་བཅུ་གཉིས་སོ། །ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་བཞི་ནི། བྱེད་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཤེས་པ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། གོང་མར་འཕོ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་དང་། ཉོན་མོངས་འདུལ་བ་པོའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་བཞི་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ལམ་དང་། རིགས་པ་དང་། སྒྲུབ་པ་དང་། ངེས་འབྱིན་ཡིན་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་སྒོམ་ལམ་ཟག་བཅས་ལྔ་ནི། རྫི་ལམ་ལྟར་ཕྱི་དོན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྒྲ་བརྙན་ལྟར་ཕྱི་དོན་མ་སྐྱེ་བ་དང་། མིག་ཡོར་

ལྟར་ཕྱི་དོན་མ་འགགས་པ་དང་། སྨིག་རྒྱུ་ལྟར་ཕྱི་དོན་གཟོད་མ་ནས་ཞི་བ་དང་། སྒྱུ་མ་ལྟར་ཕྱི་དོན་རང་བཞིན་གྱིས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་རྟོགས་པའི་སློམ་ལམ་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་ལྔ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་ཟག་མེད་དྲུག་ནི། ཕྱི་དོན་གྱི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་གྱི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས་གོས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་གྱི་གཟུགས་སྒྲ་སོགས་དབྱེ་བའི་སྤྲོས་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་གྱི་རང་གི་རྟོགས་པ་ལ་རོ་མྱང་བའི་ཐློམ་པ་མེད་པ་དང་། ཕྱི་དོན་གྱི་རང་གི་རྟོགས་པ་ཐོབ་ཟིན་མི་གཡོ་བ་སྙེ་ཉམས་པ་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མཐོང་ལམ་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་དྲུག་སྟེ་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅོ་ལྔའོ། །འདིའི་ཟག་མེད་དྲུག་ནི་རྣམ་བཤད་ལྟར་བཀོད་པ་ཡིན་ཀྱང་དཔྱད་གཞི་ཆེ་སྟེ། འགྲེལ་བར་ཟག་བཅས་ལྔ་ནི་སྤང་བྱ་ལྔ་ཐུན་མོང་བའི་གཉེན་པོ་དང་། ཟག་མེད་དྲུག་ནི་སྤང་བྱ་དྲུག་སོ་སོར་རེ་རེ་བའི་གཉེན་པོ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ལྟར། གསེར་ཕྲེང་ལས་ཀྱང་ཟག་མེད་དྲུག་དམིགས་རྣམ་རིས་སུ་ཆད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱུ་དང་ལམ་དང་སྡུག་བསྔལ་དང་། །འགོག་པ་ལ་ནི་གོ་རིམ་བཞིན། །དེ་དག་བརྒྱད་དང་བདུན་དང་ནི། །ལྔ་དང་བཅུ་དྲུག་ཅེས་བསྒྲགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་ལ་ཐོག་མཐའི་མཚམས་བཟུང་བ་མེད་ཀྱང་། འདོད་ཆགས་བྲལ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ། དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར། ཞེས་དོན་ལ་འཐོབ་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ། །རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ་དང་། ལམ་བདེན་དང་། སྡུག་བདེན་དང་། འགོག་བདེན་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་རྣམ་པ་དེ་དག་བརྒྱད་དང་། བདུན་དང་། ལྔ་དང་། བཅུ

དྲུག་ཡོད་ཅེས་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ས་གཙོད་མཛད་དེ། སྦྱོར་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་སོ་དྲུག་ཡོད་པར་མདོ་ལས་བསྒྲགས་སོ། །དེ་ལ་བཞི་ལས། སྤང་གཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པའི་རྣམ་པ་བརྒྱད་ནི། མདོ་ལས། འདོད་ཡོན་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་ལམ་ཤེས་དང་། ཡུལ་ལ་མི་འབྲལ་བར་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གནས་པའི་ལམ་ཤེས་དང་། ལུས་ལ་དགའ་བའི་སྲིད་པ་ཞི་བའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་གོ་རིམས་བཞིན་དུ་འཕངས་པའི་རྒྱུའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ཡུལ་མ་ཐོངས་པ་ལ་སྲིད་པའི་འདུན་པ་དང་། ཡུལ་ལ་མི་འབྲལ་བར་སྲིད་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཡང་སྲིད་ལ་དགའ་བའི་སྲིད་པ་གསུམ་དང་། འདོད་ཆགས་མེད་པ་དང་། ཞེ་སྡང་མེད་པ་དང་། གཏི་མུག་མེད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པའི་འདོད་ཆགས་དང་། ཞེ་སྡང་དང་། གཏི་མུག་གསུམ་དང་། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་མེད་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་རབ་སྐྱེའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་གཙང་བདེ་རྟག་བདག་ཏུ་ཀུན་ཏུ་རྟོག་པ་དང་། རང་དབང་བའི་སེམས་ཅན་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་སུ་གསུངས་པའི་ཤུགས་ལ་འཕངས་པའི་རྐྱེན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་རང་དབང་བའི་སེམས་ཅན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པའི་འཇིག་ལྟ་སྟེ་བརྒྱད་དོ། །དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་ལམ་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བདུན་ནི། ལམ་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་སེམས་ཅན་ཚད་མེད་པ་ལ་ཐར་བའི་གོ་སྐབས་འབྱེད་པའི་ལམ་དང་། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་དང་མ་འབྲེལ་བར་གཞན་

དོན་བྱེད་པའི་ལམ་གཉིས་དང་། རིགས་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་མ་ལུས་པར་བདེན་སྟོང་དུ་ཐ་མི་དད་པར་རྟོགས་པའི་རིགས་པ་དང་། ཉན་རང་གི་ས་ལ་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་མེད་པར་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐའ་དག་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་གཉིས་དང་། སྒྲུབ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་བདག་གཉིས་སུ་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཡུལ་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་སྒྲུབ་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་དོན་དམ་པར་གཞལ་དུ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་སྒྲུབ་པ་གཉིས་དང་། ངེས་འབྱིན་གྱི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་དམ་པར་ཆགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ངེས་འབྱིན་གཅིག་སྟེ་བདུན་ནོ། །དང་པོ་གསུམ་ལ་དམ་བཅའ་དང་འཐད་པའི་རྣམ་པ་གཉིས་གཉིས་གསུངས་ཀྱང་། ངེས་འབྱིན་གྱི་རྣམ་པ་ལ་དམ་བཅའ་ཙམ་བཤད་ནས་འཐད་པའི་རྣམ་པ་མ་གསུངས་པ་ནི་གདུལ་བྱ་ཉེ་བའི་བསམ་པ་ལ་ལྟོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཏེ། ཇི་ལྟར་ངེས་འབྱིན་ཡིན་སྙམ་དུ་ཤེས་འདོད་ཞུགས་པའི་གདུལ་བྱ་མེད་པའི་དོན་ཡིན་ནམ་སྙམ་མོ། །རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་སྡུག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་ལྔ་ནི། རྒྱུན་དང་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པའི་མི་རྟག་པ་དང་། ལས་ཉོན་གྱི་གཞན་དབང་ཅན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོའི་བདག་དོན་གཞན་གྱིས་དབེན་པའི་སྟོང་པ་དང་། རང་ཉིད་གང་ཟག་གི་བདག་གི་ངོ་བོར་མ་གྲུབ་པའི་བདག་མེད་དེ་རང་གི་མཚན་ཉིད་བཞི་དང་། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་པའི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་གཅིག་སྟེ་ལྔའོ། །སྔ་མ་བཞི་རང་རང་གི་ངོ་བོ་དང་ཐ་མ་ནི་བཞི་གའི་ངོ་བོ་ཡིན་ཞིང་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པས་རང་དང་སྤྱི་མཚན་ནོ་ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་གཞན་ནས་མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་ནི་རང་མཚན་དང་

སྟོང་བདག་མེད་ནི་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡོད་དོ། །ཕན་ཡོན་གྱི་སྒོ་ནས་བསྟན་པའི་འགོག་བདེན་གྱི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ནི། ནང་དང་ཕྱི་དང་གཉིས་ཀ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་འགོག་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་མིག་སོགས་དང་། གཟུགས་སོགས་དང་། དབང་རྟེན་གྱི་ཟག་བཅས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཀག་པའི་འགོག་བདེན་གསུམ་དང་། སྟོང་པ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ནས་དོར་བ་མེད་པ་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བར་བརྒྱད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཞི་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཕྱོགས་བཅུ་དང་། སྔོན་འདས་དང་། འདུས་བྱས་དང་། འདུས་མ་བྱས་དང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ལས་འདས་པ་དང་། འཁོར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པའི་འགོག་བདེན་བརྒྱད་དང་། རང་བཞིན་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་གྱ་ནོམ་པའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་པོར་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པའི་འགོག་བདེན་གཅིག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་རང་གི་མཚན་ཉིད་དང་མི་དམིགས་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གསུམ་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་ཇི་ལྟར་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་གཟུགས་སོགས་ལ་མཚོན་བྱ་དང་། གཟུགས་རུང་སོགས་ལ་མཚན་ཉིད་དང་། འདས་སོགས་ལ་དུས་སུ་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པའི་འགོག་བདེན་གསུམ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་གང་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་རྣམ་པ་གང་ཡིན་པ་ཐོབ་བྱའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པའི་འགོག་བདེན་གཅིག་སྟེ་བཅུ་དྲུག་གོ །

གསུམ་པ་ནི། དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ནས་བཟུང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་པའི་མཐར་ཐུག་རྣམས། །ལམ་གྱི་བདེན་པའི་རྗེས་མཐུན་པར། །ཀུན་མཁྱེན་

གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ན། །སློབ་མ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་རིམ་བཞིན་དུ། །སུམ་ཅུ་བདུན་དང་སུམ་ཅུ་བཞི། །སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས། ལུས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་ནས་བཟུང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་པའི་བར་རྣམས། ལམ་གྱི་བདེན་པ་ལ་མཐུན་གསུམ་ཡོད་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཡང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཀུན་མཁྱེན་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བས་ན། སློབ་མ་ཉན་ཐོས་ལ་ཡོད་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ཡོད་པ་དང་ཐུན་མོང་བའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་རྣམས་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་དང་། སུམ་ཅུ་བཞི་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་དགུ་དག་ཏུ་རྗེ་བཙུན་གྱིས་ས་གཙོད་མཛད་ཅིང་། སྤྱིར་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱ་རྩ་བཙུ་ཡོད་པར་བཞེད་པ་སྟེ་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ལུས་དང་། ཚོར་བ་དང་། སེམས་དང་། ཆོས་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་བཞི་དང་། མི་དགེ་བ་ཀུན་ཉོན་གྱི་སྐྱེ་བ་སྤོང་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། དགེ་བ་རྣམ་བྱང་སྐྱེས་པ་འཕེལ་བ་དང་། མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པའི་ཡང་དག་པར་སྤོང་བ་བཞི་དང་། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། སེམས་དང་། དཔྱོད་པའི་རྫུ་འཕྲུལ་གྱི་རྐང་པ་བཞི་དང་། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། དད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་སྟོབས་ལྔ་དང་། དྲན་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དགའ་བ་དང་། ཤིན་སྦྱངས་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བཏང་སྙོམས་ཡང་

དག་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་བདུན་དང་། ཡང་དག་པའི་ལྟ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྟོག་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ངག་དང་། ཡང་དག་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་དང་། ཡང་དག་པའི་འཚོ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་རྩོལ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་དྲན་པ་དང་། ཡང་དག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དེ་སུམ་ཅུ་རྩ་བདུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་དང་། མཚན་མེད་དང་། སྨོན་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་། གཟུགས་ཅན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་མིན་གཟུགས་ལ་ལྟ་བ་དང་། གཟུགས་སྡུག་པའི་རྣམ་ཐར་གསུམ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅིང་ཡང་མེད་དང་། སྲིད་རྩེ་དང་། འགོག་པའི་རྣམ་ཐར་ལྔ་དང་། བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་དང་། བཞི་པ་དང་། ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། ཅི་ཡང་མེད་དང་། སྲིད་རྩེ་དང་། འགོག་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་དང་། ལམ་ཆོས་བཟོད་བཞི་དང་། སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། བཟོད་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། བསམ་གཏན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། ཐབས་དང་། སྨོན་ལམ་དང་། སྟོབས་དང་། ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་བཞིའོ། །གསུམ་པ་ནི། གནས་དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་དང་། ལས་འབྲས་མཁྱེན་པ་དང་། མོས་པ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། ཁམས་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། དབང་པོ་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། ཀུན་འགྲོའི་ལམ་མཁྱེན་པ་དང་། སྙོམས་འཇུག་སྣ་ཚོགས་མཁྱེན་པ་དང་། སྔོན་གནས་མཁྱེན་པ་དང་། འཆི་འཕོ་སྐྱེ་བ་མཁྱེན་པ་དང་། ཟག་པ་ཟད་པ་མཁྱེན་པའི་སྟོབས་བཅུ་དང་། རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅའ་བ་དང་། སྤངས་པ་

ཕུན་ཚོགས་སུ་དམ་བཅའ་བ་དང་། བར་དུ་གཅོད་པའི་ཆོས་བསྟན་པ་དང་། ངེས་པར་འབྱུང་བའི་ལམ་བསྟན་པ་ལ་མི་འཇིགས་པ་བཞི་དང་། ཆོས་དང་། དོན་དང་། ངེས་ཚིག་དང་། སྤོབས་པ་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག་པ་བཞི་དང་། སྐུ་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་། གསུང་ལ་ཅ་ཅོ་དང་། ཐུགས་ལ་དྲན་པ་ཉམས་པའི་བརྗེད་ངེས་དང་། མཉམ་པར་མ་བཞག་པ་དང་། ཐ་དད་པ་ཉིད་ཀྱི་འདུ་ཤེས་དང་། སོ་སོར་མ་བརྟགས་པའི་བཏང་སྙོམས་མི་མངའ་བ་དྲུག་དང་། འདུན་པ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་དང་། དྲན་པ་དང་། ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལས་ཉམས་མི་མངའ་བ་དྲུག་དང་། སྐུའི་འཕྲིན་ལས་དང་། གསུང་གི་འཕྲིན་ལས་དང་། ཐུགས་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་ཡེ་ཤེས་སྔོན་དུ་འགྲོ་ཞིང་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་གསུམ་དང་། འདས་པ་དང་། མ་འོངས་པ་དང་། ད་ལྟར་འབྱུང་བའི་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཆགས་ཐོགས་མེད་པར་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་མ་འདྲེས་པ་བཅོ་བརྒྱད་དང་། དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་སླར་མི་ལྡང་བའི་ཚུལ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་མངའ་བསྒྱུར་བའི་རང་འབྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཐུགས་སུ་ཆུད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་གསུམ་སྟེ་སུམ་ཅུ་རྩ་དགུའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱས། །དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱུན། །དགེ་བའི་བཤེས་ཀྱི་མགོན་བཅས་པ། །འདི་མཉན་པ་ཡི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་བསྙེན་དང་ཀུན་འདྲི་དང་། །སྦྱིན་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་སྤྱོད་པས། །ཡིན་དང་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའི།། སྣོད་དུ་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་དམིགས་ཏེ་

གཙུག་ལག་ཁང་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ལྷག་པར་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་། བསོད་སྙོམས་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པས་སངས་རྒྱས་དེ་ལ་དགེ་བའི་རྩ་བ་བསྐྱུན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱི་མགོན་དང་བཅས་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ནི་ཤེར་ཕྱིན་འདི་གཙོ་ཆེར་མཉན་པའི་སྣོད་ཡིན་ནོ། །ཐོག་མཐའ་གཉིས་སྟར་བཞིན་ལ། སངས་རྒྱས་མང་པོ་བསྙེན་ཏེ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གས་བསྙེན་བཀུར་བ་སྙེ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐོག་མཐའ་སྟར་བཞིན་ལ། སངས་རྒྱས་རྣམས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཟ་བའི་དོན་ཀུན་དྲི་བ་སྙེ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཐོག་མཐའ་སྟར་བཞིན་ལ། སངས་རྒྱས་སོགས་ཀྱི་དྲུང་དུ་སྦྱིན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་སྤྱོད་པ་སྙེ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་ནི་རིམ་བཞིན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚིག་བློ་ལེན་པ་དང་། དོན་མི་བརྗེད་པར་འཛིན་པ་དང་། ལ་སོགས་པའི་སྒྲུབ་བསྟུས་པའི་ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྣོད་དུ་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་དམ་པ་རྣམས་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལ་མི་གནས་ཕྱིར། །དེ་ལ་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར། །དེ་ཡི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་ཕྱིར། །དེ་རྣམས་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཕྱིར། །དེ་དག་ཚད་ནི་མེད་ཕྱིར་དང་། །ཚེགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་ཕྱིར། །ལུང་བསྟན་ཕྱིར་མི་ལྡོག་ཉིད་དང་། །ངེས་འབྱུང་བར་ཆད་མེད་བཅས་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཉེ་དང་མྱུར་བ་དང་།། གཞན་དོན་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་ཕྱིར། །ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་བསམ་མི་ཁྱབ་མི་མཐོང་། །གཟུགས་སོགས་དེ་ཡི་མཚན་མ་དང་། །དེ་ཡི་ངོ་བོ་རྣམ་མི་རྟོག །འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་དང་། །དེ་ནི་དག་པ་འཚམས་

དང་བཅས། །ཞེས་གསུངས། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་མི་གནས་པའི་ཕྱིར་གནས་པ་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་སྦྱོར་བ་བཀག་པའི་ཕྱིར་རྣལ་འབྱོར་བཀག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དེའི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཟབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་གཏིང་དཔག་དཀའ་བར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་གཏིང་དཔག་དཀའ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་དག་གི་ཆོས་ཉིད་ཚད་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་ཚད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་ལྔ་དང་། ཚོགས་ཆེན་པོས་ཡུན་རིང་པོ་ནས་བྱང་ཆུབ་རྟོགས་ཤིང་འཐོབ་པའི་ཕྱིར་ཚོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྟོང་ཉིད་ལ་སྐྲག་པ་ཤས་ཆེར་མི་འབྱུང་ཞིང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསུམ་ལས་མི་འདའ་བར་ལུང་བསྟན་འཐོབ་པས་ལུང་བསྟན་འཐོབ་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཐོད་ལས་རྟོགས་པའི་ཁྱད་པར་ཐོབ་ཅིང་དགེ་རྩ་སྨིན་པས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཐབས་ཤེས་ཀྱི་རྟོགས་པ་བརྟན་པ་ཐོབ་པས་ཉན་རང་གི་ས་ལས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་དང་ཉེ་བར་འགྱུར་བར་མཐོང་བས་བར་ཆད་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་གསར་བའི་རྟེན་དུ་གྱུར་པས་བྱང་ཆུབ་ཉེ་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། འབྲས་བུ་བྱང་ཆེན་མྱུར་དུ་མངོན་པར་འགྲུབ་པས་བྱང་ཆུབ་མྱུར་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར་བ་ལ་འཇུག་པས་གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་སྟེ་བརྒྱད་དང་། དོན་དམ་པར་སྐྱོན་ཡོན་འཕེལ་མེད་འགྲིབ་མེད་དུ་རྟོགས་པས་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། དོན་དམ་པར་ཆོས་དང་ཆོས་མིན་སོགས་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ་དང་། དོན་དམ་པར་གཟུགས་སོགས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པར་མི་མཐོང་བའི་སྦྱོར་བ་

དང་། མཚན་གཞི་གཟུགས་སོགས་དང་གཟུགས་ཏུང་སོགས་དེའི་མཚན་མ་དང་དེའི་མཚོན་བྱའི་ངོ་བོར་བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་བཞི་དང་། ཡོན་ཏན་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། སྐྱོན་སེལ་བར་བྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་སྦྱོར་བ་སྟེ་གཉིས་དང་། ཞག་ཟླ་ལོ་སྐོར་དུ་དུས་ཚིགས་བཅད་ནས་སྒོམ་པའི་ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤུའོ། །དེ་དག་གི་ས་མཚམས་ཀྱང་། དང་པོ་ལྔ་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དང་། ཚོགས་ཆེན་ཡུན་རིང་རྟོགས་པ་ནི་དབང་བརྟུལ་ཚོགས་ལམ་པོ་ནར་ཡོད། ལུང་བསྟན་འཐོབ་པ་སོགས་བཞི་ནི་རིམ་བཞིན་དྲོད་སོགས་བཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་ཉེ་བ་ནི་ས་དང་པོ་དང་། བྱང་ཆུབ་མྱུར་བ་ནི་ས་གཉིས་པ་ནས་བདུན་པའི་བར་དང་། གཞན་དོན་གྱི་སྦྱོར་བ་སོགས་ལྔ་ནི་ས་བརྒྱད་པ་དང་། འབྲས་བུ་རིན་ཆེན་སྦྱིན་བྱེད་ནི་ས་དགུ་པ་དང་། རྣམ་པར་དག་པ་ནི་ས་བཅུ་པ་དང་། ས་མཚམས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་ས་བདུན་པའི་བར་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་ལ་བཞི། ཐོབ་བྱ་ཡོན་ཏན། ངོར་བྱ་སྐྱོན། ཤེས་བྱ་མཚན་ཉིད། རྒྱུད་ལ་བརྟེན་བྱ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ནོ། །དང་པོ་ནི། བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་ལ་སོགས་པ། །ཡོན་ཏན་རྣམ་པ་བཅུ་བཞིའོ། །ཞེས་གསུངས། བར་ཆད་བྱེད་པའི་བདུད་ཀྱི་མཐུ་བཅོམ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་དུ་འགྲོ་བའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དགོངས་ཤིང་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དེའི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་མངོན་སུམ་དུ་མཛད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པ་དང་ཉེ་བར་གྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། སངས་རྒྱས་

དང་མི་འབྲལ་བའི་དོན་ཆེ་བ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་། རང་གང་དུ་སྐྱེ་འགྱུར་གྱི་ཡུལ་དེ་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ལུང་བསྟན་པ་སོགས་ཡུལ་དཔྱད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཚེ་འཕོས་ནས་ཀྱང་ཡུམ་སྟོན་སླ་བའི་སྐྱེས་བུ་ཉིད་དུ་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། བདུད་དང་སྡིག་གྲོགས་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་ལས་མི་ཕྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་སྐྱེ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། གཞན་དོན་མཛད་པར་དམ་བཅས་པའི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་དངོས་སུ་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེན་པོ་འཚང་རྒྱ་ཉིད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཕྱི་ནང་གི་བདོག་པ་འབྲས་བཅས་སྟེར་བའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་སྒྲུབ་པའི་ཡོན་ཏན་དང་། ཚེ་རབས་གཞན་དུ་ཡང་ཤེར་ཕྱིན་ངེས་པར་འཐོབ་པའི་ཡོན་ཏན་ཏེ་བཅུ་བཞིའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱོན་ནི་བཅུ་ཚན་བཞིར་བཅས་པ། །དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། སྦྱོར་བ་སྐྱེ་བ་དང་རྒྱུན་གནས་པའི་གེགས་ནི་བཅུ་ཚན་བཞི་དང་བཅས་པའི་དྲུག་ཏུ་ངེས་པར་རྟོགས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གང་ཞེ་ན་ཡུམ་གྱི་ཚིག་དོན་ལ་ཚེགས་ཆེན་པོས་ངེས་པ་འཐོབ་ཅིང་དེས་སྐྱོ་བ་དང་། དེ་ལ་མཐའ་མ་བརྟག་པར་ཡུམ་ཤེས་པའི་སྤོབས་པ་ཧ་ཅང་མྱུར་དུ་སྐྱེ་ཞིང་དེས་རློམ་པ་གཉིས་དང་། རྐྱལ་བ་དང་རྩོད་པ་དང་ཀུ་རེ་བྱེད་བཞིན་དུ་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་གནས་ངན་ལེན་དང་། གཉེན་བཤེས་སོགས་ལ་སེམས་གཡེང་བ་བདག་གཞན་ལ་བརྟེན་ནས་དགའ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་ཕན་ཚུན་ཆགས་པ་ཡུམ་འདིའི་རོ་མི་མྱོང་

ཛོ་ཞེས་སྟོན་ལས་ལངས་ནས་ཀུན་དུ་སོང་བའི་སེམས་ཀྱིས་གནས་ངན་ལེན་དང་། རིགས་པ་མ་ཡིན་ཀྱི་གསུམ་གྱིས་སྐྱེད་པའི་ཁ་ཏོན་དང་སེམས་ཀྱི་གསུམ་གྱིས་སྐྱེད་པའི་འཛིན་པ་ནས་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་བར་དེ་གསུམ་དང་། བདག་ལྟུང་མ་བསྟན་ཏོ་སྙམ་པ་སོགས་ཡུམ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཛིན་པ་དང་། ཡུམ་བོར་ནས་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ལ་འཇུག་པ་རྒྱུ་ལ་མངོན་པར་ཞེན་པ་ཉམས་པ་དང་། ཡུམ་བོར་ནས་དམན་པའི་སྡེ་སྣོད་ཀྱི་ཉིང་དགོས་དོན་དུ་གཉེར་བ་གྱ་ནོམ་པའི་རོ་མྱང་བ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཡུམ་ལས་ཐེག་ཆེན་མི་འཛིན་པར་དམན་སྡེ་ལས་དེ་འཛིན་པ་ཚོལ་བ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐེག་ཆེན་ཀུན་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཡུམ་དང་དམན་སྡེ་སྙོམ་པ་ན་དམན་སྡེས་ཚིམ་ནས་ཡུམ་ལ་མ་ཞུགས་པ་ཏག་ཏུ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལས་ཉམས་༡༠པ་དང་། དམན་སྡེའི་དོན་ཙམ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་པར་འདོད་པ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་འབྲེལ་བ་ལས་ཉམས་པ་དང་། ཡུམ་དང་དམན་སྡེ་འདྲ་བར་འཛིན་པ་གོང་ན་མེད་པ་སྐུ་གསུམ་ལས་ཉམས་པ་སྡེ་བདུན་དང་། གཟུགས་སྒྲ་སོགས་ཡུལ་མང་པོ་ལ་ཞེན་ནས་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་སྤོབས་པ་དུ་མ་འབྱུང་བ་དང་། ཡི་གེར་འདྲི་བ་ཉིད་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་གི་དངོས་པོ་མེད་པ་ལ་གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེར་བྲིས་ཟིན་པ་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། ཡི་གེ་མེད་པ་ཁོ་ན་ལ་ཡུམ་དུ་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། རོ་མྱང་བའི་བསམ་པས་ཡུལ་དང་གྲོང་ལ་སོགས་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྙེད་པ་དང་བཀུར་སྟི་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་རོ་མྱང་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ལམ་མ་ཡིན་པ་བདུད་ཀྱིས་བསྟན་

པའི་ཚིག་ལས་ཐབས་ལ་མཁས་པ་ཚོལ་བ་སྟེ་༢༠བརྒྱད་དང་། ཉན་པ་པོ་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་ལ་འདུན་པ་ཆེ་བ་དང་འཆད་པ་པོ་སྙོམ་ལས་ལེ་ལོ་ཆེ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ཉན་པ་པོ་སྲ་མ་དང་འཆད་པ་པོ་ཕྱི་མ་དང་སྦྱར་ནས་ཡུལ་འདིར་ཉན་འདོད་པ་དང་གཞན་དུ་འཆད་འདོད་པ་འདུན་པའི་ཡུལ་ཐ་དད་པས་དང་། ཆོས་གོས་སོགས་ལ་འདོད་པ་ཆུང་ཞིང་ཚོག་ཤེས་པ་དང་དེ་ལས་བཟློག་པས་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་དང་མི་ལྡན་པས་དང་། དགེ་ཞིང་འདུན་པའི་ཆོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་འདོད་པ་དང་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པས་དང་། ཡོ་བྱད་གཞན་ལ་གཏོང་བ་དང་དེ་ལ་སེར་སྣ་བྱེད་པས་དང་། འཆད་པ་པོ་ལ་ཡོ་བྱད་སྦྱིན་འདོད་པ་དང་དེ་མི་ལེན་པས་དང་། མགོ་སློས་པས་གོ་བ་དང་རྣམ་པར་སྤྲོས་པས་གོ་བ་ཉིད་ཀྱིས་དང་། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཆོས་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་དེ་དག་མི་ཤེས་པས་དང་། ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་ལྡན་པ་དང་དེ་དང་མི་ལྡན་པས་༣༠དང་། ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་ཐབས་མ་ཡིན་པ་ལ་མཁས་པས་དང་། ཚིག་དོན་མི་བརྗེད་པའི་གཟུངས་ཐོབ་པ་དང་དེ་མ་ཐོབ་པས་དང་། ཡུམ་འདྲི་བ་སོགས་འདོད་པ་དང་དེ་མི་འདོད་པས་དང་། སྒྲིབ་པ་ལྔ་དང་བྲལ་བ་དང་དེ་དང་མ་བྲལ་བས་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་བཅུ་བཞི་དང་། གཞན་དོན་དུ་ངན་སོང་གི་འགྲོ་བར་འགྲོ་བ་ལ་ཡིད་ཕྱིར་ཕྱོགས་པ་དང་། བདེ་འགྲོར་འགྲོ་བ་དང་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་མངོན་དུ་བྱེད་པ་ལ་རང་དོན་དུ་ཡིད་བདེ་བ་གཉིས་དང་། འཆད་པ་པོ་སྔ་མ་དང་ཉན་པ་པོ་ཕྱི་མ་དང་སྦྱར་ནས་དབེན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་འདུ་འཛི་

ལ་དགའ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་དང་། གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པ་དང་རྗེས་སུ་འབྲང་བར་འདོད་པས་དང་། ཟང་ཟིང་འདོད་པ་དང་དེ་སྦྱིན་པར་མི་འདོད་པས་དང་། སྲོག་གི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་དེ་མི་འདོད་པས་༥༠དང་། མུ་གེ་འབྱུང་བའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་དེ་མི་འདོད་པས་དང་། ཆོམ་རྐུན་པ་ལ་སོགས་པས་དཀྲུགས་པའི་ཕྱོགས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པ་དང་དེ་མི་འདོད་པས་དང་། མཛའ་བོ་སོགས་ཀྱི་ཁྱིམ་ལྟ་བས་ཡིད་བདེ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བས་ཚོགས་པའི་ཆོས་སྤྱོད་ལས་ཉམས་པ་སྟེ་བདུན་དང་། བདུད་དགེ་སློང་གི་ཆ་བྱད་དུ་འོངས་ནས་ངེད་ཀྱི་མདོ་སྡེ་ནས་འབྱུང་བ་དེ་ཡུམ་ཡིན་གྱི། རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་ནས་འབྱུང་བ་དེ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བར་དུ་དབྱེན་བཙུག་ནས་འབྱེད་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། མི་སྡུག་པ་སྒོམ་པ་སོགས་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་སྒོམ་པར་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་ཡུམ་བཙོས་མ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པ་དང་། བདུད་སངས་རྒྱས་སུ་སྤྲུལ་ནས་དེ་རང་ལ་འདོད་པ་སྐྱེད་དུ་བཙུག་པས་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ལ་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ་གསུམ་དང་བཞི་བཅུ་རྩ་དྲུག་གོ །བཅུ་ཚན་དང་པོ་གཉིས་དང་ཐ་མ་དྲུག་གི་ཕྱི་མ་གསུམ་སྟེ་འགལ་རྐྱེན་ཉེ་བར་གནས་པ་ཉེར་གསུམ་དང་། བཅུ་ཚན་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་ཐ་མ་དྲུག་གི་དང་པོ་གསུམ་སྟེ་མཐུན་རྐྱེན་མ་ཚང་བར་ཉེར་གསུམ་དུ་བཤད་དོ། །སྦྱོར་བ་པོ་ལ་དེ་ལྟར་བར་ཆད་མང་ཡང་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྟག་ཏུ་དགོངས་ཤིང་སྲུང་བ་སོགས་མཛད་པས་སྦྱོར་བ་ལས་མི་ཉམས་པར་འགྱུར་བར་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་པར་བཤད་

དོ། །དང་པོ་ནི། གང་གིས་མཚོན་དེ་མཚན་ཉིད་དུ། །ཤེས་བྱ་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ། །ཤེས་པ་ཁྱད་པར་བྱེད་པ་སྟེ། །ངོ་བོ་ཉིད་གང་མཚོན་བྱ་ཡང་། །ཞེས་གསུངས། བྱེད་པ་གང་གིས་སྦྱོར་བ་རྣམས་མཚོན་པར་བྱེད་པ་དེ་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །མཚན་ཉིད་དེ་ཡང་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་དང་། བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །དེ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པར་བྱ་བའི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་གང་ཡིན་པའི་མཚོན་བྱ་ཡིན་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ་མཚན་ཉིད་བཞིའོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི། ཤེས་མཚན། ཁྱད་མཚན། བྱེད་མཚན། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ནོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞི་ཤེས། ལམ་ཤེས། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ཤེས་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འབྱུང་བ་དང་། །འཇིག་རྟེན་འཇིག་མེད་བདག་ཉིད་དང་། །སེམས་ཅན་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་། །དེ་བསྡུས་པ་དང་ཕྱིར་ལྡུས་དང་། །མི་ཟད་པ་ཡི་རྣམ་པ་དང་། །ཆགས་བཅས་སོགས་དང་རྒྱ་ཆེན་དང་། །ཆེན་པོར་གྱུར་དང་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་ཤེས་བསྟན་དུ་མེད་པ་དང་། །སེམས་བལྟར་མེད་དང་ཤེས་པ་དང་། །གཡོ་བ་ལ་སོགས་ཞེས་བྱ་དང་། །དེ་ལས་གཞན་ཡང་དེ་དག་ནི། །དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས། །ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་ཏེ།། གཞན་ལ་བསྟན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། །ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་སྐབས་ཀྱི།། ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་བསྡུས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞི་ལ་རང་དོན་རྫོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་

དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཤེར་ཕྱིན་ལས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྟོབས་སོགས་འབྱུང་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་ཕུང་པོ་ལྔའི་འཇིག་རྟེན་དེ་ཁོ་ནར་འཇིག་པ་མེད་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་བདག་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པས་སེམས་བསྡུ་བར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་བདག་མེད་ལ་མཉམ་པར་མ་བཞག་པས་སེམས་ཕྱིར་གཡེང་བ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་སེམས་ཡང་དག་པར་ན་འཇིག་པ་མེད་པས་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་དང་འགོག་པ་དང་སྤངས་པའི་ཁམས་ཏེ་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆ་མི་ཟད་པའི་རྣམ་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་སོ་སྐྱེའི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་རྩ་བའི་སོགས་སྤྲས་བསྡུས་པ་འཕགས་པའི་སེམས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་ལ་སོགས་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་སྐྱེ་འཕགས་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་ཀྱི་གནས་ལུགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་སྐྱེ་འཕགས་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་ཁྱབ་པར་བྱེད་པས་ཆེན་པོའམ་ཡང་ན་སེམས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་དང་ཐ་སྙད་དུ་ཡོན་ཏན་ཐོབ་པའི་རྟེན་དུ་མཉམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་དོན་དམ་པར་འཇུག་པའི་རྟེན་སོ་སོར་ངེས་པ་མེད་པས་སྐྱེ་འཕགས་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་ཚད་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་སྐྱེ་འཕགས་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་

དོན་དམ་པར་འདིའོ་ཞེས་བསྟན་དུ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་སྐྱེ་འཕགས་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་དོན་དམ་པར་སྒྱུ་ལྟས་བལྟར་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་སྐྱེ་འཕགས་ཕ་རོལ་པོའི་སེམས་གཡོ་བ་དང་འདུ་བ་དང་བཀྲམ་པ་དང་བཅུམ་པ་རྣམས་ཕུང་པོ་ལྔ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེའི་དེ་དག་གིས་ཞེན་པ་ལྟར་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་མཁྱེན་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་གཡོ་བ་ལ་སོགས་པའི་སེམས་དེ་དག་ནི་བདེན་པས་སྟོང་པ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་ཐུབ་པས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཚུལ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་དང་དེ་ཇི་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་རྟོགས་པ་ལྟར་གཞན་ལ་སྟོན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་དེའི་མཁྱེན་པ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཚོན་པ་ཡིན་པས་ན་དེ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གཞི་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་ཅན་དུ་མང་དུ་བཤད་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། རྣམ་བཤད་ལས། སྐབས་འདིར་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་བཤད་པ་ནི། གང་གིས་ཟིན་པའི་ལམ་དེ་ཉིད་བསྟན་པ་ཡིན་གྱི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་མཚོན་བྱེད་ནི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དང་སེམས་བསྡུས་པ་དང་སེམས་གཡེང་བ་ཤེས་པ་སོགས་ཀུན་རྫོབ་རྣམ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་སུ་འཛོག་ལུགས་གང་ཡིན་དཔྱད་པར་བྱ་ཞིང་། གསེར་ཕྲེང་ལས།

འདི་དག་གཙོ་བོར་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔ་དང་དེ་ལས་ཀྱང་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གི་མིང་གཞིའི་ཕུང་པོ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་མཁྱེན་པར་གསུངས་པས་གཞི་མཁྱེན་པའི་ཤེས་པས་སོ། །ཞེས་པ་ཙམ་ལས་མི་གསལ་བས་དེ་དག་ཐེག་དམན་རྟོགས་རིགས་ཡིན་མིན་དཔྱད་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྟོང་ཉིད་མཚན་མ་མེད་བཅས་དང་། །སྨོན་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །སྐྱེ་མེད་འགག་པ་མེད་སོགས་དང་། །ཆོས་ཉིད་རྣམ་པར་འཁྲུག་མེད་དང་། །འདུ་མི་བྱེད་དང་རྣམ་མི་རྟོག །རབ་དབྱེ་མཚན་ཉིད་མེད་ཉིད་ལ། །ལམ་ཤེས་ཉིད་ཀྱི་སྐབས་ཀྱིས་ནི། །ཤེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས། གཞན་དོན་གྱི་གོ་ཆ་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལྔ་ལ་རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པས་སྟོང་བའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་དོན་དམ་པར་རྒྱུའི་མཚན་མ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་དོན་དམ་པར་འབྲས་བུ་ལ་སྨོན་པར་བྱར་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་དོན་དམ་པར་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་གི་སྐྱེ་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་དོན་དམ་པར་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་བཟློག་གི་འགག་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་རྩ་བའི་སོགས་སྨྲས་བསྡུས་པ་དོན་དམ་པར་དྲི་མའི་བདག་ཉིད་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་དོན་དམ་པར་དྲི་མ་དང་བྲལ་བའི་རྣམ་པར་བྱང་བ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་

ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་དོན་དམ་པར་སྤང་བླང་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་དོན་དམ་པར་ཆོས་དབྱིངས་ཀྱི་ངོ་བོས་གནས་པའི་རྟེན་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ནམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་དམ་དང་ཚུལ་ཇི་ལྟ་བ་དེ་ལྟར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་ཆོས་ཉིད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་རྣམ་པར་འཕྲུག་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་ཆོས་ཉིད་རྒྱུ་རྐྱེན་གྱིས་འདུ་མི་བྱེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་ཆོས་ཉིད་དེ་འགར་ཡང་གདགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཚན་ཉིད་དེ་ཇི་ལྟར་གནས་པ་ལྟར་མཁྱེན་ནས་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་བསྟན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མེད་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་དེའི་མཁྱེན་པ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཚོན་པས་ན་དེ་དག་ནི་ལམ་ཤེས་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། དེ་ནི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་བསྟེན་ནས། །གནས་དང་གུས་པར་བྱ་བ་དང་། །བླ་མ་ཉིད་དང་མཉེས་པ་དང་། །དེ་ལ་མཆོད་དང་བྱེད་མེད་དང་། །ཀུན་དུ་འཇུག་མཁྱེན་གང་ཡིན་དང་། །མ་མཐོང་སྟོན་པར་མཛད་པ་དང་། །འཇིག་རྟེན་སྟོང་ཉིད་རྣམ་པ་དང་། །བརྗོད་དང་ཤེས་མཛད་མངོན་སུམ་མཛད། །བསམ་མི་ཁྱབ་དང་ཞི་ཉིད་སྟོན།། འཇིག་རྟེན་འདུ་ཤེས་

འགོག་པ་ལ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཚུལ་ལ་ནི།། ཞེས་པའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བཤད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཞི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་པ་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བདུན་ལ་རང་དོན་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ཐུབ་དབང་དེ་ནི་རང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུའི་ཚོས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་མངོན་པར་བརྟེན་ནས་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བསཞེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྟོན་པ་ན་རང་ཉིད་ཀྱིས་གདན་དང་ཁྲི་བཤམས་པ་སོགས་མཛད་ནས་གུས་པར་བྱ་བར་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་བཀའ་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་དུ་བཀུར་བས་བླ་མར་བྱ་བར་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་ཡོན་ཏན་བརྗོད་པ་ལ་སོགས་པས་མཉེས་པར་བྱ་བར་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་རིན་པོ་ཆེའི་མེ་ཏོག་གཏོར་བ་སོགས་ཀྱིས་ཡུམ་དེ་ལ་མཆོད་པར་བྱ་བར་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་དོན་དམ་པར་གུས་པར་བྱ་བ་སོགས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་མེད་པར་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་ཡུལ་ཐམས་ཅད་དུ་ཐོགས་མེད་དུ་འཇུག་པའམ་འགྲོ་བ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དོན་དོན་དམ་པར་མ་མཐོང་བ་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་དེ་ཕོ་ན་མཐོང་བར་སྟོན་པར་མཛད་པ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་ཕུང་པོ་ལྔའི་འཇིག་རྟེན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་རྣམ་ཅན་དུ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་གདུལ་བྱ་འཁོར་དུ་བསྡུས་པ་ལ་འཇིག་རྟེན་དབདེན་པས་སྟོང་པར་བརྗོད་པ་ཞེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་

བས་རྒྱུད་སྨིན་པའི་གདུལ་བྱ་ལ་འཇིག་རྟེན་བདེན་པས་སྟོང་པ་ཤེས་པར་མཛད་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་རྣམ་པར་གྲོལ་བའི་གདུལ་བྱ་ལ་འཇིག་རྟེན་བདེན་པས་སྟོང་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བར་མཛད་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་ཕུང་པོ་ལྔའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཉིད་དུ་སྟོན་པར་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཆོས་ཉིད་རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་བློའི་ངོར་སྤྲོས་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བ་ཉིད་དུ་སྟོན་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་ཟག་བཅས་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔའི་འཇིག་རྟེན་འགོག་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་བས་དོན་དམ་པར་འཇིག་རྟེན་ཕ་རོལ་དང་ཚུ་རོལ་གྱི་འདུ་ཤེས་འགོག་པ་ཤེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱིས་སྦྱོར་བ་རྣམས་དེའི་མཁྱེན་པ་བཅུ་དྲུག་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཚོན་པས་ན་དེ་དག་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱིས་བསྡུས་པ་ཡིན་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་ཤེས་མཚན་འདི་དག་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ལ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ཀྱི་བྱང་སེམས་ལ་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ་ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། བསམ་མི་ཁྱབ་སོགས་ཁྱད་པར་གྱིས། །ཁྱད་ཞུགས་བདེན་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་བཅུ་དྲུག་གིས། །ཁྱད་པར་མཚན་ཉིད་བཤད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཁྱད་པར་གྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞིའི་

སྤྱོད་ཡུལ་ཅན་ཆོས་དང་རྗེས་སུ་ཤེས་པའི་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གིས་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཐ་མ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཚོན་པའི་ཁྱད་པར་གྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། བསམ་མི་ཁྱབ་དང་མི་མཉམ་དང་། །གཞལ་དང་བགྲང་ལས་ཡང་དག་འདས། །འཕགས་པ་ཀུན་སྡུད་མཁས་པ་ཡིས། །རིག་བྱ་ཐུན་མོང་མིན་ཤེས་ཉིད། །ཤེས་མྱུར་བྲི་དང་གང་མེད་དང་། །སྒྲུབ་དང་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། །དམིགས་པ་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་།། མཐའ་དག་པ་དང་ཡོངས་འཛིན་དང་། །རོ་མྱང་མེད་དང་ཁྱད་པར་ནི། །བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་ཤེས་བྱ་སྟེ། །གང་གིས་ལམ་ནི་གཞན་དག་ལས། །ཁྱད་དུ་འཕགས་པས་ཁྱད་པར་ལམ། །ཞེས་གསུངས། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་ཐ་མ་བཅུ་གཉིས་པོ་དེ་ཆོས་ཅན། དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པའི་སྒོ་ནས་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྟོག་གེའི་སྤྱོད་ཡུལ་ལས་འདས་པས་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་དང་། དཔེར་བླར་རུང་བའི་མཚུངས་པ་མེད་པས་མི་མཉམ་པ་དང་། དེ་ཁོ་ནར་ཚད་མས་གཞལ་བ་ལས་འདས་པ་དང་། སྒྲས་བརྗོད་པ་སོགས་ཀྱི་གྲངས་ཀྱིས་བགྲང་བ་ལས་འདས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཆོས་ཉིད་བཞི་རྟོགས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་དང་། འཕགས་པའི་གང་ཟག་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་སྡུད་པ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་ལ་མཁས་པའི་སྐྱེས་བུ་མ་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཤེས་པ་དང་། ཉན་རང་གི་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་ཡུལ་ཤེས་པའམ་ཉན་རང་གི་ཡོན་ཏན་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

ཤེས་པ་དང་། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་མངོན་པར་ཤེས་པ་སྟེ་ཐོབ་པ་ཉན་རང་ལས་ཤིན་ཏུ་མྱུར་བའི་ཤེས་པ་སྟེ་ཀུན་འབྱུང་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ་མེད་པ་དང་དོན་དམ་བདེན་པའི་ངོ་བོར་གང་བ་མེད་པ་སྟེ་མདོར་ན་སྒྲོ་སྐུར་དང་བྲལ་བའི་ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པ་དང་། དོན་དམ་པར་འཁོར་གསུམ་རྣམ་པར་དག་པས་སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་ལ་མོས་པ་དང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་དྲག་ཏུ་རབ་ཏུ་སྐྱབ་པ་དང་། ཡང་དག་པར་འཁོར་གསུམ་རྣམ་དག་གི་སྦྱོར་བས་བསྐལ་བ་དུ་མར་བསྒྲུབས་ནས་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་བསོད་ནམས་དང་ཡེ་ཤེས་ཡང་དག་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཞེན་ཞེས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པར་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་ནས་ཤེར་ཕྱིན་མི་འདོར་བའི་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་དེ་དག་འཛིན་པ་སྟེ་འགོག་པ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་དང་། ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་རྟེན་དང་བཅས་པ་དང་། སྨོན་ལམ་ལ་སོགས་པའི་ཕར་ཕྱིན་བཅུ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་མཐའ་དག་ཚང་བ་དང་། ནང་གི་ཡོངས་འཛིན་ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱིས་སྲིད་ཞིར་ལྷུང་བ་ལས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་། ཆོས་གང་ལ་ཡང་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རོ་མྱངས་པ་མེད་ཅིང་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་བར་བྱེད་པ་སྟེ་ལམ་ཆོས་བཟོད་སོགས་སྐད་ཅིག་མ་བཞི་སྟེ་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་ངོ་བོའམ་འབྲས་བུའམ་རྒྱུར་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་སོགས་ཁྱད་པར་བཅུ་དྲུག་གིས་ལམ་སྦྱོར་བ་བཅུ་གཉིས་ནི་གཞན་ཉན་རང་གི་ལམ་དག་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པར་མཚོན་པས་ན་དེ་

དག་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ལམ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ།། འདིར་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་མི་འཆད་པ་ནི་གཞི་ཤེས་པ་ཙམ་གྱི་ལྡོག་པ་ནི་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་པས་ལྡོག་པ་དེའི་ཆ་ནས་ཁྱད་པར་འཆད་པ་མི་འཐད་ལ། ཐེག་ཆེན་གཞི་ཤེས་ནི་ལམ་ཤེས་ཡིན་པས་དེའི་ཁྱད་པར་བཤད་པ་ཉིད་ཀྱིས་དེ་ཡང་དོན་གྱིས་བཤད་པ་ལ་དགོངས་སམ། ཡང་ན་སྐབས་གསུམ་པར་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བའི་ཁྱད་པར་བཤད་ཟིན་པས་འདིར་མ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །སྦྱོར་ལམ་དང་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་མི་འཆད་པ་ནི། བར་བ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་བཤད་པས་རྒྱུ་འབྲས་སྦྱོར་སྒོམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡང་གོ་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་འབྲས་བུའི་ཁྱད་པར་རྒྱུ་མེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་ཡོད་ཀྱང་འབྲས་བུ་ལ་མེད་ན་རྒྱུའི་ཁྱད་པར་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ནི་གསེར་ཕྲེང་གི་དགོངས་པའོ། །རྣམ་བཤད་ལས་ཀྱང་འདིའི་དང་པོ་ལྟར་བཤད་ལ། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ལྟར་ན། བཤད་ཚུལ་འདི་མི་འཐད་དེ། གཞན་དུ་ན་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པ་དངོས་སུ་བསྟན་པ་མི་རིགས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ཙམ་ཉན་རང་ལ་ཡང་ཡོད་ཅིང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པ་ལམ་ཤེས་ཀྱི་བྱེད་པའི་ཁོངས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཕན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་དང་། །མི་རྣམས་ཀྱི་ནི་སྐྱབས་དག་དང་། །གནས་དང་དཔུང་གཉེན་གླིང་དང་ནི། །ཡོངས་འདྲེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཐེག་གསུམ་གྱིས། །འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་མི་བྱེད་དག །ཐ་མ་རྟེན་གྱི་མཛད་པ་སྟེ། །འདི་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་

དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞི་ལ་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ཐབས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་མ་འོངས་པའི་ཕན་པ་ཚེ་ཕྱི་མར་སྲིད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བའི་མྱང་འདས་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་སྡུག་བསྔལ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་སོགས་དང་བྲལ་བའི་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ལ་འགོད་ཅིང་མཐར་མྱང་འདས་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་འཁོར་བའི་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་ཅིང་སླར་མི་སྐྱེ་བའི་ལྷག་མེད་ཀྱི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དོན་གྱི་གོ་ཆ་བྱ་དཀའ་བ་སོགས་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལྔ་ལ་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མིས་མཚོན་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་གཏན་དུ་ཕན་པ་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་གདུལ་བྱ་གདུལ་བའི་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་བདེན་འཛིན་ཟློག་པ་ལ་འགོད་པའི་གནས་ཀྱི་བྱེད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་འཁོར་འདས་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པའི་དཔུང་གཉེན་གྱི་བྱེད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་དག་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ཚུས་བསྐོར་བའི་སྐམ་པ་དང་ཆོས་མཐུན་པར་སྲིད་ཞིའི་རྒྱུད་པའི་ལྷན་དང་བྲལ་བའི་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་ལ་འགོད་

པའི་གླིང་གི་བྱེད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་དག་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གི་གཞན་དོན་སྒྲུབ་པ་ལ་འགོད་པའི་ཡོངས་འདྲིན་གྱི་བྱེད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་དག་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་གཞན་གྱི་དོན་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པར་འཇུག་པ་ལ་འགོད་པའི་བྱེད་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར་དང༌། དེ་དག་གིས་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་གཞན་དོན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་ཞིང་རང་དོན་དུ་དེའི་འབྲས་བུ་མངོན་སུམ་དུ་མི་བྱེད་པ་དེ་དུས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡང་དག་པར་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞི་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་ཁྱད་པར་ལ་དམིགས་པ་སོགས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བདུན་ལ་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་ནུས་པ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ཀྱིས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་ངང་ཚུལ་ལས་མི་འདའ་བར་སྟོན་པ་ཉེ་བར་སྒྲུབ་པའི་དོན་གྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྟེན་བྱེད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཕན་དང་བདེ་དང་སྐྱོབ་པ་སོགས་བྱེད་པའི་ཁྱད་པར་བཅུ་གཅིག་གིས་རང་རྒྱུ་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་སྐྱེད་པའི་ནུས་ལྡན་དུ་མཚོན་པས་ན་འདི་དག་ནི་བྱེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མཐར་ཐུག་པ་སངས་རྒྱས་དང་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱེད་པ་བཅུ་གཅིག་བྱང་སེམས་ལ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ། །

བཞི་པ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་དང་མཚན་མ་དང༌། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག །དཔེན་དང་དཀའ་དང་ངེས་པ་དང༌། །ཆེད་དུ་བྱ

དང་མི་དམིགས་དང་། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བཀག་པ་དང་། །དམིགས་པ་ཞེས་བྱ་གང་ཡིན་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་པ་མེད་དང་དེ། །གཞི་མེད་འགྲོ་མེད་སྐྱེ་མེད་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་ནི་མི་དམིགས་དང་། །ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད། །མཆོན་བྱ་ལྔ་བུར་མཆོན་པས་ན། །མཚན་ཉིད་བཞི་པར་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱངས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པའི་ངོ་བོ་མངོན་གྱུར་བས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་རྟགས་ཏེ་འབྲས་བུ་སྒོ་གསུམ་གྱི་གནས་ངན་ལེན་གྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་ཀྱི་མཚན་མ་སྡེ་རྒྱུ་རྐྱུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དག་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བློ་མངོན་གྱུར་བས་དབེན་པའི་སེམས་དཔའི་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་བཞིའི་དབྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱངས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་ཐ་སྙད་དུ་སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་པ་མྱ་ངན་ལས་བཟླ་བར་དཀའ་བ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཐེག་པ་གཞན་དུ་མི་ལྟུང་བར་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་པར་ངེས་པར་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བ་མཆོག་ཉིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་སྒྲུབ་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། བསྒོམ་བྱ་སྒོམ་པ་པོ་སྒོམ་པ་གསུམ་དོན་དམ་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་པར་

མངོན་པར་ཞེན་པ་མཐའ་དག་བཀག་པའི་ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བ་ལྔའི་དབྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་ཆོས་ཅན། རང་གི་ངོ་བོ་སྤྱངས་རྟོགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་ཏེ། གཞི་ཤེས་དང་ལམ་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པའི་དངོས་པོའི་ཁྱད་པར་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུང་བ་ཡིན་མིན་དུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་འཛིན་རྟེན་གྱི་འཛིན་པ་དང་མི་མཐུན་པར་དོན་དམ་པར་གཟུང་མི་གཟུང་གི་མཐའ་བྲལ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པར་ཤེས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་འབྱུང་བའི་གཞི་བདེན་པར་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་འགྲོ་འོང་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་སྐྱེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། མཐའ་བཞི་དང་བྲལ་བའི་དེ་བཞིན་ཉིད་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བ་བདུན་གྱི་དབྱེ་བ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གིས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚོན་བྱེད་དོན་གཞན་ཡོད་པའི་མཚོན་བྱའམ་མཚན་གཞི་ལྟ་བུར་མཚོན་པས་ན་དེ་དག་ནི་མཚན་ཉིད་བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་འབའ་ཞིག་ཏུ་བཤད་པས་འདི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་འདོད་པ་ནི་མི་འཐད་དོ་ཞེས་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ།། དེས་ན་ཤེས་མཚན་དང་བྱེད་མཚན་གཉིས་གཙོ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ལ་ཡོད་ཀྱང་བྱང་སེམས་ལའང་མེད་པ་

མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུའི་དོན་གཉིས་ཕུན་ཚོགས་དང་ཆ་འདྲ་བ་རེ་རྒྱུའི་དུས་
ནའང་ཡོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁྱད་མཚན་ནི་མཐོང་ལམ་ཁོ་ནར་དང་། ངོ་བོ་
ཉིད་མཚན་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་དོ། །མཚན་ཉིད་
བཞི་པོ་དེ་དག་ནི་གཞུང་ལུགས་ཆེན་མོ་རྣམས་སུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ལ་
སོགས་པའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལྔ་གསུངས་པ་ལས་གང་ཡིན་ཞེ་ན།
མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་དེ་དག་ཤེས་པ་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་བར་རང་རང་ལ་ལྟོས་
ན་དེ་དག་གི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་མོད། འོན་ཀྱང་སྐབས་འདིར་
སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཤད་པ་ཡིན་པས། སྦྱོར་བ་ལ་ལྟོས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་
མཚན་ནི་སྦྱོར་བའི་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ལ། གཞན་གསུམ་ནི་མཚན་
ཉིད་ལྔ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། ཁྱད་མཚན་ནི་ངོ་བོ་རྒྱུ་འབྲས་གསུམ་ཅི་
རིགས་ཀྱིས་མཚོན་པ་དང་ཤེས་བྱེད་ནི་འབྲས་བུས་རྒྱུ་མཚོན་པ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་ཡང་བྱ་རོག་གིས་ཁང་བཟང་མཚོན་པ་ལྟར་དེའི་སྒོ་ནས་ཤེས་པར་
བྱས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་འཇོག་གི་མཚན་མཚོན་དངོས་མ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། བཤད་ཚུལ་འདི་མི་འཐད་དེ།
ཡིག་ཆར། འདིར་ནི་རིགས་མི་མཐུན་སེལ་བའི་མཚན་ཉིད་དང་ལྡོག་ཆའི་
མཚན་ཉིད་གཙོ་བོ་སྟེ། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་
དེའི་མཚན་ཉིད་བཞི་བྱས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ།
རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་འདིར་གསེར་ཕྲེང་གི་
དགོངས་པ་ལྟར་བཤད་པ་ཡིན་པས་དེ་དང་འགལ་ཡང་སྐྱོན་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཀྱི་སྐོར་འདི་ལ་གསེར་ཕྲེང་དང་རྣམ་བཤད་གཉིས་ཀྱི་
བཤད་སྲོལ་ཆེས་མི་འདྲ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་ལམ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་

ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་ཤེས་ཁྱད་བྱེད་དེའི་མཚན་ཉིད་བཞིར་ཕྱེ་བ་ཡིན་པས། མཚན་ཉིད་བཞི་གའི་ས་མཚམས་ནི། ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་པར་བཤད་ལ། གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ན། ཤེས་བྱེད་གཉིས་ནི་འབྲས་བུས་རྒྱུ་མཚོན་པ་ཡིན་པས་གཙོ་ཆེར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་བཞག་གོ །དེའི་ཕྱིར་དེང་སང་འགའ་ཞིག་གིས་སྦྱོར་མཚན་ཉིད་བཞི་ག་ཚོགས་ལམ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བར་དུ་ཡོད་ལ། འདིར་བསྟན་མཚན་ཉིད་བཞི་ནི་ཚོགས་ལམ་ནས་རྒྱུན་མཐའི་བར་དུ་ཡོད་ཅེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་ནི་མ་ཤེས་པའི་གཏམ་ཡིན་ཏེ། བཤད་སྲོལ་ཆེས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་བསྲེས་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཁས་དབང་གྱུང་ཐང་པས་ཀྱང་། འདིར་བསྟན་མཚན་ཉིད་གོ་གཅིག་ཚོགས་ལམ་ནས། །རྒྱུན་མཐའི་བར་རོ་གཞན་དུ་རྒྱལ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡང་། བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལ་དཔྱད་པ་ཞིབ་ཏུ་མ་མཛད་པར་སྣ་མའི་ཁས་བླངས་ཀྱི་རྒྱུན་བཀོད་པ་ཙམ་ཡིན་ཏེ། ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་སངས་རྒྱས་སར་ཡོད་པར་གཞུང་ཁུངས་ཐུབ་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། ཡང་ཁ་ཅིག་གིས། གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་མཐོང་ལམ་ནས་དང་གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་ཚོགས་ལམ་ནས་ཡོད་ཅེས་ཞིབ་ཆ་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གཞི་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་ལ་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་ཞེས་ཚིག་བསྡུས་ནས་སྨོས་པ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། མཚན་ཉིད་བཞིས་སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་དང་ནུས་པ་མཚོན་པར་བཤད་པ་ཡིན་གྱི། དེས་མཁྱེན་གསུམ་མཚོན་པར་ཁུངས་ཐུབ་ཀྱི་གཞུང་གང་ནས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ།། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སྦྱོར་བའི་ཤེས་མཚན་ཡོད་པར་ཐལ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་

སར་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ཤེས་མཚན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤིན་ཏུ་འདོད་པ་ཡིན་ཏེ། ཤེས་བྱེད་གཉིས་ནི་སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ཡིན་པར་བཤད་ཟིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་དང་སྦྱོར་བའི་བྱེད་པ་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་ཡོད་པར་ཐལ། དེར་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་བཞི་པོ་གང་རུང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྐབས་འདིའི་མཚན་ཉིད་བཞི་ནི་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་བཏགས་པ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། གཞན་དུ་ན་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བའི་མཚན་ཉིད་དགུ་བཅུ་རྩ་གཅིག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པ་ནི་བསྟུས་གྲྭའི་རིགས་པའི་ལམ་ནས་འདས་པའི་ཕྱིར་རོ། །རྣམ་བཤད་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་ལྟར་ན། མཚན་གཞི། མཚོན་བྱ། མཚན་ཉིད། ཇི་ལྟར་མཚོན་ཚུལ། ས་མཚམས་ལྔ་ལས། དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་གོ །གཉིས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱི་ནི། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་རོ། །བྱེ་བྲག་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་སྦྱོར་བ་དང་། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱོར་བ་དང་། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་ཤེས་པ་དང་། ཁྱད་པར་དང་། བྱེད་པ་རྣམས་སོ། །བཞི་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་མཚོན་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། ལམ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་ཡིན་པར་མཚོན། ཐབས་ཤེས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་རིགས་རྫོགས་པས་ཟིན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །བྱེ་བྲག་གི་མཚོན་ཚུལ་ནི། ཉོན་མོངས་རྟགས་སོགས་བཞི་སྤོང་ཞིང་དེ་པ་འབྱུང་བ་སོགས་ཡུལ་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། སེམས་

དཔའི་གཞི་ཤེས་སྦྱོར་བར་མཚོན། དེ་ལ་འབྱུང་བ་ཤེས་པ་སོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་བར་པ་ལྷས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་ཤིང་སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་སོགས་གང་རུང་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའི་རྣལ་འབྱོར་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། ལམ་ཤེས་ཀྱི་སྦྱོར་བར་མཚོན། སྟོང་ཉིད་མཚན་མེད་ཤེས་པ་སོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །སྦྱོར་བའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཕྱི་མ་བདུན་མཚན་གཞི། རྣམ་མཁྱེན་གྱི་སྦྱོར་བར་མཚོན། དེ་ཉིད་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་ལ་བདེ་བར་གནས་པ་ཤེས་པ་སོགས་གང་རུང་གི་རྣམ་ཅན་གྱི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་ཕྱི་མ་བཅུ་གཉིས་མཚན་གཞི། ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་སྦྱོར་བར་མཚོན། བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་སོགས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་དྲུག་མཚན་གཞི། གཞན་དོན་སྒྲུབ་པའི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སྦྱོར་བར་མཚོན། ཕན་བདེ་སྐྱོབ་སོགས་ཀྱི་བྱེད་ལས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་ལྡན་པའི་སེམས་དཔའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་སོ། །ལྔ་པ་ནི་བཤད་ཟིན་ཏོ།། འདི་དག་ནི་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་བསྡུས་པ་སྟེ། རྟོགས་དཀའི་སྣང་བ་ཡང་འདི་དང་སྤྱིའི་ཤོག་འདྲའོ། །མཐའ་གཅོད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་ཕལ་ཆེར་འདིའི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཡང་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ཚིག་ཟིན་ཚང་མ་ཚང་ཅི་རིགས་བཀོད་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དགོངས་པ་གསལ་དུ་བཏང་ནས་ཞིབ་ཏུ་བཤད་པ་མི་སྣང་ཞིང་། དཔྱད་གཞི་ཡང་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བར་སྣང་ཡང་ཡི་གེ་མང་བར་འགྱུར་བས་མ་བྲིས་སོ། །གཞོན་ནུ་དཔལ་གྱིས། རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱོར་བ་སྐྱེས་པ་ཤེས་པར་བྱེད་པ་ན་མཁྱེན་གསུམ་ཆོས་ཅན་དང་།

གཞན་རྒྱུད་ལ་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ན་སྐྱེས་བུ་ཆོས་ཅན་དུ་གཟུང་བར་བྱའོ། ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་པས། གསེར་ཕྲེང་གི་དཔེ་ཕལ་ཆེར་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཞེས་པ་ཡི་གེ་མ་དག་གོ །ཡིག་ཆར། རྗེ་བཙུན་གྱིས་བྱེད་སྒྲུབ་དང་ལས་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་སྒོ་ནས་འཆད་ཅེས་པ་ནི། གསེར་ཕྲེང་ལས། རྗེ་བཙུན་གྱིས་དང་པོ་གསུམ་གང་གིས་མཚོན་བྱེད་དང་ཐ་མ་གང་མཚོན་བྱ་རུ་མཛད་དོ། །བྱེད་པ་དང་བྱ་བ་དེ་གཉིས་ལ་སློབ་དཔོན་གྱིས་བྱེད་སྒྲུབ་དང་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཐ་སྙད་མཛད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་བསྡུས་པ་ཡིན་པས་ཡི་གེ་ཆད་དམ་སྙམ་མོ། །ཡིག་ཆར་ལོ་ཆེན་གྱིས་སྐབས་འདིར་མཚན་ཉིད་བཞི་ག་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པར་ཁས་བླངས་པ་ལྟ་བུར་དགག་པ་མཛད་པ་ནི་རིགས་པས་འཕུལ་བ་ཡིན་ནམ་སྙམ་པ་མ་གཏོགས་ཤིན་ཏུ་དཀའ་སྟེ། ལོ་ཆེན་གྱིས་ཤེས་པ་བཅུ་དྲུག་ཕྲག་གསུམ་གྱི་གཞུང་གིས་ཤེས་མཚན་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཞེས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི། མཚན་ཉིད་གཞན་གསུམ་རང་རང་གིས་གཞུང་གིས་དངོས་སུ་བསྟན་པར་བཞེད་པར་མངོན་པའི་ཕྱིར། ཡང་ཡིག་ཆར་ཁྱད་མཚན་གྱིས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ཤེས་མཚན་བཅུ་དྲུག་རང་རང་གི་ལྡོག་པས་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་མ་བསྟན་ལ། དེས་ལམ་རྣམ་གཉིས་ཀྱི་སོ་གཉིས་རང་རང་གི་ལྡོག་པས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་སྦྱོར་བ་ལས་ཁྱད་ཞུགས་པར་བསྟན་པའི་ཞིབ་ཆ་མཛད་པ་ཡང་དགོངས་པ་གང་ཡིན་ཞེས་དཔྱད་དགོས་ཀྱི་སྒྲས་ཟིན་ལྟར་ཁས་ལེན་པར་མི་རུང་སྟེ། འདི་བསྟན་མ་བསྟན་ནི་འགྲེལ་བར་བསྟན་མ་བསྟན་ལ་བྱེད་ཀྱི་རྩ་བར་མིན་ལ། དེ་ཡང་འགྲེལ་བར་ལམ་རྣམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཅུ་གཉིས་ཁྱད་ཞུགས་པར་བསྟན་ནས་གཞི་ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་བཞི་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་པ་ནི་གཞི་

ཤེས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མཚན་རང་གི་ལྡོག་པས་དེ་ལས་ཁྱད་མ་ཞུགས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བསྟན་ཞེས་རྣམ་བཤད་སོགས་ལས་གསུངས་པ་ཡིན་གྱི། ཤེས་མཚན་ཞེ་བརྒྱད་ལ་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བ་མིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

བཞི་པ་ལ་གཉིས། ངོ་བོ་དང་། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་མེད་རབ་ཏུ་སྦྱིན་ལ་སོགས། །ཡང་དག་སྒྲུབ་ལ་མཁས་པ་ནི། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་འདི་ལ། །ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། དོན་དམ་པར་མཚན་མ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་རབ་ཏུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྣམ་མཁྱེན་ལ་ཐུག་པའི་བར་རང་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཆོས་མངོན་རྟོགས་ནི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མངོན་པར་རྫོགས་པར་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་སྟོན་པའི་སྐབས་འདི་ལ་ཐར་པའི་ཆ་དང་མཐུན་པར་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་སོགས་དམིགས་དད་པ་དང་། །སྦྱིན་སོགས་སྦྱོད་ཡུལ་བརྩོན་འགྲུས་དང་། །བསམ་པ་ཕུན་ཚོགས་དྲན་པ་དང་། །རྣམ་པར་མི་རྟོག་ཏིང་འཛིན་དང་། །ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ། །ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་ལྔ། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་རྣོན་པོ་ཡིས། །རྟོགས་སླ་རྟུལ་པོས་རྟོགས་དཀར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས། ཚོགས་ལམ་ལ་དབྱེ་ན། སངས་རྒྱས་སོགས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུར་བཅས་པ་ལ་དམིགས་པའི་དད་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་མི་བརྗེད་པའི་དྲན་པ

དང་། རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་གཟུགས་བརྙན་ལ་དམིགས་པའམ་བདེན་པར་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་རྣམ་པ་ལྔའོ། །དེ་ལྟར་ཡུལ་ལྔ་ལ་མཁས་ཤིང་དད་སོགས་ཆེན་པོ་ལྔ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་ན་ཡང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྫོགས་བྱང་འཐོབ་སླ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ནི་དབང་པོ་རྣོན་པོས་རྟོགས་པར་སླ་ལ་རྟུལ་པོས་རྟོགས་པར་དཀའ་བར་སྟོན་པས་བཞེད་དོ། །དད་སོགས་འབྲིང་པོ་རྣོ་རྟུལ་གྱིས་རང་རྒྱལ་གྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་དཀའ་སླ་དང་། དད་སོགས་ཆུང་ངུ་རྣོ་རྟུལ་གྱིས་ཉན་ཐོབ་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་འཐོབ་དཀའ་སླའི་ཁྱད་པར་ནི་ཤུགས་ལ་འཕངས་པ་ཡིན་នོ།།

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་བ་ཁྱད་པར་ཅན་སྐྱེས་པའི་དུས། སྐྱེས་པའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག །གང་ཟག་དེའི་སྐོམ་རིམ་མོ། །དང་པོ་ནི། དྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་འདིར། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྔགས། །དེ་དག་ཉིད་ལ་སེམས་མཉམ་སོགས། །རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །བདག་ཉིད་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་། །སྦྱིན་ལ་སོགས་ལ་གནས་པས་གཞན། །དེ་དག་ལ་ནི་འགོད་པ་དང་།། བསྔགས་པར་བརྗོད་དང་མཐུན་པ་ཉིད། །ཇི་སྐྱུར་དེ་བཞིན་བཟོད་པ་ནི། །རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ། །ཆོས་མཆོག་དེ་བཞིན་སེམས་ཅན་རྣམས། །སྨིན་བྱེད་སོགས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། དྲོ་བ་གསུམ་པོ་རྣམས་ཀྱི་དམིགས་པ་ནི་རྣམ་ཀུན་གྱི་སྐབས་འདིར་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡིན་པར་བསྔགས་པ་སྟེ་བརྗོད་དོ། །རྣམ་པ་ནི་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་མཉམ་པའི་སེམས་དང་། སོགས་པས་བྱམས་པའི་སེམས་དང་། ཕན་པའི་སེམས་དང་། ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པའི་སེམས་དང་།

རྣམ་པར་འཚེ་བ་མེད་པའི་སེམས་དང་། ཕ་མའི་སེམས་དང་། སྤུན་དང་སྲིང་མོའི་སེམས་དང་། བུ་དང་བུ་མོའི་སེམས་དང་། བཤེས་དང་གྲོགས་ཀྱི་སེམས་དང་། གཉེན་དང་སྣག་གི་གཉེན་མཚམས་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་རྣམ་པ་དག་ནི་བཅུར་བཤད་དོ། །བདག་ཉིད་སྲོག་གཅོད་ལ་སོགས་པའི་སྡིག་པ་ལས་ལྡོག་ཅིང་། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་གཞན་དག་དེ་དག་གི་དོར་ལེན་ལ་འགོད་པ་དང་། གཞན་མ་བསྐུལ་བར་དེ་དག་གི་དོར་ལེན་ལ་ཞུགས་པ་ལ་དགའ་གིས་བསྔགས་པ་བརྗོད་པ་དང་། སེམས་ཀྱིས་མཐུན་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྒོ་ནས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ནི་རྩེ་མོར་གྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་བཟོད་པ་ནི། རང་གཞན་རྟེན་ཅན་བདེན་ཤེས་པ་སྟེ་རང་བདེན་བཞི་ཤེས་སྤང་མངོན་སྒོམ་བཞི་ལ་གནས་ནས་གཞན་དེ་བཞི་ལ་འགོད་པར་བྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའོ། །ཚོས་མཆོག་ནི་དེ་བཞིན་དུ་རང་སྨིན་སོགས་ལ་གནས་ནས་གཞན་སྨིན་པར་བྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པས་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ནས་བཟུང་སྟེ། །མཐོང་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་དག་ལ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས། །དེ་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས། །ཞེས་གསུངས། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་སྦྱོར་ལམ་ནས་བཟུང་སྟེ་མཐོང་ལམ་དང་གོམས་པའི་ལམ་དག་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གང་དག་གནས་པ་དེ་ཐེག་ཆེན་འདིར་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚོགས་ཏེ་དགེ་འདུན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། སྦྱོར་ལམ་པ། མཐོང་ལམ་པ། སྒོམ་ལམ་པ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་སོ། །དང་པོ་ནི། གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་སོགས་རྟགས། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་བརྗོད་པ་ཡིས། །ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་འདི། །གཟུགས་ལ་སོགས་ལས་ལྡོག་པ་དང་། །ཐེ་ཚོམ་མི་དལ་ཟད་པ་དང་། །བདག་ཉིད་དགེ་བ་ལ་གནས་ཤིང་། །གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། །གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་སྦྱིན་སོགས་དང་། །ཟབ་མོའི་དོན་ལའང་སོམ་ཉི་མེད། །བྱམས་ལུས་སོགས་དང་སྒྲིབ་པ་ནི།། རྣམ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་དང་། །བག་ལ་ཉལ་ཀུན་འཇོམས་པ་དང་།། དྲན་པ་དང་ནི་ཤེས་བཞིན་དང་། །གོས་ལ་སོགས་པ་གཙང་བ་དང་།། ལུས་ལ་སྲིན་བུ་རྣམས་མི་འབྱུང་། །ཀྱུ་སྒྱུ་མེད་སེམས་སྦྱངས་པ་ནི།། ལེན་དང་སེར་སྣ་མེད་སོགས་དང་། །ཆོས་ཉིད་ལྡན་པར་འགྲོ་ཉིད་དང་།། སེམས་ཅན་དོན་དུ་དམྱལ་འཚོལ་དང་། །གཞན་གྱིས་དཀྲི་བར་མི་བཏུབ་དང་། །ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་བདུད་ལ། །བདུད་ཅེས་བྱ་བར་རྟོགས་པ་དང་། །སངས་རྒྱས་དགྱེས་པའི་སྤྱོད་པ་སྟེ། །རྟགས་ནི་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། །དྲོད་དང་རྩེ་མོ་བཟོད་བཅས་དང་། །ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པ་ནི། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་མི་ལྡོག །ཅེས་གསུངས། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་ལས་ལྡོག་པ་ལ་སོགས་པའི་རྟགས་གྲངས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུར་མདོ་ལས་བརྗོད་པ་ཡིས་ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་འདི་དག་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གང་ཞེ་ན། གཟུགས་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པ་མངོན་གྱུར་བ་ལས་ལྡོག་པ་དང་། སྐབས་གནས་ལ་ཐེ་ཚོམ་མངོན་གྱུར་བ་ཟད་པ་དང་། མི་དལ་བ་

བརྒྱད་དུ་སྐྱེ་བ་ཟད་པ་དང་། བདག་ཉིད་དགེ་བ་བཅུ་ལ་གནས་ཤིང་གཞན་དག་དེ་ལ་འགོད་པ་དང་། གཞན་གྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ་འབྲས་བུ་གཞན་ལ་བསྔོས་པའི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། ཟབ་མོའི་དོན་ལ་སོམ་ཉི་མེད་པ་དང་། བྱམས་པས་ཟིན་པའི་ལུས་ཀྱི་ལས་སོགས་དང་ལྡན་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་ལྔ་དང་མི་འགྲོགས་པ་དང་། མ་རིག་པ་དང་ལྟ་བ་ལྔའི་བག་ལ་ཉལ་ཐམས་ཅད་ཉམས་སྨད་པའི་སྒོ་ནས་འཇོམས་པ་དང་། སྤྱོད་ལམ་བཞི་ལ་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྡན་པ་དང་། གོས་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་པ་གཙང་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་དང་། ལུས་ལ་སྲིན་བུའི་རིགས་བརྒྱད་ཁྲི་མི་འབྱུང་བ་དང་། རང་དོན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་སེམས་སྒྱུ་སྒྱུ་བ་མེད་པ་དང་། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་བཅུ་གཉིས་ཡང་དག་པར་ལེན་པ་དང་། སེར་སྣ་ནས་ཤེས་འཆལ་གྱི་བར་མེད་པ་དང་། བདེན་པས་སྟོང་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་རྣལ་འབྱོར་དང་ལྡན་པར་འགྲོ་བ་དང་། གཞན་གྱི་དོན་དུ་དམྱལ་བའི་སྡུག་བསྔལ་ཡང་འཚོལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་དྲུག་དང་། གཞན་བདུད་ཀྱིས་དམན་པའི་ལམ་དུ་བགྲིར་མི་བཏུབ་པ་དང་། ཟས་གཙོད་པ་དང་། མི་ལྡ་བསྟེན་པ་སོགས་ལམ་གཞན་ཉེ་བར་སྟོན་པའི་བདུད་ལ་བདུད་ཉིད་དུ་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཉིས་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཐམས་ཅད་ལ་སངས་རྒྱས་དགྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་གཅིག་སྟེ་རྟགས་ཉི་ཤུ་དེ་དག་གིས། དྲོད་དང་། རྩེ་མོ་དང་། བཟོད་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་རྣམས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་སྟེ། བཅུ་གཅིག་དང་དྲུག་དང་གཉིས་དང་གཅིག་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་ལྡོག་པའི། །མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །གཟུགས་སོགས་འདུ་ཤེས་ལྡོག་པ་དང་། །སེམས་བརྟན་ཐེག་པ་དམན་དག་ལས། །རྣམ་ལོག་བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི། །ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་དང་། །ལུས་སེམས་ཡང་བ་ཉིད་དང་ནི། །འདོད་ལ་སྤྱོད་ལ་ཐབས་མཁས་དང་། །རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་ཉིད་དང་། །འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་ཉིད་དང་། །ཕུང་སོགས་བར་ཆད་བྱེད་རྣམས་དང་། །ཚོགས་དང་དབང་སོགས་བཅས་པ་ཡི། །གཡུལ་འགྱེད་སེར་སྣ་ལ་སོགས་ལ། །སྦྱོར་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བ་ཡི།། གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། །ཆོས་ནི་རྡུལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཉིད།། རང་གི་ས་ལ་ངེས་པ་ཉིད། །ས་གསུམ་ལ་ནི་གནས་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་སྲོག་གཏོང་བ། །དེ་འདྲའི་སྐད་ཅིག་བཅུ་དྲུག་ནི། །བློ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་གནས་ཀྱི། །ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཟོད་པ་དང་ཤེས་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེ་ཉིད་རྟོགས་བྱང་ལས་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་དག་གང་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་བཟོད་ཤེས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་རྟགས་བཞི་ནི། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་མཐོང་སྤང་བདེན་འཛིན་གྱི་ས་བོན་ལས་ལྡོག་པ་དང་། བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བརྟན་པ་དང་། ཐེག་དམན་པ་ཉན་རང་གི་ཐེག་པ་འདོད་པ་ལས་སེམས་རྣམ་པར་ལོག་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་སོགས་པའི་སྙོམས་འཇུག་གི་དབང་གིས་ས་གོང་མར་སྐྱེ་བའི་ཡན་ལག་ཡོངས་སུ་ཟད་པ་བཞི་དང་། ཀུན་འབྱུང་བཟོད་

ཞེས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་རྟགས་བཞི་ནི། ལུས་སེམས་ལས་སུ་རུང་བ་ཡང་བ་དང་། མངོན་ཞེན་མེད་པར་ཁྱིམ་གྱི་འདོད་ཡོན་ལ་སྤྱོད་པ་ལ་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། ཚེ་རབས་རྟག་ཏུ་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་དང་། ལོག་འཚོ་སྤངས་པའི་འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་བཞི་དང་། འགོག་པ་བཟོད་ཤེས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་རྟགས་བཞི་ནི། ཕུང་སོགས་ཆོས་གསུམ་ལ་དང་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྦྱོར་བ་དང་རྒྱུན་ཏུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། མཐོང་ལམ་གྱི་རྟོགས་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ་སྔར་བཞིན་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཚོགས་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྔར་བཞིན་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། གྲོང་གི་སྒྲས་བསྟན་པའི་དབང་པོ། གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་དབང་རྟེན། གྲོང་རྡལ་གྱི་སྒྲས་བསྟན་པའི་དབང་པོའི་ཡུལ། བདག་གི་སྒྲས་བསྟན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྐྱེས་བུ་ལ་སོགས་པ་ལ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྤང་བྱ་དང་། དེ་དག་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་གཉེན་པོ་ནི་སྤང་གཉེན་གྱི་གཡུལ་འགྱེད་པ་ལ་སྔར་བཞིན་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་སྟེ་བཞི་དང་། ལམ་བཟོད་ཤེས་ཀྱི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་རྟགས་བཞི་ནི། སེར་སྣ་དང་ཚུལ་འཆལ་ལ་སོགས་པའི་སྤང་བྱ་ལ་སྔར་བཞིན་སྦྱོར་བ་དང་རྗེས་སུ་སྦྱོར་བའི་གནས་པ་སོ་སོར་བཀག་པ་དང་། རྟོགས་པའི་ཆོས་ལམ་དང་འབྲས་བུ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་དང་། རང་གང་ལ་གནས་པའི་ས་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་བྲལ་བའི་ངེས་པ་ཐོབ་པས་ས་གསུམ་སྟེ་མཁྱེན་གསུམ་ལ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་།

རྣམ་མཁྱེན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་དུ་ལུས་སྲོག་གཏོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་བཞི་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་མིང་གིས་བཏགས་པའི་རྟགས་བཅུ་དྲུག་ནི་སློབ་ལྡན་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་དག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཞར་བྱུང་དང་། དགྲུས་མའི་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒོམ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་། ཁྱད་གཞི་སྒོམ་ལམ་དང་། དེའི་རབ་དབྱེའོ། །དང་པོ་ནི། བསྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་སྟེ། །ཟབ་མོ་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས།། ཟབ་པ་དེ་ནི་སྒྲོ་འདོགས་དང་། །སྐུར་བའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད།། ཅེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་པའི་ལམ་ནི་ཟབ་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་སོགས་པའི་ཟབ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། ཟབ་པ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། སྟོང་པ་ཉིད་དང་སོགས་པས་མཚན་མེད་སྨོན་མེད་མངོན་པར་འདུ་བྱ་བ་མེད་པ། སྐྱེ་མེད་འགག་མེད་ཆགས་བྲལ་འགོག་པ་ཞི་བ་དེ་བཞིན་ཉིད་དང་ཡང་དག་མཐའོ། །བཅུ་གཅིག་པོ་དེ་ནི་ཟབ་མོ་ཡིན་ཏེ། སྒྲོ་འདོགས་པ་དང་སྐུར་འདེབས་ཀྱི་མཐའ་ལས་གྲོལ་བ་ཉིད་ཀྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི། །ལམ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལ། །ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། །འཇལ་དང་ངེས་རྟོག་བསྒོམ་པའི་ལམ། །ཞེས་གསུངས། ངེས་འབྱེད་ཡན་ལག་དང་མཐོང་བའི་ལམ་དང་སྒོམ་པའི་ལམ་ཉིད་ལའམ། དེ་གསུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་རིགས་པ་བཞིས་ཡང་དང་ཡང་དུ་སེམས་པ་དང་། ཞི་

གནས་དགུས་ཡང་ཡང་འཛུལ་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་བཞིས་ཡང་ཡང་ངེས་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་ལ་མངོན་རྟོགས་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། ཕྱེ་བ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་རྒྱུན་ཆགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། །ཆུང་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས། །ཆུང་ངུའི་ཆུང་སོགས་དབྱེ་བ་ཡིས། །རྣམ་པས་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །ཞེས་གསུངས། སྒོམ་ལམ་དེ་ནི་བསྐལ་བ་གྲངས་མེད་གཉིས་སུ་རྒྱུན་ཆགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་ཆུང་ངུ་དང་འབྲིང་དང་ཆེན་པོ་རྣམས་རེ་རེ་ཞིང་ཆུང་ངུའི་ཆུང་ངུ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བའི་གྲངས་ཀྱི་རྣམ་པས་སྒོམ་ལམ་རྣམ་པ་དགུར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གྲངས་ངེས་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་དང་། ཕྱེད་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་པའོ། །དང་པོ་ནི། གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས། །དམ་པའི་དོན་དུ་བཟོད་མ་ཡིན། །ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཐུགས་བརྩེ་བའི། །རྒྱུ་མཐུན་དེ་དག་ཐུབ་པ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས། ཇི་སྐད་ལྟར་ན། སྒོམ་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་གྲངས་མེད་ལ་སོགས་བསྟན་པ་རྣམས་དམ་པའི་དོན་དུ་དཔྱད་བཟོད་པ་མ་ཡིན་པས་མི་འཐད་དོ་ཞེས་པའི་ལན་དུ། དོན་དམ་པར་མི་འཐད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུགས་བརྩེ་བའི་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་གསུང་རབ་ལས་གྲངས་ཇི་ལྟར་བསྟན་པ་དེ་དག་ཐུབ་པ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་རྐང་པ་དང་པོ་གཉིས་རྩོད་པ་དང་ཕྱི་མ་གཉིས་ལན་དུ་སྦྱར་རོ། །འགྲེལ་པ་འདི་ལྟར་ན། རྩོད་པ་ཡོང་ནས་བཏོན་ཏེ་རྐང་པ་བཞི་ཀ་ལན་དུ་སྦྱར་རོ། །དེའི་ཚུལ་ནི། ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་དགུར་གྲངས་ངེས་པ་མི་འཐད་པར

ཐལ། ཡུམ་གསུམ་ག་ལས་སྒོམ་ལམ་རེ་རེའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གྲངས་མེད་པ་དང་། གཞལ་དུ་མེད་པ་དང་། ཚད་མེད་པ་སྐྱེ་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། འབྲས་བུའི་མང་ཉུང་རྒྱུའི་རྗེས་སུ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པའི་རྩོད་པ་ཕྱོང་ནས་བརྟེན་པའི་ལན་དུ། མདོ་ལས་སྒོམ་ལམ་རེ་རེའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་གྲངས་གཞལ་ཚད་མེད་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་རྣམས་ནི། དམ་པའི་དོན་ཏེ་ཇུས་རང་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྒོམ་ལམ་རེ་རེའི་འབྲས་བུ་བསོད་ནམས་ལ་གྲངས་གཞལ་ཚད་མེད་ཇུས་ཐ་དད་གསུམ་དུ་དབྱེ་བར་བཟོད་པ་སྟེ་ནུས་པ་མ་ཡིན་ཡང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་སྟེ་ལྡོག་པ་སྤྱི་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ལྡོག་པའི་སྒོ་ནས་གྲངས་གཞལ་ཚད་མེད་གསུམ་དུ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཙམ་ཡིན་ན་གྲངས་མེད་ལྟ་བུ་གཅིག་གིས་ཆོག་མོད། ཅིའི་ཕྱིར་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཞེ་ན། བྱིས་པ་རྣམས་སྒོམ་ལམ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་མ་འབྱུང་ངོ་ཞེས་ཐོས་ནས་དེ་ལ་ཞུགས་ན་ཅི་མ་རུང་སྙམ་དུ་ཐུགས་བརྩེ་བའི་རྒྱུ་མཐུན་ཏེ་འབྲས་བུར་བསོད་ནམས་དེ་དག་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་མིང་གི་སྒོ་ནས་གྲངས་མེད་སོགས་སུ་སྟོན་པ་ཡིན་པར་ཐུབ་པའི་དབང་པོ་བཞེད་པའི་ཕྱིར་སྐྱོན་མེད་དོ། །སྐབས་འདིའི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ནི་དབུ་མ་པ་ལ་གྲགས་པའི་དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་ལ་བྱེད་པ་དང་། རྟོག་གེ་ལ་གྲགས་པའི་ཇུས་རང་མཚན་དང་ལྡོག་པ་སྤྱི་མཚན་ལ་བྱེད་པའི་བཤད་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཀྱང་འགྲེལ་པ་ཆེ་ཆུང་དང་གསེར་ཕྲེང་གི་དགོངས་པ་ནི་ཕྱི་མ་ལྟར་ཡིན་ནོ།། རྣམ་བཤད་ལས་ཁང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་རྟགས་མ་གྲུབ་པའི་ལན་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་ཀྱིས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཁྱབ་པ་མ་གྲུབ་པའི་ལན་སྟོན་

པར་བཤད་དོ། །རྟོགས་དཀའི་སྣང་བར་རྒྱུ་གཅིག་ལས་འབྲས་བུ་དུ་མ་མི་འབྱུང་བར་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་སུ་ཡང་མེད་པས་རྩོད་པ་སྤང་ལྟར་བཀོད་པ་མི་འཐད་གསུངས་པ་དེ་ལ་ལན་ཇི་ལྟར་འདེབས་པའི་ཞིབ་ཆ་བཙལ་བར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྩོད་པ་དང་། ལན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དངོས་པོ་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ། །ཉམས་པ་དང་ནི་འཕེལ་མི་རུང་། །སྒོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་ཅི་ཞིག་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས། དངོས་པོ་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་བརྗོད་དུ་མེད་པ་ལ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བར་མི་རུང་བས་ཁྱབ། སྒོམ་ལམ་ཡང་དོན་དམ་པར་བརྗོད་བྲལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོམ་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱ་དགུ་ཅི་ཞིག་ཉམས་ཤིང་གཉེན་པོ་དགུ་ཅི་ཞིག་འཐོབ་སྟེ་མི་འཐོབ་ཅེས་པའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ལན་དངོས་དང་། དེ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཇི་ལྟ་དེ་བཞིན་དུ། །འདི་ནི་འདོད་པའི་དོན་སྒྲུབ་བྱེད། །བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་མཚན་ཉིད། །དེ་ཡང་དེ་ཡི་མཚན་ཉིད་བཞེད། །ཅེས་གསུངས། ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་ཐ་སྙད་དུ་གདུལ་བྱའི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལམ་འདི་ནི་དགེ་རྩ་རྣམས་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོ་ཞིང་ཡིད་ལ་བྱེད་པས་འདོད་པའི་དོན་ཐ་སྙད་དུ་སྤང་བྱ་ཉམས་པ་དང་གཉེན་པོ་འཕེལ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པས་འཚང་རྒྱ་བའི་སྐལ་བ་དང་ལྡན་ནོ། །ཞེས་སྣང་ཚོད་དུ་ཉམས་འཕེལ་བྱེད་པར་བསྟན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒོམ་ལམ་དེ་ཡང་དེ་

བཞིན་ཉིད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཡིན་པར་བཞེད་པས་དོན་དམ་པར་འཕེལ་འགྲིབ་མེད་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ནི་སྔ་མས་བྱང་ཆུབ་བར། །རིགས་མིན་ཕྱི་མས་ཀྱང་མ་ཡིན། །མར་མེའི་དཔེ་ཡི་ཚུལ་གྱིས་ནི། །ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས། འདི་ལ་གཉིས་ལས། རྩོད་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་པར་ཐལ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སེམས་སྔ་མ་རྐྱང་པས་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ལ། སེམས་ཕྱི་མ་རྐྱང་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སྔ་ཕྱི་ཚོགས་པས་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་རིགས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་མ་ཚང་ཞིང་། སྔ་ཕྱི་དུས་མཉམ་དུ་ཕྲད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྔ་ཕྱི་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་གིས་བསྐྱེད་ན་གཅིག་ཤོས་དོན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །ལན་ནི། མར་མེའི་འོད་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་བ་དང་སྔ་ཕྱི་དུས་མཉམ་དུ་ཚོགས་པས་སྡོང་པོ་མི་སྲེག་ཀྱང་སྔ་མ་རྣམས་ལ་ལྟོས་པའི་རིམ་ཅན་གྱིས་རྫོགས་པར་སྲེག་པ་མར་མེའི་དཔེའི་ཚུལ་ཏེ་རིགས་པས་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱིས་ཀྱང་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་དང་དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་བྱང་ཆུབ་མི་འཐོབ་ཀྱང་སྔ་མ་རྣམས་ལ་ལྟོས་པའི་རིམ་ཅན་གྱིས་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའོ། །ཇི་སྐད་སྨོས་པའི་མར་མེའི་དཔེས་འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཟབ་མོའི་ཆོས་ཉིད་རྣམ་པ་བརྒྱད་ཀྱང་ཤོང་དུ་ཆུད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྐྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། །དེ་བཞིན་ཉིད་དང་

ཤེས་བྱ་དང་། །ཤེས་དང་སྤྱོད་དང་གཉིས་མེད་དང་། །ཐབས་མཁས་པ་ལ་ཟབ་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། སེམས་བསྐྱེད་སྔ་ཕྱི་རེ་རེ་ཞོ་ནས་བྱང་ཆུབ་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ལ་དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡང་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་བསྐྱེད་དེ་སྔོམ་པས་བྱང་ཆུབ་སྐྱེད་པ་ནི་སྐྱེ་བ་ཟབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་འགག་པ་མེད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་འགག་པ་ནི་འགག་པ་ཟབ་པ་དང་། ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་གོམས་པར་བྱེད་ཀྱང་སྙིང་རྗེས་རང་དོན་དུ་དེ་བཞིན་ཉིད་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ནི་དེ་བཞིན་ཉིད་ཟབ་པ་དང་། སེམས་དང་དེ་བཞིན་ཉིད་ཕན་ཚུན་དོན་དམ་པར་གཅིག་དང་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཞིང་དེ་གཉིས་ཕན་ཚུན་དབེན་ཡང་སེམས་ཀྱིས་དེ་བཞིན་ཉིད་རྟོགས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཟབ་པ་དང་། བདེན་གྲུབ་བཅལ་བས་མ་རྙེད་པ་དེ་བདེན་མེད་རྟོགས་པའི་དོན་ཡིན་པ་ནི་ཤེས་པ་ཟབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་སྤྱོད་པ་མེད་ལ་ཐ་སྙད་དུ་སྦྱིན་སོགས་ལ་སྤྱོད་པ་ནི་སྤྱོད་པ་ཟབ་པ་དང་། དོན་དམ་པར་བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་གཉིས་སུ་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྒྲུབ་པ་ནི་གཉིས་མེད་ཟབ་པ་དང་། ཐ་སྙད་དུ་ཚོགས་གཉིས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་ཀྱང་དོན་དམ་པར་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་མི་འཐོབ་པ་ནི་ཐབས་མཁས་ཟབ་པ་སྟེ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དོ། །དོན་ལ་མི་འགལ་ཡང་བདེན་ཞེན་ཅན་གྱི་ངོར་འགལ་བ་འདུས་པ་ལྟར་སྣང་བས་ཟབ་པ་ཡིན་པར་བཞག་པ་སྟེ། དེ་བརྒྱད་མཉམ་གཞག་ཏུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་རྗེས་ཀྱི་ཐ་སྙད་བརྒྱད་ནི་སྒོམ་ལམ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། བརྟེན་པ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱེད་པ། རྟེན་

ཞིང་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པ། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཞིང་དེར་དོན་མཛད་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་འདྲ་བའི་ཕྱིར། །སྲིད་དང་ཞི་བར་མི་རྟོག་པ། །ལས་མེད་ལ་སོགས་ཀླན་ཀ་ཡི། །ལན་ནི་ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད། །ཅེས་གསུངས། འདི་ལ་གཉིས། དངོས་དོན་གྱི་དང་། ཀླན་ཀ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འཁོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་བདེན་མེད་དུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་ལ་བླང་དོར་ཐ་དད་དུ་བདེན་པར་མི་རྟོག་ཅེས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཀླན་ཀ་བཞིའི་ལན་ནི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་བཤད་པར་ཟད་ཅེས་ཏེ་མདོར་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་བཞི་ལས །དང་པོ་ནི། ཉིན་པར་ཡང་ལས་སོག་པ་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་རྣམས་བདེན་པས་སྟོང་པ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ། དོན་དམ་ལ་ལྟོས་ན་འདོད་ལན་དང་། ཀུན་རྫོབ་ལ་ལྟོས་ན་ཁྱབ་པ་དང་དཔེ་མ་གྲུབ་སྟེ། རྨི་ལམ་ན་ལས་སྤྱོད་པ་ལ་སད་ནས་ཡི་རང་ན་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི། །ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པར་ཐལ། རྗེས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་གསོས་འདེབས་ན་རྨི་ལམ་གྱི་ལས་ལ་གསོག་འབྲི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་ལ། ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ཀྱི་དོན་དམ་པར་མེད་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དོ་ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི། ལས་དང་སེམས་པ་ཐམས་ཅད་དབེན་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལས་དང་སེམས་པ་དམིགས་པ་ལས་སྐྱེས་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དབེན་པ་དོན་དམ་དུ་ཡིན་ལ་ཡོད་པ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། རྨི་ལམ་ན་ཕྱིན་དྲུག་བསྒོམས་ཏེ་དགེ་རྩ་རྫོགས

བྱང་དུ་བསྔོས་ན་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོས་པའི་གོ་ཆོད་པར་ཐལ། རྩི་ལམ་ན་ལས་གསོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལ། འདིའི་ལན་ནི་རབ་འབྱོར་གྱིས་བྱམས་པ་ལ་ཁ་འཕངས་པ་དང་། དེས་ཀྱང་ལམ་དངོས་སུ་མ་གསུངས་པར་ཀླན་ཀའི་འཁོར་གསུམ་མི་དམིགས་པར་གསུངས་ཏེ། མ་འོངས་པའི་སངས་རྒྱས་བརྒྱད་མ་འབྱུང་བར་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཆེད་དུ་དྲི་བ་མ་རྫོགས་པར་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །འགྲེལ་པར་ཀླན་ཀ་དང་པོའི་ལན་དུ་དོན་སྨྲ་ལ་མགོ་མཚུངས་ཀྱི་ཐལ་བ་འཕངས་པའི་དོན་ཅུང་ཟད་བཤད་ན། དོན་སྨྲ་ཁྱོད་ཀྱིས་གཞན་གྱི་སྲོག་གཅོད་པ་སོགས་སྐད་ཅིག་རེ་རེ་བ་ལ་འཇོག་གམ། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་རྒྱུན་ལ་འཇོག །དང་པོ་ལྟར་ན། སྲོག་གཅོད་ཀྱི་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ཐལ། བསད་བྱའི་སྲོག་དབང་དེ་གསོད་པ་པོས་མཚོན་བསྣུན་པ་སོགས་ཀྱི་འཇིག་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པར་རང་རང་གིས་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྲོག་སྐད་ཅིག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་སྲོག་གཅོད་གྱི་མི་དགེ་བ་མེད་པར་ཐལ། བསད་བྱ་དེ་དེ་ལྟར་འཆི་བ་རང་གི་ལས་ལས་བྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཇིག་རྟེན་སྣ་ཚོགས་ལས་ལས་སྐྱེས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་འདིའི་ཁྱབ་འབྲེལ་དང་རང་ཉིད་ལ་ལྡོག་ན་ལན་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་དཔྱོད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྒྱུན་དང་རགས་པ་དོན་དམ་པར་མེད་པར་ཁྱེད་རང་འདོད་པའི་ཕྱིར་དགེ་མི་དགེའི་ལས་ལམ་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་དོན་སྨྲ་ན་རེ། ཕོ་བོ་ཅག་ནི་དོན་དམ་སྐད་ཅིག་དང་ཕྲ་རྡུལ་རེ་རེ་བར་འདོད་ལ། རྒྱུན་དང་ཚོགས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་པར་འདོད་པས་སྲོག་བཅོད་སོགས་ལས་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་ལ་རྒྱུན་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ནི་ཁྱབ་པ་མ་ངེས་སོ། །གཞན་ཡང་

སྲོག་གི་སྐད་ཅིག་འཇིག་པ་རྒྱུ་ལ་མི་ལྟོས་ཀྱང་རྒྱུན་འཇིག་པ་གསོད་པ་པོ་སོགས་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པའི་ཕྱིར་ཁྱེད་ཀྱི་ཐལ་བས་མི་གནོད་ཅན། འདི་ལ་དཔྱམ་བས། དོན་སྨྲ་ཚོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་ལམ་རྒྱུན་དང་རགས་པ་ལ་ལྟོས་པ་རྣམས་དོན་དམ་པར་མེད་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པ་མི་འགལ་བ་ལྟར། ཕ་རོ་ཅག་གི་ལུགས་ལ་ཡང་དགེ་དང་མི་དགེའི་ལས་ལམ་རིགས་ཤེས་ཀྱིས་དཔྱད་བཟོད་པའི་དོན་དམ་དེར་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་པའི་ཤེས་པ་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པར་འཇོག་པ་མི་འགལ་ལོ་ཞེས་པའོ། །འདི་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མང་ཡང་མངས་སུ་དོགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་འཇིག་རྟེན་དེ་བཞིན་དུ། །སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་མ་དག་པ། །དེ་ལ་དག་པར་སྦྱང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་ཞིང་ནི་དག་པ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། རང་གང་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་སེམས་ཅན་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྒྱུད་དག་པར་སྦྱང་བ་དེ་བཞིན་དུ་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཚེར་མ་སོགས་ཀྱི་མ་དག་པ་དེ་ལ་དག་པར་སྦྱང་བའི་དགེ་རྩ་བསགས་ཤིང་དེ་ཉིད་ཞིང་དག་པའི་རྒྱུར་བསྔོ་ཞིང་སྨོན་ལམ་བཏབ་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་གཉིས་དག་པར་བྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་དང་སྦྱོར་བ་ཅན་འདི་ནི། །དགྲ་རྣམས་ལས་ནི་འདས་པ་དང་། །མི་གནས་ཇི་བཞིན་ཟུགས་དང་ནི། །ཐུན་མོང་མ་ཡིན་མཚན་ཉིད་དང་། །མ་ཆགས་པ་དང་མི་དམིགས་དང་། །མཚན་མ་སྨོན་ལམ་ཟད་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྟགས་དང་ཚད་མེད་པ། །ཐབས་ལ་མཁས་པ

རྣམ་པ་བཅུ། །ཞེས་གསུངས། རྣམ་ཐར་སྒོ་གསུམ་དང་བྱང་ཕྱོགས་སོ་ཚན་བདུན་ཏེ་བཅུ་ནི་ཡུལ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་འདྲིས་པར་བྱེད་ཀྱང་སྙིང་རྗེས་དེ་དག་གི་འབྲས་བུ་རང་དོན་དུ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པས་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་ཉམས་ལེན་སྟར་བཤད་པའི་ཆོས་བཅུ་ཡུལ་དུ་ཡོད་པ་ཅན་གྱི་སྦྱོར་བ་འདི་ལ་ནི་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་དེ། བདུད་བཞི་ཉན་རང་གིས་གཉིས་ཀྱི་དགྲ་རྣམས་ལས་འདས་པའི་ཐབས་མཁས་སྦྱོར་བ་དང་། སྲིད་ཞིའི་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པའི་དེ་དང་། ཇི་ལྟར་སྨོན་པའི་ཤུགས་ཀྱིས་གཞན་དོན་བྱེད་པའི་དེ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་དག་མཐའ་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པ་ཉན་རང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་དེ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེན་མེད་པ་མ་ཆགས་པའི་དེ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་ངོ་བོ་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པའི་དེ་དང་། རྒྱུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་མཚན་མ་ཟད་པའི་དེ་དང་། འབྲས་བུ་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྨོན་ལམ་ཟད་པའི་དེ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་རྟགས་མཚོན་པར་བྱེད་པའི་དེ་དང་། གཞན་གྱིས་དྲི་བའི་ལན་ལྡོན་པར་བྱེད་པ་རྟོགས་པ་ཚད་མེད་པའི་ཐབས་མཁས་པའི་སྦྱོར་བ་རྣམ་པ་བཅུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

སྦྱོར་བ་འདི་གསུམ་གཙོ་ཆེར་སྦྱོར་ལམ་ནས་ཡོད་ཀྱང་ཚོགས་ལམ་ནས་ཀྱང་གཞག་དགོས་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་ཤིང་། རྣམ་བཤད་ལས་དག་ས་ཁོ་ནར་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །སྐབས་བཞི་པའི་ཚིག་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

སྐབས་ལྔ་པ། འབྲས་བུ་རྩེ་སྦྱོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༈ གཉིས་པ་དབང་དུ་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་རྩེ་སྦྱོར་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་རོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། དྲོད། རྩེ་མོ། བཟོད་པ། ཆོས་མཆོག་རྩེ་སྦྱོར་རོ། །

དང་པོ་ནི། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ལྟ་ལ་སོགས།། རྩེ་མོར་ཕྱིན་པའི་སྦྱོར་བའི་རྟགས། །རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད།། ཅེས་གསུངས། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྨི་ལམ་སོགས་དང་འདྲ་བར་ལྟ་བ་དང་། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཉན་རང་གི་ས་དང་ཁམས་གསུམ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་མི་བསྐྱེད་པ་དང་། རྨི་ལམ་ན་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འཁོར་དུ་མས་བསྐོར་ནས་ཆོས་སྟོན་པ་མཐོང་བ་དང་། རྨི་ལམ་ན་ཡང་སངས་རྒྱས་ནམ་མཁར་འཕགས་ཏེ་སྤྲུལ་པ་སྣ་ཚོགས་འགྱེད་པ་མཐོང་བ་དང་། རྨི་ལམ་ན་ཡང་ཁམས་གསུམ་རྨི་ལམ་ལྟ་བུར་ཆོས་སྟོན་པའི་སེམས་སྐྱེ་བ་དང་། རྨི་ལམ་ན་ཡང་དམྱལ་བ་ལ་སོགས་པ་མཐོང་བ་ན་རང་འཚང་རྒྱ་བའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དུ་ངན་སོང་སྤོང་བ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སད་རྨི་གཉིས་ཀར་གྲོང་ཁྱེར་མེས་ཚིག་པ་བདེན་ཚིག་གིས་ཞི་བར་བྱེད་པ་དང་། སད་རྨི་གཉིས་ཀར་མི་མ་ཡིན་པའི་གནོད་པ་བདེན་ཚིག་གིས་ཞི་

བར་བྱེད་པ་དང་། བདུད་དང་ སྡིག་གྲོགས་ཟློག་གྱིས་གནོན་པའི་ཕྱི་ནང་གི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་དང་། མཉམ་རྗེས་ཐམས་ཅད་དུ་ཤེར་ཕྱིན་ལ་སློབ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེན་མེད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ལ་ཉེ་བར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ངྲོད་རྩེ་སྦྱོར་ཐོབ་པའི་རྟགས་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་དག་ཏུ་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འཛམ་བུའི་གླིང་གི་སྐྱེ་བོ་སྟེད། །སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་ལ་སོགས། །རྣམ་མང་དུ་ནི་དཔེར་མཛད་ནས། །རྣམ་འཕེལ་བཅུ་དྲུག་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། འཛམ་བུ་གླིང་ལ་སོགས་པའི་སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་པའི་དགེ་བ་ལ་སོགས་པ་བསོད་ནམས་རྣམ་པ་མང་པོ་འབྱུང་བ་དང་པོར་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་ལས་དང་པོ་དང་། དེ་ལས་ཕྱི་མ་ཕྱི་མ་རྣམས་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པའི་ཚུལ་གྱིས། རྩེ་མོ་རྩེ་སྦྱོར་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བའི་གནས་སྐབས་བཅུ་དྲུག་གི་བདག་ཉིད་མདོ་ལས་གསུངས་སོ། །དེ་དག་གང་ཞེ་ན། སྟོང་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་སངས་རྒྱས་མཆོད་ཅིང་དེའི་དགེ་བ་རྫོགས་བྱང་དུ་བསྔོས་པ་ལས་ལྷག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉིན་མཚན་ཀུན་ཏུ་ཤེར་ཕྱིན་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་མི་སྐྱེ་བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུ་འབྲས་བདེན་པར་མི་དམིགས་པར་རྟོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་དགེ་

བ་བཅུ་བསམ་གཟུགས་བརྒྱད་ཚད་མེད་བཞི་ཐོབ་པ་ལས་ཁྱད་འཕགས་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ལྔའི་རིས་ཐམས་ཅད་བསྒྲུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ་བར་འོང་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་བདུད་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྟོན་པའི་བཀའ་བཞིན་སློབ་པ་དང་འདྲ་བར་ཐེག་པ་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་བྱང་སེམས་དང་མཚུངས་པར་བསླབ་བྱ་ལ་སློབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཕྱི་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་སྙོམས་འཇུག་གི་དབང་གིས་མི་སྐྱེ་བའི་ཐབས་ལ་མཁས་པས་བསླབ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཉན་རང་གི་རིགས་འཇིག་པའི་སྒོ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་ཅན་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་འགྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པའི་རྒྱུ་སེམས་བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་ནུས་པ་ལྷག་པར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཕྱིན་དྲུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སེར་སྣ་སོགས་མི་སྐྱེ་བའམ་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་ཞེན་མི་སྐྱེ་ཞིང་ཞི་བར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ནང་དུ་ཕར་ཕྱིན་ཀུན་བསྡུས་པར་ཤེས་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་རྟོགས་པའི་རིགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་ཐོབ་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དེ་ལས་ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པ་ལ་ཐག་ཉེ་བར་གྱུར་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ནང་གཙོ་བོར་གྱུར་བའི་

བསོད་ནམས་རྣམ་པར་འཕེལ་བ་བརྒྱད་དེ་བཅུ་དྲུག་གོ །

གསུམ་པ་ནི། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བླ་མེད་པ། །སེམས་ཅན་དོན་ཡོངས་མི་གཏོང་བ། །བརྟན་པ་ཞེས་ནི་མངོན་པར་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཆོས་སུམ་ཅུ་རྣམས་ཅི་རིགས་པར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ་མོས་པ་བླ་ན་མེད་པ་དང་། སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཡོངས་སུ་མི་གཏོང་བའི་མཚན་ཉིད་ནི་ཐབས་ཤེས་བརྟན་པ་ཡིན་ཞེས་མདོ་ལས་མངོན་པར་བརྗོད་དོ། །

བཞི་པ་ནི། གླིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དག་དང་། །སྟོང་གཉིས་གསུམ་དག་དཔེར་མཛད་ནས། །བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །ཏིང་འཛིན་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། གླིང་བཞི་པ་དང་སྟོང་དང་པོ་དང་སྟོང་གཉིས་པ་དང་སྟོང་གསུམ་གྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཆུའི་ཕུང་པོ་སྐྲའི་རྩེ་མོ་བརྒྱར་གཤགས་པའི་ཆ་གཅིག་གིས་ཆུ་ཐིག་བླངས་པ་དཔེར་མཛད་ནས་དེའི་ཚད་གཟུང་བར་ནུས་ཀྱི། སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྱོད་པ་ལ་ཞུགས་པ་དང་། ཕྱིར་མི་ལྡོག་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པའི་བྱང་སེམས་བཞིའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་ཡི་རང་བའི་དགེ་རྩ་དེའི་ཚད་གཟུང་བར་མི་ནུས་ཞེས་བསོད་ནམས་མང་པོར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཀུན་ཏུ་གནས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་མདོ་ལས་ཡོངས་སུ་བསྒྲགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། སྤང་བྱ་དང་། གཉེན་པོའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་དང་། རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་དང་

ནི་ལྡོག་པ་ལ། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་སོ་སོར་དེ། །དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཡུལ། །མིན་པའི་བདག་ཉིད་དག་ཤེས་བྱ། །སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་འཕགས་དབྱེ་བས། །སེམས་ཅན་རྫས་དང་བཏགས་ཡོད་པར། །རྣམ་རྟོག་འཛིན་པ་དག་ཏུ་འདོད། །དེ་དག་སོ་སོར་དགུ་བདག་ཉིད། །གལ་ཏེ་གཟུང་དོན་དེ་བཞིན་མེད། །དེ་དག་གང་གི་འཛིན་པ་འདོད། །དེ་ལྟར་དེ་དག་འཛིན་པ་ཡི། །ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། བྱང་སེམས་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་འབྲས་དང་ལྡོག་པའི་ཡུལ་ཐེག་དམན་གྱི་ལམ་འབྲས་ལ་བླང་དོར་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པ་ནི་གཟུང་བའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སོ། །སོ་སོར་རེ་རེ་ལ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ། དེ་དག་ནི་རང་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མིན་པར་འཛིན་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་པས་ལོག་རྟོག་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པ་དང་འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་དབྱེ་བས་སེམས་ཅན་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པ་དང་། །དེ་མེད་པའི་བཏགས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་འཛིན་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །དེ་དག་སོ་སོར་རེ་རེ་ལ་དགུའི་བདག་ཉིད་དུ་ཡོད་ལ། གལ་ཏེ་འམ་གང་གི་ཕྱིར་ན་རྟོག་པ་དེས་གཟུང་བའི་དོན་རྣམས་གཟུང་བ་དེ་བཞིན་དུ་མེད་པས་ན། རྟོག་པ་དེ་དག་ཞེན་པ་ལྟར་གྱི་ཡུལ་གང་གི་འཛིན་པར་འདོད་དེ་འཛིན་པ་མིན་ཏེ། །རྟོག་པ་དེ་དག་དེ་ལྟར་འཛིན་པ་མ་འཁྲུལ་བའི་ངོ་བོས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་སོ་སྐྱེའི་རྟེན་ཅན་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་འཕགས་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་

བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།། སོ་སོ་སྐྱེ་བོའི་རྒྱུད་ལ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པ་གང་ཞིག །འཕགས་པའི་རྒྱུད་ལ་རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་རེ་རེ་ནས་སྒྲུབ་སྟེ། སོ་སྐྱེ་ལ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་དུ་རྟོགས་པ་ཡོད་ལ། འཕགས་པ་ལ་ཡང་ང་དང་ང་ཡིར་གསུངས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྩ་བར་མ་ཁྱབ་སྟེ། སོ་སྐྱེ་ལ་བདག་མེད་རྟོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་མོས་པ་ཡིད་བྱེད་ཙམ་ཡིན་ལ། འཕགས་པ་ལ་ང་དང་ང་ཡིར་གསུངས་པ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ཐ་སྙད་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་རང་རྒྱ་བའི་ང་དང་ང་ཡིར་གསུངས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་པའི་རྩོད་ལན་འདི་དག་སྣང་བ་གཉིས་ཀར་བཤད་དོ། །ཁ་ཅིག་འདི་ནི་དམིགས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཡོད་ས་ལ་རྩོད་པ་ཡིན་གྱི། འཛིན་རྟོག་གི་ཡོད་ས་ལ་རྩོད་པ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་གསེར་ཕྲེང་ལས་བཀག་གོ །

གཉིས་པ་ལ་བཞི། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། ངོ་བོ་ཉིད་དང་རིགས་དང་ནི། །ལམ་ནི་ཡང་དག་འགྲུབ་པ་དང་། །ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་དང་། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་དང་གཉེན་པོ་དང་། །རང་གིས་རྟོགས་དང་བྱེད་པ་དང་། །དེ་ཡི་ལས་བྱའི་འབྲས་བུ་ལ། །འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་གྱི། །རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་དགུར་འདོད། །ཅེས་གསུངས། ཐ་སྙད་དུ་རྒྱུ་ཕྱིན་དྲུག་གིས་འབྲས་བུ་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རིགས་སུ་ངེས་པར་འགྱུར་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་མཐོང་ལམ་སོགས་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཤེས་པའི་དམིགས་པ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་མི་

མཐུན་ཕྱོགས་སེལ་བ་དང་། གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་ནུས་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་ལམ་རང་གིས་ཡུལ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་རྟོགས་པ་དང་། ཉན་རང་གིས་ཐག་སྲིང་པར་བྱེད་པ་དང་། དེའི་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱེད་པའི་ལས་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་མྱང་འདས་ལ་འགོད་པར་བྱ་བའི་འབྲས་བུ་ལ་དམིགས་ནས། བྱང་སེམས་ཀྱི་འཇུག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་བདག་གི་འཇུག་བྱའི་གཟུང་བཙོ་ཞེས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་དེ་ནི་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྲིད་དང་ཞི་བར་ལྟུང་བའི་ཕྱིར། །རྟོགས་པ་དམན་པ་ཉིད་དང་ནི། །ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། །ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཚང་དང་། །གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། །ཆེད་དུ་བྱ་བ་ལོག་པ་དང་།། ཉེ་ཚེ་བ་དང་སྣ་ཚོགས་ཉིད། །གནས་དང་འཇུག་ལ་རྨོངས་པ་དང་།། རྗེས་ལ་འགྲོ་ཞེས་བྱ་བ་ལ། །རྣམ་རྟོག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་ཡིད་ལས་འབྱུང་།། ཞེས་གསུངས། སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་གང་རུང་དུ་ལྟུང་བའི་ཕྱིར་རྟོགས་པ་དམན་པ་དང་། སྲིད་ཞིའི་མཐར་ལྟུང་བ་ལས་གཟུང་བའི་ཕྱི་ནང་གི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་མཐའ་དག་གི་གཉེན་པོ་མ་ཡིན་པས་ལམ་གྱི་རྣམ་པ་མ་ཚང་བ་དང་། སྲིད་པ་མཐའ་མའི་ཚེ་གཞན་གྱི་རྐྱེན་གྱིས་འགྲོ་བ་དང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་ལོག་པ་དང་། སྤངས་པ་ཉེ་ཚེ་བ་དང་། རྒྱུན་ཞུགས་སོགས་རྟོགས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་། ཞི་མཐའ་མ་ཐོབ་བར་དུ་ཐེག་ཆེན་ལམ་ལ་རྒྱུན་ཏུ་གནས་པ་དང་དང་པོར་འཇུག་པ་ལ་རྨོངས་པ་དང་། རང་ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་ཐོབ་རྗེས་སུ་ཐེག་པ་གཞན་དུ་འགྲོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་

དམིགས་ནས། བདག་གི་ལྡོག་བྱའི་གཟུང་བའོ་ཞེས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་དགུའི་བདག་ཉིད་འདི་ནི་བྱང་སེམས་ཀྱི་ལྡོག་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྟེན་ཅན་ཏེ་ཡུལ་ཅན་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་ཡིད་དམ་རྒྱུད་ལས་འབྱུང་བ་སྟེ་ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་ལམ་འབྲས་ལ་དམིགས་པའོ། །

གསུམ་པ་ནི། འཛིན་པ་དང་ནི་འདོར་བ་དང་། །ཡིད་ལ་བྱེད་དང་ཁམས་རྣམས་ནི། །གསུམ་པོ་དག་དང་ཉེ་འབྲེལ་དང་། །གནས་དང་མངོན་པར་ཞེན་པ་དང་། །ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོ་བཏགས་པ་དང་། །ཆགས་པ་དང་ནི་གཉེན་པོ་དང་། །ཇི་ལྟར་འདོད་བཞིན་འགྲོ་ཉམས་ལ། །འཛིན་པ་དང་པོར་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་ཡོན་ཏན་འཛིན་པ་དང་སྐྱོན་འདོར་བའི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། བདེན་པར་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་དབང་གིས་ཁམས་གསུམ་པོ་དང་ཉེ་བར་འབྲེལ་བའི་གང་ཟག་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་ཞེན་ནས་གནས་པའི་གང་ཟག་དང་། དངོས་པོ་ལ་བདེན་པར་མ་ཞེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྟོང་ཉིད་ལ་བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ལོང་དུ་ཚུད་པའི་གང་ཟག་དང་། བདེན་པར་མ་ཞེན་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱིན་དྲུག་ལ་ཆགས་པའི་གང་ཟག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སྒོམ་པས་མཚན་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་གང་ཟག་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་མ་ཤེས་པས་རྣམ་མཁྱེན་དུ་ཇི་ལྟར་འདོད་པ་བཞིན་དུ་འགྲོ་བ་ཉམས་པ་སྟེ་ཡུན་རིང་དུ་ཐོགས་པའི་གང་ཟག་ལ་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། འཛིན་རྟོག་དང་པོ་

 རྫས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

བཞི་པ་ནི། ཆེད་བཞིན་ངེས་པར་མི་འབྱུང་དང་། །ལམ་ལ་ལམ་མིན་ངེས་འཛིན་དང་། །འགག་དང་བཅས་པའི་སྐྱེ་བ་དང་། །དངོས་པོ་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །གནས་དང་རིགས་ནི་འཇིག་པ་དང་། །དོན་དུ་གཉེར་དང་རྒྱུ་མེད་དང་། །ཕྱིར་རྒོལ་བ་ནི་དམིགས་པ་ལ། །འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་གཞན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཆེད་དུ་བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསུམ་དུ་ངེས་པར་མི་འབྱུང་བའི་སྐྱེས་བུ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་ལ་ལམ་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པར་ངེས་པར་འཛིན་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་སྐྱེ་བ་དང་འགག་པ་ཀུན་རྫོབ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་ངོ་བོས་བྱེད་པར་རྟོགས་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་། གཟུགས་སོགས་ཀྱི་དངོས་པོ་ལྡན་པ་སྟེ་དོན་དམ་པར་དབྱེ་བ་མེད་པ་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་། གཟུགས་སོགས་ལ་བདེན་པར་མ་ཞེན་པར་གནས་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་། ཉན་ཐོས་སོགས་ཀྱི་རིགས་ཏེ་ཞི་བ་ཙམ་དོན་གཉེར་གྱི་བློ་འཇིག་ཅིང་ལྡོག་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་། སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པ་ན་དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་བཟུང་ནས་སངས་རྒྱས་དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདོད་པ་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་། རྒྱུ་ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་པ་མེད་པའི་སྐྱེས་བུ་དང་། བདུད་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་ལ་བར་དུ་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཕྱིར་རྒོལ་བའི་དངོས་པོ་དམིགས་པ་སྟེ་ཡོད་པའི་སྐྱེས་བུ་ལ་དམིགས་ནས་བཏགས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་རྣམ་རྟོག་ནི། འཛིན་པའི་རྣམ་རྟོག་སྔ་མ་ལས་གཞན་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག་ལ་རྩ་བའི་དབྱེ་བ་བཞི་དང་ཡན་ལག་གི་དབྱེ་བ་སོ་དྲུག་ཡོད་པར་དངོས་སུ་བསྟན་

པས། དེ་དག་གི་གཉེན་པོ་མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་ལ་ཡང་བཞི་དང་སོ་དྲུག་ཡོད་པར་ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། ཞར་བྱུང་དང་། དཀྱུས་མའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཐོང་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་གྲོགས་དང་། དེའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ལ་གཞན་སྟོན་པ་དང་། །དེ་ཡི་རྒྱུ་ནི་ཡོངས་གཏོད་དང་། །དེ་ཐོབ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྒྱུ། །བསོད་ནམས་མང་པོའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་གཞན་བྱང་ཆུབ་ལ་འགོད་པའི་དོན་དུ་དེའི་ཐབས་སྟོན་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་དེའི་རྒྱུ་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་ཚིག་དོན་ཡོངས་སུ་གཏོད་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་བྱེད་པའི་བར་ཆད་མེད་པ་སྐྱེ་ངེས་པའི་རྒྱུ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཤེར་ཕྱིན་མཉམ་གཞག་ཏུ་རང་གིས་སྒོམ་པ་བསོད་ནམས་ཆེས་མང་པོའི་མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའི་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །རྣམ་བཤད་ལས་གཙོ་ཆེར་གནས་སྐབས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོའི་རྒྱུར་བཤད་པ་ནི་དཔྱད་དགོས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དོན་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆེན་བསྟན། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་བྱང་ཆེན་དགག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དྲི་མ་ཟད་དང་མི་སྐྱེ་བའི། །ཡེ་ཤེས་བྱང་ཆུབ་ཅེས་བརྗོད་དོ།། ཟད་མེད་སྐྱེ་མེད་ཕྱིར་དེ་དག །གོ་རིམ་བཞིན་དུ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་དྲི་མ་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་གཉིས་ནི་བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བརྗོད་དེ། དེའི་དོན་ཡང་བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དྲི་མ་སྔར་ཡོད་ཟད་པ་མེད་པ་དང་སྔར་མེད་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ན་དྲི་མ་དོན་དམ་པར་གདོད་མ་ནས་ཟད་པ་ཤེས་པ་དང་དོན་དམ་པར་མི་སྐྱེ་བར་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་མཐར་ཐུག་གཉིས་ནི་གོ་རིམ་བཞིན་

དུ་ཟད་པ་ཞེས་པ་དང་མི་སྐྱེ་བ་ཞེས་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་དོན་འདི་ལྟར་ཡིན་གྱི། རྣམ་བཤད་དང་ཡིག་ཆའི་ཚིག་ཟིན་ལྟར་སྒྲིབ་པ་དོན་དམ་པར་ཟད་པ་མེད་པ་དང་སྐྱེ་བ་མེད་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཞེས་སྦྱོར་མི་རུང་སྟེ། ཐེག་པ་གོང་འོག་ཏུ་མར་ཟད་པ་ཤེས་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་གྱི་ཟད་པ་མེད་པ་ཤེས་པ་ཞེས་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། དངོས་པོ་སྨྲ་བའི་ལུགས་དགག །དབུ་མ་པའི་ལུགས་བཞག་པའོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ལ། །མཐོང་ཞེས་བྱ་བའི་ལམ་གྱིས་ནི། །རྣམ་པར་རྟོག་རིགས་ཅི་ཞིག་ཟད། །སྐྱེ་མེད་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་ཐོབ། །གཞན་གྱི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ཡོད་ལ། །ཤེས་བྱ་ལ་ཡང་སྟོན་པ་ཡི། །སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་། །དེ་ལ་ཁོ་བོས་མཚར་དུ་བརྩིས། །ཞེས་གསུངས། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དྲི་མ་སྤང་ཡོད་གསར་དུ་འགག་པའི་འགོག་པ་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ལས་མཐོང་སྤང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རིགས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་སྤང་ཡོད་ཅི་ཞིག་ཟད་པར་བྱས་ཤིང་སྤང་མེད་སྐྱེ་འགྲོ་ཚད་པའི་སྐྱེ་མེད་ཀྱི་རྣམ་པ་ཅི་ཞིག་འཐོབ་སྟེ་ཟད་ཐོབ་མི་རུང་ངོ་། །གཞན་དངོས་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ཀུན་དོན་དམ་པར་ཡོད་པར་འདོད་ལ་ཤེས་བྱ་ལ་རྨོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཡང་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཟད་པར་བརྗོད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་ཁོ་བོ་བྱམས་མགོན་གྱིས་མཚར་དུ་བརྩིས་ཏེ། དངོས་པོ་བདེན་པར་གྲུབ་ན་སྒྲིབ་པ་སྤང་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྐབས་འདིར་འགྲེལ་པ་ལས་རྣལ་འབྱོར་གྱིས་གསུམ་བཤད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ

ཟུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་གསུངས། རྟེན་འབྲེལ་འདི་ལ་བདག་གཉིས་སྣང་ཡོད་བསལ་བར་བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་དེ། དེ་གཉིས་དང་པོ་ནས་ཡོད་མ་མྱོང་བས་སོ། །བདག་མེད་གཉིས་གསར་དུ་གཞག་པར་བྱ་བ་ཟུང་ཟད་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་ཐོག་མཐའ་མེད་པས་སོ། །དེ་ལྟར་བསལ་བཞག་དང་བྲལ་བའི་ཡང་དག་པ་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཡང་དག་པ་སྟེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ལྟ་བར་བྱའོ། །ཡང་དག་པའི་དོན་བདག་མེད་གཉིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་ནས་རིམ་པ་ལྟར་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལས་རྣམ་པར་གྲོལ་བར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེར་ནི། །དེ་དག་ཕན་ཚུན་བསྡུས་པ་གང་། །སྐད་ཅིག་གཅིག་པའི་བཟོད་པ་ཡིས། །བསྡུས་པ་དེ་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ། །དེ་ནས་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་པའི། །ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་སྙོམས་ཞུགས་ནས། །རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་ལུགས་མཐུན་དང་། །ལུགས་མི་མཐུན་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་དྲུག་པོ་རེ་རེར་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་པོ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་བསྡུས་པ་གང་ཡིན་པ་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་བཟོད་པས་བསྡུས་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དེ་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་སྐབས་འདིར་མཐོང་བའི་ལམ་ཡིན་ཏེ། མཐོང་སྤང་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་དངོས་གཉེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །འདི་ཕྱིན་དྲུག་གིས་མཚོན་ནས་བར་ཆད་མེད་ལམ་བསྟན་པ་མིན་གྱི་ཕྱིན་དྲུག་ཀའི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཡོད་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པས། བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་ཕར་ཕྱིན་སོ་དྲུག་དོན་གཅིག་གམ་སོ་སོར་འཇོག

དཔྱད་པར་བྱའོ། །བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་རྣམ་གྲོལ་ལམ་གཉིས་ཀའི་ངོ་བོར་གྱུར་བའི་སེང་གེ་རྣམ་པར་བསྒྲིངས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་རིམ་གྱིས་སྙོམས་པར་བཞུགས་ནས། དེ་ནས་ཏེ་དེའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལ་ཀུན་ཉོན་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་རྣམ་བྱང་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་གཉིས་ཏེ་འཕྲུགས་བཞིར་རྟོག་པར་བྱེད་དོ། །དེ་ནས་ཞེས་པ་འོག་ཏུ་བླངས་པ་དང་འདིའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་ལ་བར་ཆད་མེད་ལམ་ཀྱང་ཡོད་པ་ནི་གསེར་ཕྲེང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་ལས་དེ་ནས་ཞེས་པ་ངེས་པར་སྔ་ཕྱིའི་རིམ་པ་ལ་སྦྱར་ན་འདིའི་སེང་གེ་རྣམ་བསྒྲིངས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བྱེད་པར་གསུངས་པ་ལ་དཔག་ན་གསེར་ཕྲེང་དང་དགོངས་པ་མཐུན་པར་སྣང་ངོ་།།

གསུམ་པ་ལ་གསུམ། རྟེན་སྒོམ་ལམ། སྤང་བྱ་རྣམ་རྟོག །བརྟེན་པ་ཡོན་ཏན་ནོ། །དང་པོ་ནི། འགོག་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུར། །རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་འོངས་ནས། །འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས། །མཉམ་བཞག་མིན་པའི་མཚམས་བཟུང་སྟེ། །ཐོད་རྒལ་དུ་ནི་སྙོམས་འཇུག་པ། །གཅིག་དང་གཉིས་གསུམ་བཞི་དང་ལྔ། །དྲུག་དང་བདུན་དང་བརྒྱད་རྒལ་ནས། །འགོག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲར་འགྲོ། །ཞེས་གསུངས། འགོག་སྙོམས་དང་བཅས་པའི་སྙོམས་འཇུག་དགུ་ལ་ལུགས་དང་མཐུན་པ་དང་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པ་རྣམ་པ་གཉིས་སུ་སོང་ཞིང་འོངས་པའི་སྦྱོར་བ་ཚར་གཉིས་སྔོན་དུ་བཏང་ནས། དེའི་འོག་ཏུ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་འགོག་སྙོམས་ཀྱི་བར་དུ་མཐར་ཆགས་སུ་སོང་བ་སྟེ་དེ་སྦྱོར་བ

ལུགས་མཐུན་དང་རིགས་གཅིག་པ་ལ་དགོངས་ནས་རྩ་ཚིག་གིས་མ་ཟིན་པ་གཅིག་དང་། འདོད་པར་གཏོགས་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་མཉམ་བཞག་གི་ས་པ་མིན་པས་ཡར་འགྲོ་ས་མཐའི་མཚམས་དང་མར་འོངས་ལ་སྙོམས་འཇུག་རེ་རེའི་མཚམས་སུ་བཟུང་སྟེ་ཐོད་རྒལ་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ཏེ། འདི་ལ་གཉིས་ལས་འགོག་པ་སྤྲེལ་པའི་ཡར་སོང་ནི། གཅིག་རྒལ་བ་སྟེ་བསམ་གཏན་དང་པོ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་། གཉིས་རྒལ་བ་སྟེ་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་། གསུམ་རྒལ་བ་སྟེ་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་། བཞི་རྒལ་བ་སྟེ་བསམ་གཏན་བཞི་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་། ལྔ་རྒལ་བ་སྟེ་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་། དྲུག་རྒལ་བ་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་། བདུན་རྒལ་བ་སྟེ་ཅི་ཡང་མེད་ལ་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་། བརྒྱད་རྒལ་བ་སྟེ་སྲིད་རྩེའི་དངོས་གཞི་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པའི་བར་དུ་མི་འདྲ་བར་འགྲོ་བ་སྟེ་ཐོད་རྒལ་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་ནས་སླར་ཡང་སྲིད་རྩེ་དང་། དེ་ནས་ཡར་སོང་མར་འོང་གི་མཚམས་འཛིན་གྱི་འདོད་སེམས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །འདོད་སེམས་སྤྲེལ་བའི་མར་འོང་ནི། འདོད་པར་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་ཞེས་སོགས་རྐང་པ་གཉིས་དང་། མི་འདྲར་འོངས་ཞེས་སྤྲེལ་བས་བསྟན་ཏེ། འདོད་སེམས་དེ་ལས་ལངས་པའི་འོག་ཏུ་འགོག་པ་ལ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དང་། དེ་ནས་འདོད་སེམས་དང་དེ་ནས་འགོག་པ་གཅིག་བོར་ནས་སྲིད་རྩེ་དང་། དེ་

ནས་འདོད་སེམས་དང་། དེ་ནས་འགོག་པ་དང་སྲིད་རྩེ་གཉིས་པོར་ནས་ཅི་ཡང་མེད་དང་། འདོད་སེམས་དང་། དེ་ནས་འགོག་པ་སྲིད་རྩེ་ཅི་ཡང་མེད་གསུམ་པོར་ནས་རྣམ་ཤེས་མཐའ་ཡས་དང་། འདོད་སེམས་དང་། དེ་བཞིན་དུ་བཞི་པོར་ནས་ནམ་མཁའ་མཐའ་ཡས་དང་། འདོད་སེམས་དང་། ལྔ་པོར་ནས་བསམ་གཏན་བཞི་པ་དང་། འདོད་སེམས་དང་། དྲུག་པོར་ནས་བསམ་གཏན་གསུམ་པ་དང་། འདོད་སེམས་དང་། བདུན་པོར་ནས་བསམ་གཏན་གཉིས་པ་དང་། འདོད་སེམས་དང་། བརྒྱད་པོར་ནས་བསམ་གཏན་དང་པོ་དང་། །འདོད་སེམས་ཀྱི་བར་དུ་མི་འདྲར་འོངས་པ་སྣེ་ཐོད་ཀལ་དུ་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། ཀལ་བའི་དོན་ནི་ཡར་སོང་གི་ཚེ་དེ་ལ་འཇུག་པ་དང་། མར་འོངས་ཀྱི་ཚེ་དེ་ལ་སྙོམས་པར་ཞུགས་ནས་པོར་བ་ལ་བྱེད་པར་བཤད་དོ། །དེ་ལྟར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ།། རྣམ་བཤད་ལས་འདོད་པར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མར་འོང་འདོད་སེམས་སྤེལ་བ་དོན་བསྡུད་པ་བཅས་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས་ཡར་སོང་འགོག་པ་སྤེལ་བ་དོན་གྱིས་འཕངས་པར་བཤད་དེ། འགོག་པའི་བར་དུ་ཞེས་པའི་འགོག་པ་སྤེལ་ཆོས་ལ་མི་བྱེད་པའི་ལུགས་སོ། །སྦྱོར་བ་ཚར་གཉིས་ལ་འགོག་པ་ལ་ཞུགས་ཐེབས་གཅིག་ལས་མེད་པས་གནས་བཅུ་བདུན་དང་། བར་དུ་གང་ཡང་མ་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་ལ་གནས་དགུ་དང་། འགོག་པ་སྤེལ་བའི་ཡར་སོང་ལ་སྲིད་རྩེའི་ཉུང་ཚུང་ཡོད་ན་གནས་བཅོ་བརྒྱད་མེད་ན་བཅུ་བདུན་དང་། འདོད་སེམས་སྤེལ་བའི་མར་འོང་ལ་གནས་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། གཟུང་རྟོག་དང་། འཛིན་རྟོག་གོ །དང་པོ་ལ་གཉིས། འཇུག་པ་གཟུང་རྟོག་དང་། ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་གོ །དང་པོ་ནི།

མདོར་བསྡུས་རྒྱས་དང་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། །བསྟང་བས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་དང་། །དུས་གསུམ་ཡོན་ཏན་མེད་པ་དང་། །ལེགས་པའི་ལམ་ནི་རྣམ་གསུམ་ལ། །གཟུང་བའི་རྣམ་རྟོག་འདི་གཅིག་སྟེ།། སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཅན། །ཞེས་གསུངས། ཚིག་མདོར་བསྡུས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་བརྗོད་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། ཚིག་རྒྱས་པ་ལ་དགའ་བའི་སེམས་ཅན་རྗེས་སུ་འཛིན་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པའི་གསུང་རབ་བརྗོད་བྱ་དང་བཅས་པ་དང་། མདོ་རྒྱས་ཀྱི་དོན་ལ་སྒྲུབ་པ་ནན་ཏན་མི་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བསྟངས་ཏེ་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་སྟེ་མགོན་མ་མཛད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་ལྟོས་ཏེ་འདས་པ་སྦྱོར་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ད་ལྟར་བ་མཐོང་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། མ་འོངས་པ་སྒོམ་ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དོན་དམ་པར་མེད་པ་དང་། ལེགས་པ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་ལམ་དང་། མཐོང་བའི་ལམ་དང་། སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་བདག་གི་འཇུག་བྱའི་གཟུང་བའོ་ཞེས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་རྟོག་དགུ་ནི་གཟུང་འཛིན་གྱི་རྣམ་རྟོག་བཞིའི་གཅིག་སྟེ་དང་པོའོ། དེ་དག་མངོན་གྱུར་བ་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱི་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ་དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་སྤང་བྱ་ཡིན་ནོ།།

གཉིས་པ་ནི། གཉིས་པ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་རྣམས། །འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་བཞེད་དེ། །སེམས་མི་སྐྱེ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི། །སྙིང་པོ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་དང་། །ཐེག་པ་དམན་པ་ཡིད་བྱེད་དང་། །རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཡིད་མི་བྱེད། །སྒོམ་དང་སྒོམ་པ་མེད་པ་དང་། །དེ་དག་ལས་ནི་བཟློག

ཉིད་དང་། །ཇི་བཞིན་དོན་མིན་རྣམ་རྟོག་པ། །སྒོམ་པའི་ལམ་ལ་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས། །གཉིས་པ་ལྡོག་པ་གཟུང་རྟོག་ནི་སྒོམ་ལམ་གྱིས་བསྡུས་པའི་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་འཇུག་པའི་ཡུལ་ཅན་ཧེ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྤོང་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དེ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་མི་སྐྱེ་བའི་ཚོགས་ལམ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྙིང་པོ་ཆོས་སྐུ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་ཚོགས་ལམ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་ལམ་དང་། ཐེག་པ་དམན་པ་རང་རྒྱལ་གྱི་ཐེག་པ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་བྱེད་པའི་སྦྱོར་ལམ་དང་། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་བྱར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི་མཐོང་ལམ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་སྒོམ་པའི་སྒོམ་ལམ་དང་། ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་པ་མེད་པའི་མི་སློབ་ལམ་དང་། སྒོམ་མི་སྒོམ་དེ་དག་ལས་བཟློག་པ་ཤེར་ཕྱིན་སྒོམ་པ་ཡང་མ་ཡིན་ཤེར་ཕྱིན་གཟུགས་བརྙན་སྒོམ་པ་མེད་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་སོགས་པའི་མུ་བཞིར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་བློ་དང་། གནས་ལུགས་ཀྱི་དོན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་མིན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པའི་བློ་ལ་དམིགས་ནས་བདག་གི་ལྡོག་བྱའི་གཟུང་བའོ་ཞེས་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་བའི་རྣམ་རྟོག་དགུ་ནི་སྒོམ་པའི་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་སྤང་པར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། རྫས་འཛིན་དང་། བཏགས་འཛིན་རྟོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་ཅན་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་དང་། །ཆོས་བཏགས་པ་དང་སྟོང་མིན་ཉིད། །ཆགས་དང་རབ་འབྱེད་བདག་ཉིད་དང་། །དངོས་པོར་བྱེད་དང་ཐེག་གསུམ་དང་། །ཡོན་ནི་དག་པ་མ་ཡིན་དང་། །སྦྱོད་པ་རྣམ་པར་འཁྲུགས་པ་ལ། །འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོར་དེ། །ཤེས་པར་བྱ་

བ་བསྡུགས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། སེམས་ཅན་དུ་བཏགས་པའི་སྤྱོད་ཡུལ་ཏེ་ཕུང་སོགས་ལ་བཏགས་པའི་སེམས་ཅན་དང་། མིག་དང་གཟུགས་སོགས་ལ་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོས་སུ་བཏགས་པ་དང་རྣམ་མཁྱེན་སོགས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་པའི་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་ལ་བདེན་པར་ཆགས་པ་དང་། བདེན་པར་མེད་པའི་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོར་དམིགས་པའི་སྒོ་ནས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་ངེས་པར་འབྱུང་བའི་འབྱུང་ས་མཐར་ཐུག་པར་འབྱིན་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་མ་ཡིན་པས་ཡོན་མ་དག་པ་དང་། སྦྱིན་སོགས་ལ་བདེན་པར་དམིགས་ཏེ་སྒྲུབ་པས་སྤྱོད་པ་རྣམ་པར་འཁྲུག་པ་ལ་དམིགས་ནས་ཇུས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་རྣམ་རྟོག་དགུ་ནི་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་པོ་ཇུས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ་ཞེས་མདོ་ལས་བསྡུགས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། སེམས་ཅན་བཏགས་དང་དེ་རྒྱུ་ཡི། །ཡུལ་ཅན་དེ་ཡིས་རྣམ་འཇོམས་པས། །སྒོམ་པའི་ལམ་དང་འབྲེལ་བ་ཡི། །མི་མཐུན་ཕྱོགས་གཞན་རྣམ་པ་དགུ །བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ནི། །གསུམ་གྱི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །ཞི་ལམ་དེ་བཞིན་ཉིད་སོགས་དང་།། མཚུངས་པར་ལྡན་དང་མི་ལྡན་དང་། །མི་མཉམ་སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་དང་། །ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་དང་། །གཉིས་སུ་མེད་ལ་ཀུན་རྫོངས་དང་། །རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས།

འདི་ལ་གཉིས། མདོར་བསྟན་ནི། སེམས་ཅན་དུ་ཐ་སྙད་བཏགས་པ་དང་བཏགས་པ་དེར་རྣམ་པར་འཛོག་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་སྒོམ་ལམ་རྩེ་སྦྱོར་དེ་ཡིས་རྣམ་པར་འཛོམས་པས་སྒོམ་པའི་ལམ་དང་སྤང་གཉེན་དུ་འབྲེལ་བའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱི་མ་ལས་གཞན་རྣམ་པ་དགུ་ཡོད་དོ། །རྒྱས་བཤད་ནི། དེ་དག་གང་ཞེ་ན། བདག་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཏེ་མཁྱེན་གསུམ་རང་རང་སྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྟེ་རྣམ་མཁྱེན་སྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། ལམ་ཤེས་སྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། གཞི་ཤེས་སྐྱེད་པའི་སྒྲིབ་པ་སེལ་བའི་ཐབས་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། སྒྲིབ་པ་ཐམས་ཅད་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ལམ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། དེ་བཞིན་ཉིད་དང་གཟུགས་སོགས་མཚུངས་པར་ལྡན་པ་སྟེ་ངོ་བོ་གཅིག་དང་མི་ལྡན་པ་སྟེ་ངོ་བོ་ཐ་དད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། ཐེག་དམན་དང་ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་མི་མཉམ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་ལ་སོགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་དང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གཉིས་སུ་མེད་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་རྨོངས་པ་སྟེ་ཡུལ་དགུ་ལ་དམིགས་ནས་བཏགས་ཡོད་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོར་བདེན་པར་ཞེན་པའི་སྒོམ་སྤངས་སུ་གྱུར་པའི་རྟོག་པ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཐ་མ་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡམས་ནད་འདི་རྣམས་ཟད་ནས་ནི། །ཡུན་རིང་ལོན་ནས་དབུགས་ཕྱིན་ལྟར། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བ་ནི། །བདེ་སྐྱབ་ཡོན་ཏན་

ཕུན་ཚོགས་ཀུན། །རྒྱ་མཚོ་ཆེ་ལ་ཆུ་བོ་བཞིན། །འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་སྨྲ་བ་ཡི། །སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་ནི། །རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བརྟེན་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས། ཡམས་ནད་དང་འདྲ་བའི་རྣམ་རྟོག་བཞི་གལ་ཆེར་ཟད་པར་སྤངས་ནས་ནད་པ་ཡུན་རིངས་ནད་ཀྱིས་གཟིར་བ་དེ་ལས་གྲོལ་བ་ན་དགའ་བས་དབུགས་ཕྱིན་ཏེ་ངལ་སོས་པ་ཐོབ་པ་ལྟར། དུས་ཀྱི་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་འགྲོ་བའི་བདེ་བ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་པར་མཁས་པའི་ཡོན་ཏན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱིས་བསྡུས་པ་ཐམས་ཅད། བ་ཙྭ་ཅན་གྱི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་ལ་ཆུ་བོ་བཞི་འཁོར་དང་བཅས་པ་འབབ་པ་བཞིན་དུ་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་སྤངས་རྟོགས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མཆོག་གིས་མཛེས་ཤིང་སྨྲ་བའི་ཐེག་ཆེན་སྒོམ་ལམ་ཆེན་པོའི་ཆེན་པོ་ལ་གནས་པའི་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་དེ་ལ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྟེན་པར་བྱེད་དོ། །

བཞི་པ་ལ་གསུམ། བར་ཆད་མེད་རྩེའི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱུ་དང་། སྤང་བྱའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོང་གསུམ་སྐྱེ་བོ་ཉན་ཐོས་དང་། །བསེ་རུའི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སྐྱོན་མེད་ལ། །བཀོད་པའི་དགེ་བ་དཔེར་མཛད་ནས། །བསོད་ནམས་མང་པོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱི་བར་མེད་དེ། །བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན། །དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད། །ཅེས་གསུངས། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ཉན་ཐོས་དང་བསེ་རུ་ལྟ་བུ་རང་རྒྱལ་གྱི་རྟོགས་པ་ཕུན་ཚོགས་ལ་བཀོད་བའི་དགེ་བ་སྟེ་བསོད་ནམས་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་ལས་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་བསོད་ནམས་མང་ཞིང་། སྟོང་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་དཀར་པོ་རྣམ་མཐོང་དང་རིགས་དང་བརྒྱད་པ་དང་མཐོང་བ་དང་བསྲབས་པ་དང་འདོད་ཆགས་

དང་བྲལ་བ་དང་བྲལ་བ་དང་བྱས་པ་རྫོགས་པ་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ས་དང་བྱང་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་མེད་པ་ལ་བགོད་པའི་དགེ་བ་དཔེར་མཛད་ནས་དེ་བས་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཞུགས་པའི་བསོད་ནམས་མང་པོར་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་མཚོན་ཏེ་སངས་རྒྱས་འཐོབ་པ་ལ་ཆོས་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆད་པའི་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་ཏེ། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེའི་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་དེ་ནི་རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ཡི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། །བདག་པོ་དྲན་པ་ཡིན་པར་བཞེད། །རྣམ་པ་ཞི་ཉིད་འདི་ལ་ནི། །རབ་ཏུ་སྨྲ་རྣམས་རྒྱུད་མར་རྒོལ། །ཞེས་གསུངས། བར་ཆད་མེད་རྩེ་འདིའི་དམིགས་པ་ནི་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་དངོས་པོ་མེད་པའི་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དང་། བདག་པོའི་རྐྱེན་ནི་ཐེག་ཆེན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དམིགས་རྣམ་མ་བརྗེད་པར་སྟོང་ཉིད་ཡིད་ལ་བྱས་པའི་དྲན་པའི་རྒྱུན་དང་། རྣམ་པ་ནི་གདོད་མ་ནས་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་གྱིས་ཞི་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དམིགས་རྣམ་འདི་ལ་བདེན་སྟོང་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་ནི་འགལ་བར་རབ་ཏུ་སྨྲ་བ་རྣམས་གཅིག་ནས་གཅིག་ཏུ་བརྒྱུད་མར་དམིགས་རྐྱེན་ཡིན་ན་བདེན་པར་གྲུབ་ལ། བདེན་པར་མེད་ན་དམིགས་རྐྱེན་དུ་འགལ་ལོ་ཞེས་རྒོལ་བའི་ཕྱིར་བར་ཆད་མེད་རྩེའི་དམིགས་རྣམ་གྱི་གནས་འདི་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ནི། དམིགས་པ་འཐད་དང་འདི་ཡི་ནི། །ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་གཟུང་བ་དང་། །རྣམ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་ཡེ་ཤེས་དང་། །དམ་པའི་དོན་དང་ཀུན་རྫོབ་དང་། །སྦྱོར་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་པོ་དང་། །ཐབས་བཅས་

ཐུབ་པའི་རྟོགས་པ་དང་། །ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་ལམ་བཅས་དང་། །གཉེན་པོ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་དག་དང་། །མཚན་ཉིད་དང་ནི་སྒོམ་པ་ལ། །སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་པ། །རྣམ་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཉིད་རྟེན་ཅན། །རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་དག་ཏུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས། བར་ཆད་མེད་རྩེའི་དམིགས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དང་པོ་དང་། བར་ཆད་མེད་རྩེའི་དམིགས་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་ངེས་པར་གཟུང་བ་སྟེ་དེ་རྟོགས་པའི་ཚུལ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གཉིས་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་གསུམ་པ་དང་། དོན་དམ་དང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དེ་གཉིས་དབྱེར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཞི་པ་དང་། སྦྱོར་བ་སྟེ་སྦྱིན་སོགས་ཉམས་སུ་ལེན་པ་མེད་པར་ཐལ། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་ལྔ་པ་དང་། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཤེས་བྱ་ལ་བློ་རྒྱས་པའི་ཡུལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་དྲུག་པ་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཟད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བདུན་པ་དང་། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མེད་པར་ཐལ། དགེ་འདུན་དུ་གདགས་པའི་གཞི་གཟུགས་སོགས་དོན་དམ་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བརྒྱད་པ་དང་། སེམས་མི་འགོང་བ་སོགས་ཀྱི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་འཁོར་གསུམ་དུ་དམིགས་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་

དགུ་པ་དང་། ཐུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་མེད་པར་ཐལ། དངོས་པོ་ཡོད་མེད་སོགས་མཐའ་བཞིར་རྟོགས་པ་ཐུབ་པའི་མངོན་རྟོགས་ཡིན་པ་བཀག་པའི་ཕྱིར་ཞེས་བཅུ་པ་དང་། རྟག་སོགས་བཞིར་འཛིན་པ་དང་མི་རྟག་སོགས་བཞིར་འཛིན་པ་གཉིས་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་མིན་གྱི་ཁྱད་པར་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་རྟག་མི་རྟག་སོགས་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱིས་ལམ་གསུམ་སྒོམ་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ལམ་གཉིས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཉན་རང་གི་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་བླང་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་དོར་བྱ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཅུ་བཞི་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཅོ་ལྔ་པ་དང་། རྣམ་མཁྱེན་ཐོབ་ཆེད་དུ་ལམ་སྒོམ་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དོན་དམ་པར་བསྒོམ་བྱ་རང་སྤྱིའི་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པ་བཅུ་དྲུག་པ་སྟེ། བདེན་སྟོང་དང་བྱ་བ་བྱེད་པ་འགལ་བར་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ལོག་པར་རྟོག་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་དེའི་རྒྱུ་བར་ཆད་མེད་པའི་རྩེ་སྦྱོར་གྱི་དམིགས་རྣམ་ལ་བརྟེན་པ་ཅན་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པར་མདོ་ལས་བཤད་དོ། །དེ་དག་ལས་དགུ་པ་དང་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཉིས་པ་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་དང་། གཞན་བཅུ་གསུམ་གྱི་རྗེས་འབྲོའི་ཀླན་ཀ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པའི་དོན་དམ་སྒོ་ཅན་དང་། ལྟོག་པའི་ཀླན་ཀ་ནི་རིགས་མི་མཐུན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྒོ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་ཡིན་ལ། འདིར་བསྟན་

པའི་ཀླན་ཀ་ལ་རིགས་མཐུན་པའི་དོན་དམ་སྣོ་ཅན་གྱི་ཀླན་ཀ་མེད་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ། །རྣམ་བཤད་ལྟར་ན་སྤང་གཉེན་ལ་གཅིག་དང་བདེན་གཉིས་ལ་སོ་སོར་བྱས་པས་བཅུ་པ་དང་བཅུ་གཅིག་པ་དང་བཅུ་གསུམ་པ་ནི་རིགས་མཐུན་པའི་ཀུན་རྫོབ་སྣོ་ཅན་ཞེས་སྦྱོར་དགོས་སམ་སྙམ་མོ། །དེ་དག་གིས་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་དབྱེ་ལ་མཁས་པར་བྱས་ཤིང་བར་ཆད་མེད་རྩེའི་དམིགས་རྣམ་ལ་ལོག་རྟོག་བསལ་ནས་བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་བསྐྱེད་པར་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་པའོ། །སྐབས་ལྔ་པའི་ཚིག་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

སྐབས་དྲུག་པ། བརྟན་པའི་རྒྱུ་མཐར་ཕྱིན་པ་བཤད་པ།

༄ གཉིས་པ་བརྟན་པ་རྒྱུ་འབྲས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། བརྟན་པའི་རྒྱུ་མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། བརྟན་པའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་ཤེས་རབ་བར་དག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལ་སོགས་དྲན་དང་ཆོས། །དངོས་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ནི། །མཐར་ཕྱིན་པ་ཡི་བྱ་བར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས། སྦྱིན་པ་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་བར་ཕར་ཕྱིན་དྲུག་དང་། སངས་རྒྱས་དང་། ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། གཏོང་བ་དང་། ལྷ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དྲུག་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་མེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་བརྒྱད་དང་

དོན་གསུམ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ནི་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་དང་མཐར་ཕྱིན་པའི་སློབ་པ་དང་མཐར་ཕྱིན་བའི་སྒྲུབ་པ་ཡིན་པར་མདོ་ལས་བཞེད་དོ། །དེ་ཡང་ཚོགས་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐར་ཕྱིན་བྱ་བ་དང་། སྦྱོར་ལམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐར་ཕྱིན་སློབ་པ་དང་། མཐོང་སྒོམ་གྱི་སྐབས་སུ་མཐར་ཕྱིན་སྒྲུབ་པ་ཞེས་སྦྱར་རོ། །

ཚོས་བཅུ་གསུམ་གྱིས་ཟིན་པར་བྱེད་ཚུལ་ནི། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་རྣམ་པ་རིམ་ཅན་དུ་སྒོམ་པའི་ཚེ་སྦྱོད་པ་ཕྱིན་དྲུག་ཉམས་སུ་ལེན་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། རྗེན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལས་ལྡོག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཕན་ཡོན་དང་དགེ་ཕྱོགས་ལ་འཇུག་པ་མཆོན་པ་གཏོང་བའི་ཕན་ཡོན་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། དེ་དག་གི་དབང་པོ་ཉིད་དུ་ཁམས་གསུམ་གྱི་རྗེན་ཅན་གྱི་ལྷ་འཕགས་པ་དང་བླ་མ་རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་མི་འབྲལ་བ་དང་། དེ་ཐམས་ཅད་ལ་བདེན་ཞེན་མེད་པར་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྒོ་ནས་ཉམས་སུ་ལེན་དགོས་པར་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་མཐར་ཕྱིན་སྦྱོར་བ་བཅུ་གསུམ་གསུངས་སོ། །ཕྱིན་དྲུག་གི་སྦྱིན་ཚུལ་གཉིས་ནི་ཉམས་ལེན་གི་ལྡོག་པ་ནས་དང་རྗེས་དྲན་དྲུག་གི་དེ་གཉིས་ནི་ཕན་ཡོན་དྲན་པའི་ཆ་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པས་མི་གློས་སོ། །སྐབས་དྲུག་པའི་ཚིག་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

སྐབས་བདུན་པ། འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཤད་པ།

༄ གཉིས་པ་བརྟན་པའི་འབྲས་བུ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། ཡོན་ཏན་མངོན་དུ་བྱེད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་རང་བཞིན་རྟོགས་ཚུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་སྨིན་གྱི་སྐད་ཅིག་མའོ། །

དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་རེ་རེས་ཀྱང་། །ཟག་མེད་ཆོས་ཀུན་བསྡུས་པའི་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་སྐད་ཅིག་གཅིག་པ་ཡིས། །རྟོགས་པ་འདི་ནི་ཤེས་པར་བྱ། །ཇི་ལྟར་སྐྱེས་བུས་ཟོ་ཆུན་རྒྱུད། །ཟོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན། །ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་འགུལ་བ་ལྟར། །སྐད་ཅིག་གཅིག་ཤེས་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། །མང་པོ་ཡུལ་དུ་བྱས་པའི་བློས་གཅིག་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པ་འབའ་ཞིག་དུ་མ་ཟད་ཀྱི་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་རེ་རེ་སྟེ་གཅིག་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པའི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱིན་སོགས་ནས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོ་བརྒྱད་ཅུའི་བར་གྱི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བསྡུས་ནས་སྒོམ་པའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པ་སྟེ་སྒོ་གསུམ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་རྒྱུན་མཐའ་བའི་རྟོགས་པ་འདི་ནི་རྣམ་སྨིན་མ་ཡིན་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཏེ་དཔེར་ན་བཟོ་བོ་མཁས་པས་སྟོན་དུ་ཟོ་ཆུན་གྱི་འཁོར་ལོ་དང་ཆུ་འཛོབ་བའི་སྣོད་

དང་ཐག་པ་སོགས་རེ་རེ་ནས་རིམ་གྱིས་བཟོ་ལེགས་པར་བྱས་པའི་མཐུས་འབྲས་བུའི་དུས་ན་སྐྱེས་བུས་ཟོ་ཆུན་གྱི་རྒྱུད་རྡོག་ཐབས་གཅིག་གིས་བསྐྱོད་པ་ན་ཟོ་ཆུན་གྱི་རྒྱུད་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་འགུལ་བ་ལྟར། སྔོན་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་རིམ་གྱིས་ལེགས་པར་གོམས་པར་བྱས་ཤིང་། སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ལ་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཆར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གྱུར་ཅིག་སྙམ་པའི་སྨོན་ལམ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་ཉིད་ཀྱི་ངང་དུ་རོ་གཅིག་པའི་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་ཀྱི་མཐུས་འབྲས་བུའི་དུས་ན་ཟག་པ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་དམིགས་པ་ན་དེ་དང་རིས་མཐུན་པའི་ཟག་མེད་ཐམས་ཅད་ཡུལ་དུ་བསྡུས་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། གང་ཚེ་ཆོས་དཀར་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །རང་བཞིན་ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན། །རྣམ་སྨིན་ཆོས་ཉིད་གནས་སྐབས་སྐྱེས། །དེ་ཚེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས། །ཞེས་གསུངས། འགྲེལ་པ་ལྟར་ན། གང་ཚེ་རྣམ་སྨིན་ཆོས་ཉིད་ཀྱི། །གནས་སྐབས་ཆོས་དཀར་སྐྱེས་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་སྐད་ཅིག་གཅིག་ཡེ་ཤེས། །ཤེས་རབ་ཕ་རོལ་ཕྱིན་རང་བཞིན། །ཞེས་འདོན་དགོས་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་ཤིང་། གང་ཚེ་རྣམ་བྱང་གི་རིགས་ཐམས་ཅད་རྣམ་པར་སྨིན་པ་སྟེ་རང་རྒྱུད་ལ་ཐོབ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་དྲི་མ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བས་ཆོས་དེ་དག་དཀར་བའི་བདག་ཉིད་དུ་སྐྱེས་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་ན་སྐད་ཅིག་གཅིག་ལ་ཟག་མེད་དེ་དག་རྟོགས་པའི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཤེར་ཕྱིན་སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པའི་སྦྱོར་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་སྤྱོད་པ་ཡིས། །ཆོས་ཀུན་རྨི་ལམ་འདྲར་གནས་ནས། །ཆོས་རྣམས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ཉིད། །སྐད་ཅིག་མ་ནི་གཅིག་གིས་རྟོགས། །ཞེས་གསུངས། སྔོན་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་སྦྱིན་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྱོད་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་རྨི་ལམ་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པ་ལ་གནས་ནས་གོམས་པར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ནི་ཀུན་བྱང་གི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་མཚན་ཉིད་མེད་པར་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་ཁོ་ནས་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྦྱོར་བ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྨི་ལམ་དང་ནི་དེ་མཐོང་ཉིད། །གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་ལྟར། །ཆོས་རྣམས་གཉིས་སུ་མེད་པ་ཡི། །དེ་ཉིད་སྐད་ཅིག་གཅིག་གིས་མཐོང་། །ཞེས་གསུངས། རྨི་ལམ་དང་དེ་མཐོང་བ་ཉིད་སང་བ་ན་གཟུང་བ་དང་འཛིན་པ་རྫས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་མི་མཐོང་བ་ལྟར། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སུ་མེད་པའི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་གི་རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་གཅིག་ལ་རྣམ་པར་སྨིན་པ་མ་ཡིན་པ་དང་། རྣམ་པར་སྨིན་པ་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པ་དང་། གཉིས་སུ་མེད་པའི་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་བཞི་ཡོད་པར་ལྟོག་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན་པར་གསུངས་སོ། །ཡེ་ཤེས་སྐད་ཅིག་མ་གཅིག་གིས་ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པ་ལྟ་བུར་གསུངས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་དངོས་ཀྱི་རྒྱུ་ཚོགས་ཚང་བ་དང་། སྐད

ཅིག་གཉིས་པར་དེ་དག་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་འགྱུར་བ་ལ་དགོངས་སམ་དཔྱད་པར་བྱའོ། །ནམ་སྣེན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ནི། རྒྱུན་མཐའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་རྩོལ་བ་རགས་པས་བསྒྲུབས་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ཡན་ཆད་རྩོལ་བ་རགས་པ་མེད་པར་བསྒྲུབས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་ཐོབ་པའི་ཡེ་ཤེས་ཡིན་པས་རིམ་བཞིན་ནམ་སྣེན་མིན་པ་དང་ཡིན་པ་ནི་ནམ་བཤད་ཀྱི་དགོངས་པའོ། གསེར་ཕྲེང་ལས། སྐད་ཅིག་མ་འདི་དག་ཤོག་པ་ཐ་དད་པ་ཙམ་ཡིན་པས། ཡུལ་ཅན་ལ་ནམ་སྣེན་ལ་ཡིན་མིན་མི་རུང་བས་ཡུལ་ལ་བྱ་ཞིང་། དེ་ཡང་གཅིག་གི་ཡུལ་གཉིས་ཀའི་འང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་བསྟན་བཅོས་ནས་བསྟན་ཚོད་ཀྱི་ཡུལ་ལ་ནམ་སྣེན་དང་དེ་མིན་གཉིས་སུ་དབྱེ་སྟེ། དང་པོའི་ཡུལ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་ནུས་པ་མཐར་ཕྱུག་མ་སྣེན་པ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་རང་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་ལྟར་སྐྱེས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གཞག་གོ །ཞེས་གསུངས་སོ། །སྐབས་བདུན་པའི་ཚིག་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

སྐབས་བརྒྱད་པ། འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ།

༄ གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྐུ་དང་མཛད་པའོ། །དང་པོ་ལ་བཞི། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། ལོངས་སྐུ། སྤྲུལ་སྐུའོ། །དང་པོ་ནི། ཐུབ་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ནི། །ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་གང་དག ཐོབ་གྱུར་ནམ་ཀུན་ནམ་དག་པ། །དེ་དག་རང་བཞིན་མཚན་

ཉིད་ཅན།། ཞེས་གསུངས། ཐུབ་དབང་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་སྐུ་ནི། ལྡན་པའི་ཁྱད་པར་དྲན་པ་ཉེར་གཞག་སོགས་ཟག་པ་མེད་པའི་ཆོས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་དག་ཐོབ་པར་གྱུར་པ། བྲལ་བའི་ཁྱད་པར་སྒྲིབ་གཉིས་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ། ངོ་བོའི་ཁྱད་པར་ཡེ་ཤེས་དེ་དག་གི་རང་བཞིན་བདེན་པས་སྟོང་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་ཏེ་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་དག་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐུ་ཡིན་ནོ། །འཆད་པར་འགྱུར་བའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྐུ་གསུམ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་མེད་ཀྱང་། རིམ་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་སེམས་ས་ཆེན་པོ་ལ་བཞུགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་སྤྱོད་ཡུལ་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དུ་སྐུ་ཐ་དད་པར་རྣམ་པར་བཞག་གོ །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དངོས་ཀྱི་དོན། དེའི་ཁྱད་པར། དེ་ལ་རྩོད་སྤང་ངོ་། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་ཕྱོགས་མཐུན་ཚད་མེད་དང་། །རྣམ་པར་ཐར་དང་མཐར་གྱིས་ནི། །སྙོམས་འཇུག་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟད་པར་བཅུ་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཟིལ་གྱིས་གནོན་པའི་སྐྱེ་མཆེད་ནི། །རབ་ཏུ་དབྱེ་བས་རྣམ་བརྒྱད་དང་། །ཉོན་མོངས་མེད་དང་སྨོན་མཁྱེན་དང་།། མངོན་ཤེས་སོ་སོ་ཡང་དག་རིག །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དག་བཞི་དང་།། དབང་བཅུ་དང་ནི་སྟོབས་བཅུ་དང་། །མི་འཇིགས་པ་ནི་བཞི་དག་དང་།། བསྲུང་བ་མེད་པ་རྣམ་གསུམ་དང་། །དྲན་པ་ཉེར་གཞག་རྣམ་གསུམ་དང་། །བསྙེལ་བ་མི་མངའི་ཆོས་ཉིད་དང་། །བག་ཆགས་ཡང་དག་བཅོམ་པ་དང་། །སྐྱེ་ལ་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་དང་། །ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་ཆོས། །བཅོ་བརྒྱད་བཤད་

པ་གང་ཡིན་དང་། །རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་པའི་ཆོས་སོ་བདུན་ནི་སྡེ་ཚན་དང་པོ་དང་། བྱམས་པ་སྙིང་རྗེ་དགའ་བ་བཏང་སྙོམས་ཚད་མེད་བཞི་ནི་སྡེ་ཚན་གཉིས་པ་དང་། རྣམ་པར་ཐར་པ་བརྒྱད་ནི་སྡེ་ཚན་གསུམ་པ་དང་། མཐར་གྱིས་གནས་པའི་སྙོམས་པར་འཇུག་པ་དགུ་ནི་སྡེ་ཚན་བཞི་པ་དང་། ཟད་པར་ས་དང་ཆུ་དང་མེ་དང་རླུང་དང་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་དང་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཏེ་ཟད་པར་བཅུ་ནི་སྡེ་ཚན་ལྔ་པ་དང་། ནང་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ལ་གཟུགས་ཅན་དུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ལ་བལྟ་བ་དང་ཆེན་པོ་ལ་བལྟ་བ་གཉིས་དང་། ནང་རྣལ་འབྱོར་པ་རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་ཆུང་ངུ་ལ་བལྟ་བ་དང་ཆེན་པོ་ལ་བལྟ་བ་གཉིས་ཏེ་དབྱིབས་ཟིལ་གནོན་བཞི་དང་། ནང་རྣལ་འབྱོར་བ་རང་ལ་གཟུགས་མེད་པར་འདུ་ཤེས་པ་ཁོ་ནས་ཕྱི་རོལ་གྱི་གཟུགས་སྔོན་པོ་དང་སེར་པོ་དང་དམར་པོ་དང་དཀར་པོ་རྣམས་ལ་བལྟ་བ་སྟེ་ཁ་དོག་ཟིལ་གནོན་བཞིའོ། །དེ་དག་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཤེས་ཤིང་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་མཐོང་། དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་ཞེས་རེ་རེ་ལ་སྦྱར་བ་བརྒྱད་དམ་དབྱིབས་ཟིལ་གནོན་གཉིས་སུ་བསྡུས་ཏེ་དྲུག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྟེང་དུ་ནམ་མཁའ་དང་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ཟིལ་གནོན་གཉིས་བགྲངས་ནས་བརྒྱད་དུ་བྱས་པ་ནི་སྡེ་ཚན་དྲུག་པ་དང་། གཞན་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སོགས་མི་སྐྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་བདུན་པ་དང་། སྨོན་པ་ཙམ་བྱས་ནས

ཐམས་ཅད་ཤེས་པའི་སློན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི་བརྒྱད་པ་དང་། མངོན་པར་ཤེས་པ་དྲུག་ནི་དགུ་པ་དང་། སོ་སོ་ཡང་དག་པར་རིག་པ་བཞི་ནི་བཅུ་པ་དང་། ལུས་འདོར་ལེན་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་རྟེན་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། མེད་པ་སྤྲུལ་ཡོད་པ་སྒྱུར་བ་ལ་དབང་ཐོབ་པའི་དམིགས་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྲངས་མེད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཐུགས་ཡོངས་སུ་དག་པ་དང་། གཟུངས་ཀྱི་སྒོ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་དབང་འབྱོར་བའི་ཡེ་ཤེས་ཡོངས་སུ་དག་པ་བཞི་ནི་བཅུ་གཅིག་པ་དང་། ཚེ་ལ་དབང་བ་དང་སེམས་ལ་དབང་བ་དང་ཡོ་བྱེད་ལ་དབང་བ་སྟེ་སྦྱིན་པའི་འབྲས་བུ་གསུམ་དང་། ལས་ལ་དབང་བ་དང་སྐྱེ་བ་ལ་དབང་བ་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་དང་། མོས་པ་ལ་དབང་བ་སྟེ་བཟོད་པའི་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་། སྨོན་ལམ་ལ་དབང་བ་སྟེ་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་། རྫུ་འཕྲུལ་ལ་དབང་བ་སྟེ་བསམ་གཏན་གྱི་འབྲས་བུ་གཅིག་དང་། ཡེ་ཤེས་ལ་དབང་བ་དང་ཆོས་ལ་དབང་བ་སྟེ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འབྲས་བུ་གཉིས་ཏེ་དབང་བཅུ་ནི་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། སྟོབས་བཅུ་ནི་བཅུ་གསུམ་པ་དང་། མི་འཇིགས་པ་བཞི་ནི་བཅུ་བཞི་པ་དང་། སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཀུན་ཏུ་སྤྱོད་པ་བསྲུང་བ་མེད་པ་གསུམ་ནི་བཅོ་ལྔ་པ་དང་། ཆོས་སྟོན་པ་ན་འཁོར་གུས་པས་ཉན་པར་འདོད་པ་ལ་ཆགས་པ་མེད་པ་དང་མ་གུས་བས་ཉན་པར་མི་འདོད་པ་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་མེད་པ་དང་། དེ་གཉིས་འདྲེས་མར་འཇུག་པ་ལ་ཆགས་སྡང་འདྲེས་མར་འབྱུང་བ་མེད་པར་བཏང་སྙོམས་སུ་དྲན་པ་ཉེ་བར་གཞག་པ་གསུམ་ནི་བཅུ་དྲུག་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་བསླེལ་བ་མི་མངའ་བའི་ཆོས་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ནི་བཅུ་བདུན་པ་དང་། སྒྲིབ་གཉིས་ཀྱི་

བག་ཆགས་ཡང་དག་པར་བཅོམ་པ་དང་ལྡན་པ་ནི་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་ཉིན་མཚན་དུས་དྲུག་ཏུ་གཟིགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོ་ནི་བཅུ་དགུ་པ་དང་། ཐུབ་པ་ཁོ་ནའི་མ་འདྲེས་པའི་ཆོས་བཅོ་བརྒྱད་ནི་ཉི་ཤུ་པ་དང་། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དང་ལམ་ཤེས་པ་དང་གཞི་ཤེས་པ་གསུམ་ནི་ཉེར་གཅིག་པ་སྟེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་ལ་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཞེས་མདོ་ལས་དོན་གྱིས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཕྱོགས་མཐུན་ནས་སོ་རིག་བཞིའི་བར་སྡེ་ཚན་བཅུ་ནི་ཐེག་དམན་དང་། ཡོངས་དག་བཞི་དང་དབང་བཅུ་ནི་སེམས་དཔའ་དང་ཐུན་མོང་བ་དང་། ལྷག་མ་སྡེ་ཚན་དགུ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་པས། ཡིག་ཆར་སོ་རིག་བཞི་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པར་བཤད་པ་དཔྱད་པར་བྱ་སྟེ། མངོན་པ་ནས་ཀྱང་སོ་རིག་བཞི་ཐེག་དམན་དང་ཐུན་མོང་བར་བཤད་པའི་ཕྱིར་རོ། །སྡེ་ཚན་ཐ་མ་སངས་རྒྱས་ཁོ་ནའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པར་གསུངས་པ་ནི་དངོས་མིང་གིས་བསྟུས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ལྟ། །མི་ཡི་ཉོན་མོངས་ཡོངས་སྤོང་ཉིད། །གྲོང་སོགས་སུ་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས། །རྒྱུན་གཅོད་རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་མེད། །སངས་རྒྱས་སྨོན་ནས་མཁྱེན་པ་ནི། །ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་དང་ཆགས་སྤངས་དང་། །ཐོགས་པ་མེད་དང་རྟག་གནས་དང་། །འདྲི་བ་ཀུན་ལན་འདེབས་པར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས། ཉན་ཐོས་དང་རང་རྒྱལ་གྱི་ཉོན་མོངས་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ནི་གྲོང་ལ་སོགས་པར་རང་ལ་བལྟ་བའི་མིའི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་དམིགས་རྐྱེན་བྱེད་པ་ཡོངས་སུ་སྤོང་བ་ཉིད་དུ་

ཟད་ལ། གྲོང་དང་གྲོང་ཁྱེར་ལ་སོགས་པར་བྱོན་པ་ན་རང་ལ་དམིགས་པའི་མི་ལ་སོགས་པ་དེའི་ཉོན་མོངས་རྣམས་རྩ་བ་ནས་རྒྱུན་གཅོད་པར་མཛད་པ་ནི་རྒྱལ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་ཡིན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྨོན་གནས་མཁྱེན་པ་ནི་འབད་རྩོལ་མེད་པར་ལྷུན་གྱིས་གྲུབ་པ་སྟེ་ཡུལ་ལ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་དང་། རྒྱུན་མ་ཆད་པས་ཆགས་པ་སྤངས་པ་དང་། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞུགས་པས་ཐོགས་པ་མེད་པ་དང་། རྟག་ཏུ་མཉམ་པར་གཞག་པས་རྟག་གནས་དང་། ཞུས་ལན་ཐམས་ཅད་འདེབས་པར་མཛད་པས་འདྲི་བ་ཀུན་གྱི་ལན་འདེབས་པར་མཛད་པ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ། །ཉན་ཐོས་ལ་སོགས་པའི་སྨོན་གནས་ཤེས་པ་ནི་ཁྱད་པར་ལྡ་དང་མི་ལྡན་པར་གྲུགས་ལ་འཕངས་ཤིང་། ཡེ་ཤེས་བརྒྱ་ཞེ་དྲུག་ལས་འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་འཆད་པ་ནི་གཞན་རྣམས་ཀྱང་མཚོན་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པར་གསེར་ཕྲེང་ལས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། ཆོས་སྐུ་ཁྱབ་པ་དང་། ཁྱབ་རྟག་གཉིས་ཀ་ལ་རྩོད་སྤོང་ངོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱུ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་གྱུར་ནས། །གང་དང་གང་ལ་གང་དང་ནི། །གང་ཚེ་བྱ་བ་ཕན་གྱུར་པ། །དེ་དང་དེ་ལ་དེ་སྣང་ངོ། །ལྷ་ཡི་རྒྱལ་པོས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་། །ས་བོན་མི་རུང་མི་འབྱུང་ལྟར། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་བྱུང་གྱུར་ཀྱང་། །སྐལ་བ་མེད་པས་བཟང་མི་མྱོང་།། ཞེས་གསུངས། དུས་རྟག་ཏུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་གཟིགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྐུ་ལ་གཞུག་ན་ཡང་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་ལ་སྐུ་དངོས་སུ་སྣང་བའི་སྒོ་ནས་རེས་འགའ་དོན་མི་མཛད་པ་མི་འགལ་ཏེ། སངས་རྒྱས་ལ་དངོས་སུ་ཆོས་ཉན་པའི་རྒྱུ་དགེ་བའི་རྩ་བ་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་གྱུར་པ་

ལ་བརྟེན་ནས་དེ་འདྲའི་གདུལ་བྱ་གང་དང་གང་ལ་ཡུལ་གང་དང་དུས་གང་གི་ཚེ་དངོས་སུ་ཆོས་སྟོན་པའི་བྱ་བ་མཛད་པས་ཕན་པར་གྱུར་པ་དེ་དང་དེ་ལ་སྐུ་དེ་དངོས་སུ་སྣང་ནས་བྱ་བ་མཛད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དཔེར་ན་ལྷའི་རྒྱལ་པོ་བརྒྱ་བྱིན་ནམ་རྒྱལ་ཆེན་རིགས་བཞིའི་ལྷ་རྣམས་ཀྱིས་གོས་རྒྱ་མཚོར་བཙུག་ཏེ་སྦྲུགས་ནས་ཆར་ཕབ་ཀྱང་མེས་ཚིག་པ་ལ་སོགས་པས་ས་བོན་དུ་མི་རུང་བ་ལས་མྱུ་གུ་སྔོན་པོ་མི་འཁྲུངས་པ་ལྟར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་འཛིག་རྟེན་དུ་དངོས་སུ་བྱུང་བར་གྱུར་ཀྱང་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་མཐོང་བའི་སྐལ་བ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་ཁ་ཅིག་གིས་ཆོས་མཉན་པ་ལ་སོགས་པའི་བཟང་པོ་མི་སྨིང་ངོ༎

གཉིས་པ་ནི། དེ་ལྟར་མཛད་པ་རྒྱ་ཆེའི་ཕྱིར། །སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་བརྗོད། །དེ་ཉིད་ཟད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། །རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་ཆོས་ཅན། ཁྱབ་པ་ཞེས་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། འོག་མིན་སོགས་ན་བཞུགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་པ་སོ་སོར་ངེས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ལ་སྐྱེ་ཞིང་འཇིག་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རྒྱུ་ནི་ཡོངས་སུ་སྨིན་གྱུར་ནས། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་མཛད་པ་སྐལ་ལྡན་ཐམས་ཅད་ལ་འཇུག་པས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་ཁྱབ་པར་ངེས་པར་བརྗོད་པ་ཡིན་ལ། འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་ཀྱི་བར་དུ་དེ་ཉིད་རྒྱུན་ཟད་པའམ་ཆད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟག་པ་ཞེས་ཀྱང་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ༎

གསུམ་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་མདོར་བསྟན། ཡོན་ཏན་རྒྱས་

བཤད་དོ། །དང་པོ་ནི། མཚན་ནི་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་། །དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་འདི། །ཐེག་ཆེན་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་ཕྱིར། །ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས། ཚོགས་བསགས་པའི་རྣམ་སྨིན་གྱི་འབྲས་བུ་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་དང་དཔེ་བྱད་བརྒྱད་ཅུའི་བདག་ཉིད་ཅན་འོག་མིན་པོ་ནར་བཞུགས་པ་སོགས་ངེས་པ་ལྔས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་གཟུགས་སྐུ་འདི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ལ་ཉེ་བར་ལོངས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་ཐུབ་པའི་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡིན་པར་བཞེད་དོ།།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས། མཚན་དང་། དཔེ་བྱད་དོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། དངོས་དང་། དེ་སྐྱེད་པའི་རྒྱུའོ། །དང་པོ་ནི། ཕྱག་ཞབས་འཁོར་ལོས་མཚན་དང་རུས་སྦལ་ཞབས། །ཕྱག་དང་ཞབས་སོར་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། །ཕྱག་ནི་ཞབས་བཅས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས། །འདི་ཡི་སྐུ་ནི་བདུན་དག་མཐོ་བ་དང་། །སོར་མོ་རིང་དང་རྟིང་ཡངས་སྐུ་ཆེ་དྲང་། །ཞབས་འབུར་མི་མངོན་སྤུ་ནི་གྱེན་དུ་ཕྱོགས། །བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་ཕྱག་རིང་མཛེས། །འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པའི་མཆོག །ཕྱགས་པ་གསེར་མདོག་ལྤགས་པ་སྲབ་པ་དང་། །སྤུ་ནི་རེ་རེ་ནས་གཡས་ལེགས་འཁྱིལ་བ་དང་། །ཞལ་མཛོད་སྤུས་བརྒྱན་རོ་སྟོད་སེང་གེའི་འདྲ། །འདི་ཡི་དཔུང་པའི་མགོ་ཟླུམ་ཐལ་གོང་རྒྱས། །འདི་ལ་རོ་མི་ཞིམ་པའང་རོ་མཆོག་སྣང་། །སྐུ་ནི་ཉ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ། །གཙུག་ཏོར་དབུར་ལྡན་ལྗགས་རིང་མཛེས་པ་དང་། །ཚངས་དབྱངས་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་དང་ཆེམས།། ཤིན་ཏུ་དཀར་དང་ཚད་མཉམ་ཐགས་བཟང་དང་། །གྲངས་ནི་བཞི་བཅུ་ཐམ་པ་ཚང་བ་དང་། །སྤྱན་ནི་མཐོང་མཐིང་སྤྱན་རྫི་བ་མཆོག་གི །འདྲ་བ་འདི་དག་སུམ་ཅུ

རྩ་གཉིས་མཚན། །ཞེས་གསུངས། བླ་མ་ལ་སྐྱེལ་བ་དང་བསུ་བ་ལ་སོགས་པ་གོམས་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་འཁོར་ལོའི་མཚན་དང་ལྡན་པ་དང་། སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྟན་པ་མཐར་ཕྱིན་པས་རུས་སྦལ་བཞིན་དུ་ཞབས་མཐིལ་མཉམ་པ་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བསྟེན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་ཀྱི་སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་། བཟའ་བ་དང་བཅའ་བ་ལ་སོགས་པའི་དངོས་པོ་གྱ་ནོམ་པ་བྱིན་པས་ཕྱག་དང་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་། ལྷག་པ་ལ་སོགས་པ་ཤིན་ཏུ་གྱ་ནོམ་པ་བྱིན་པས་སྐུའི་བདུན་མཐོ་བ་དང་། བསད་པར་བྱ་བ་བཅིངས་པ་སོགས་ལས་ཐར་བར་བྱས་པས་སོར་མོ་རིང་བ་དང་། གཞན་གྱི་སྲོག་བསྲུངས་ཏེ་འཚེ་བ་ལ་ཕན་བཏགས་པས་རྟིང་པ་ཡངས་པ་དང་། སྲོག་གཅོད་པ་སྤངས་པས་སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་རང་གིས་ཡང་དག་པར་བླངས་པས་ཞབས་འབུར་ཏེ་ཕུས་མོའི་ལྷ་ང་དང་ལོང་བུ་ཆེ་བ་མི་མངོན་པ་དང་། དགེ་བ་བླངས་པ་གཞན་ལ་སྤེལ་བས་སྐུའི་སྤུ་རེ་རེ་ནས་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་སྟེ་བཅུ་ཚན་དང་པོའོ། །གསོ་བ་རིག་པ་དང་བཟོ་ལ་སོགས་གུས་པར་བྱས་ཏེ་གཞན་ལ་བྱིན་པས་བྱིན་པ་རི་དྭགས་ཨེ་ན་ཡའི་བྱིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རང་ལ་བདོག་པའི་ནོར་སློང་བ་ན་སློང་བ་པོའི་སྐྱེ་བོ་ཕྱིར་མ་སྤངས་པས་ཕྱག་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། གཞན་ཚངས་པར་སྤྱོད་པ་ལེན་དུ་འཇུག་པ་དང་གཞན་ལ་གསང་བའི་གསང་ཚིག་བསྲུངས་པས་རྟ་ཅང་ཤེས་ལྟར་འདོམས་ཀྱི་སྦ་བ་སྦུབས་སུ་ནུབ་པ་དང་། གཞན་ལ་གདིང་བ་གྱ་ནོམ་པ་བྱིན་པས་ལྤགས་པའི་མདོག་གསེར་ལྟར་གསལ་བ་དང་། ཁང་བཟང་སོགས་དམ་པ་བྱིན་པས་ལྤགས་པ་འཇམ་པ་དང་། འདུ་འཛི་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སུ་སྤངས་

པས་བ་སྤུའི་ཁུང་བུ་རེ་རེར་སྤུ་རེ་རེ་ནས་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་གོང་མ་ཐམས་ཅད་བསྙེན་བཀུར་གྱིས་གནས་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་བཀོད་པས་ཞལ་སྨིན་མཚམས་མཛོད་སྤུས་བརྒྱན་པ་དང་། གཞན་ལ་ཁ་དྲག་གི་ཚིག་གིས་ཁྱད་དུ་མ་བསད་པས་རོ་སྟོད་སེང་གེ་ལྟར་འཕེལ་ཁ་ཆེ་བ་དང་། གཞན་གྱིས་སྙན་པར་སྨྲ་བ་དང་ལེགས་པར་སྨྲ་བའི་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་བསླབ་པས་དཔུང་མགོ་ཤིན་ཏུ་ཟླུམ་པ་དང་། གཞན་ལ་སྨན་དང་སྨན་པ་བྱིན་པས་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་སྟེ་བྲང་མི་མཉམ་པ་མེད་པ་སྟེ་བཅུ་ཚན་གཉིས་པའོ། །ནད་པའི་གཡོག་བྱས་པས་རོ་མི་ཞིམ་པ་ལའང་རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་ཏུ་སྣང་བ་དང་། ནགས་ཚལ་དང་ཀུན་དགའ་ར་བ་སོགས་བྱེད་པ་གཞན་ཡང་དག་པར་ལེན་དུ་བཅུག་པས་སྐུའི་སྲིད་ཚད་དང་འདོམ་མཉམ་པ་ཤིང་ཉ་གྲོ་ཏ་ལྟར་ཆུ་ཞེང་གབ་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་སོགས་པ་ལྷག་པར་བྱིན་པས་དབུ་གཙུག་ཏོར་དང་ལྡན་པ་དང་། ཡུན་རིང་པོ་ནས་འཇམ་ཞིང་སྙན་ལ་མཉེན་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པས་ཇི་ཙམ་བཞེད་པ་ལྟར་ཁེབས་པས་མཛད་པའི་ལྗགས་རིང་ཞིང་མཛེས་པ་དང་། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ལ་དམ་པའི་ཆོས་གོ་བར་བྱས་པས་ཡན་ལག་ལྔ་ལྡན་གྱི་ཚངས་པའི་དབྱངས་དང་ལྡན་པ་དང་། ཚིག་ཀྱལ་བ་སྤངས་པས་འགྲམ་པ་སེང་གེའི་འདྲ་བ་དང་། སྐྱེ་བོ་ཐམས་ཅད་ལ་བཀུར་བ་དང་བསྔགས་པ་སོགས་བྱས་པས་ཚེམས་ཤིན་ཏུ་དཀར་བ་དང་། ལོག་འཚོ་ལྔ་སྤངས་པའི་འཚོ་བ་རྣམ་པར་དག་པས་མཐོ་དམན་མེད་པར་ཚེམས་ཚད་མཉམ་པ་དང་། བདེན་པའི་ཚིག་ཀུན་ཏུ་སྤྱད་པས་མཚམས་མ་དོད་པའི་ཚེམས་ཐགས་བཟང་བ་དང་། ཕྲ་མའི་ཚིག་སྤངས་པས་ཚེམས་གྲངས་བཞི་

བཅུ་ཚང་བ་སྟེ་བཅུ་ཚན་གསུམ་པའོ།། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བུ་གཅིག་པ་ལྟར་བལྟས་པས་སྤྱན་ནོར་བུ་མཐོན་མཐིང་དང་འདྲ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཆགས་པ་དང་རྨོངས་པ་སོགས་མེད་པར་བལྟས་པས་སྟེང་འོག་གི་རྫི་མ་རྣམས་བ་མཆོག་གི་རྫི་མ་འདྲ་བ་དང་གཉིས་ཏེ་འདི་དག་མཚན་སུམ་ཅུ་རྩ་གཉིས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདི་ལ་མཚན་ནི་གང་གང་གི །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན། །དེ་དང་དེ་ནི་རབ་རྫོགས་པས། །མཚན་ནི་འདི་དག་ཡང་དག་འགྲུབ། །བླ་མ་སྐྱེལ་ལ་སོགས་པ་དང་། །ཡང་དག་བླངས་པ་བརྟན་པ་དང་། །བསྡུ་བ་བསྟེན་དང་གུ་ནོམ་པའི། །དངོས་པོ་སྦྱིན་དང་གསད་བྱ་བ། །ཐར་པར་བྱེད་དང་དགེ་བ་ནི། །ཡང་དག་བླངས་པ་སྤེལ་ལ་སོགས། །སྒྲུབ་བྱེད་རྒྱུ་ཡི་མཚན་ཉིད་དེ། །མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས། ལོངས་སྐུ་འདི་ལ་མཚན་སོ་གཉིས་གང་དང་གང་གི་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེ་ནི་རབ་ཏུ་རྫོགས་པའི་མཚན་སོ་གཉིས་པོ་འདི་དག་ཡང་དག་པར་འགྲུབ་སྟེ། རྒྱུ་དེ་དག་གང་ཞེ་ན། བླ་མ་སྐྱེལ་བ་ལ་སོགས་པ་དང་། སྡོམ་པ་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་བརྟན་པ་དང་། བསྡུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་བསྟེན་པ་དང་། བཟའ་བཅའ་སོགས་གུ་ནོམ་པའི་དངོས་པོ་སྦྱིན་པ་དང་། ལྷག་པ་ལ་སོགས་པ་གུ་ནོམ་པ་སྦྱིན་པ་དང་། བསད་པར་བྱ་བ་ཐར་པར་བྱེད་པ་དང་། དགེ་བའི་ཆོས་ཡང་དག་པར་བླངས་པ་གཞན་ལ་སྤེལ་བ་སོགས་མཚན་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་དེ་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པ་བདུན་དང་སོགས་སྒྲས་བསྡུས་པ་ཉེར་ལྔ་སྟེ་སོ་གཉིས་ནི་ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས་ཇི་སྐད་འབྱུང་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་སྟེ། སྔར་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

གཉིས་པ་ནི། ཐུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་མདོག་དང་། །མདོག་སྣུམ་མཐོ་དང་སོར་མོ་རྣམས། །ཀླུམ་རྒྱས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། །རྩ་མི་མངོན་དང་མདུད་པ་མེད། །ལོངས་བུ་མི་མངོན་ཞབས་མཉམ་དང་། །སེང་གེ་གླང་ཆེན་བྱ་དང་ནི། །ཁྱུ་མཆོག་སྟབས་གཤེགས་གཡས་ཕྱོགས་དང་།། མཛེས་གཤེགས་དྲང་དང་འཁྲིལ་བག་ཆགས། །བྱི་དོར་བྱས་འདྲ་རིམ་པར་འཚམ། །གཙང་དང་འཇམ་དང་དག་པའི་སཀུ། །མཚན་ནི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། །སྐུ་ཡི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་། །གོམ་སྙོམས་པ་དང་སྤྱན་གཉིས་ནི། །དག་དང་གཞོན་ཤ་ཅན་ཉིད་དང་། །སྐུ་ཞུམ་མེད་དང་རྒྱས་པ་དང་། །ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པའི་སྐུ་ཉིད་དང་། །ཡན་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་འབྱེས་དང་། །གཟིགས་པ་སྒྲིབ་མེད་དག་པ་དང་།། དཀུ་ཀླུམ་སཀབས་ཕྱིན་མ་རློངས་དང་། །ཕྱང་ངེ་བ་དང་ལྟེ་བ་ནི། །ཟབ་དང་གཡས་ཕྱོགས་འཁྱིལ་བ་དང་། །ཀུན་ནས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་དང་། །ཀུན་སྤྱོད་གཙང་དང་སྐུ་ལ་ནི། །སྨེ་བ་གནག་བག་མེད་པ་དང་། །ཕྱག་ནི་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་དང་། །ཕྱག་རིས་མདངས་ཡོད་ཟབ་རིང་དང་།། ཞལ་ནི་ཧ་ཅང་མི་རིང་དང་། །མཆུ་ནི་བིམ་པ་ལྟར་དམར་དང་།། ལྗགས་མཉེན་པ་དང་སྲབ་པ་དང་། །དམར་དང་འབྲུག་གི་སྒྲ་ཉིད་དང་།། གསུང་གཉེན་འཇམ་དང་མཆེ་བ་ཀླུམ། །རྣོ་དང་དཀར་དང་མཉམ་པ་དང་། །བྱིན་བྱིས་ཕྲ་དང་ཤངས་མཐོ་དང་། །མཆོག་ཏུ་དག་པ་དག་དང་ནི། །སྤྱན་ཡངས་པ་དང་རྫི་མ་སྟུག །པདྨའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་། །སྨིན་ཚུགས་རིང་དང་འཇམ་པ་དང་། །སྣུམ་དང་སྤུ་ནི་མཉམ་པ་དང་། །ཕྱག་རིང་རྒྱས་དང་སྙན་མཉམ་དང་། །ཉམས་པ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་དང་། །དཔྲལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་དང་།། དབྱེས་ཆེ་བ་དང་དབུ་རྒྱས་དང་། །དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་

གནག་དང་།། སྟུག་དང་འཇམ་དང་མ་འཛིངས་དང་། །མི་བཤོར་དྲི་ཞིམ་སྐྱེས་བུ་ཡི། །ཡིད་ནི་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། །དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་ནི། །སངས་རྒྱས་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་བཞེད། །ཅེས་གསུངས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་ལ་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བས་ཕྱུབ་པའི་སེན་མོ་ཟངས་ཀྱི་མདོག་ལྟ་བུ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པའི་ལྷག་བསམ་དང་ལྡན་པས་སེན་མོ་མདོག་སྣུམ་པ་དང་། རིགས་ཀྱི་མཆོག་ལས་སྐྱེས་པས་སེན་མོ་མཐོ་བ་དང་། སྤྱོད་ཚུལ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མེད་པས་སོར་མོ་རྣམས་ཟླུམ་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེན་བསགས་པས་སོར་མོ་རྣམས་རྒྱས་པ་དང་། དགེ་རྩ་རྣམས་རིམ་གྱིས་བསགས་པས་སོར་མོ་རྣམས་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། མི་དགེ་བ་བཅུ་དང་ལོག་འཚོ་སྤངས་པས་རྩ་མི་མངོན་པ་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་མདུད་པ་གྲོལ་བས་རྩ་མདུད་པ་མེད་པ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦས་བའི་གསང་བའི་གནས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པའི་བློ་གྲོས་ཅན་ཉིད་ཀྱིས་ལོང་བུ་ཚུང་ངུ་མི་མངོན་པ་དང་། འཁོར་བ་སོགས་བགྲོད་དཀའ་བའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལས་སྐྱེ་བོ་སྒྲོལ་བར་མཛད་པས་ཞབས་རིང་ཕྱུང་མེད་པར་མཉམ་པ་སྟེ་བཅུ་ཚན་དང་པོའོ།། མི་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་མཁས་པས་སེང་གེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། གླུ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་ལ་མཁས་པས་གླང་པོ་ཆེའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། ནམ་མཁར་གཤེགས་པ་ལ་མཁས་པས་བྱ་ངང་བའི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་སྣ་འདྲེན་པ་ལ་མཁས་པས་ཁྱུ་མཆོག་གི་སྟབས་སུ་གཤེགས་པ་དང་། སྐོར་ཕྱོགས་ཀྱི་ལམ་དང་མཐུན་པར་གཤེགས་པས་གཡས་ཕྱོགས་སུ་ལྡོག་ཅིང་གཤེགས་པ་དང་། ལྟ་ན་སྡུག་ཅིང་མཛེས་པར་མཁས་པས་མཛེས་པར་གཤེགས་པ་དང་། ས་གཉིས་ཡིད་ལ་

བྱེད་པའི་གྲུ་གཟུ་མི་མངའ་བས་དྲང་པོར་གཟིགས་པ་དང་། གཞན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཡང་དག་པར་བརྗོད་པར་མཛད་པས་སྐུ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་དང་། སྡིག་པའི་ཆོས་དང་མ་འབགས་པས་སྐུ་བྱི་དོར་བྱས་པ་དང་འདྲ་བ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་འཚམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པར་མཛད་པས་སྐུ་རིམ་པར་འཚམ་པ་སྟེ་བཅུ་ཚན་གཉིས་པའོ། །སྐུ་གསུང་ཐུགས་ཀྱི་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བས་སྐུ་གཙང་བ་དང་། ཐུགས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་ཡིན་པས་སྐུ་འཇམ་པ་དང་། ཐུགས་དྲི་མས་དག་པས་སྐུ་དག་པ་དང་། དྲི་མ་འཇོམ་བྱེད་ཀྱི་ཆོས་འདུལ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་མཚན་ཆ་ཤས་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་དང་། ཡངས་ཤིང་མཛེས་པའི་ཡོན་ཏན་རྫོགས་པས་སྐུའི་ཁོ་ལག་ཡངས་ཤིང་བཟང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཐུགས་སྙོམས་པས་གོམ་པ་སྙོམས་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འབའ་ཞིག་བསྐྱེད་པ་རྣམ་པར་དག་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་སྤྱན་གཉིས་དག་པ་དང་། ཆོས་གོ་སླ་བར་སྟོན་པས་སྐུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དང་། བྱ་དཀའ་བའི་གནས་ལ་ཐུགས་ཞུམ་པ་མེད་པས་སྐུ་ཤ་ཞུམ་པ་མེད་པ་དང་། དགེ་བའི་རྩ་བ་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ལས་ཡང་དག་པར་འཕགས་པས་སྐུ་ཤ་རྒྱས་པ་སྟེ་བཅུ་ཚན་གསུམ་པའོ། །ཡང་སྲིད་ཟད་པས་སྐུ་ཤ་མི་ལྷོད་པ་ཤིན་ཏུ་གྲིམས་པ་དང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་ཕྱེ་བ་སྟོན་པས་ཡན་ལག་དང་ཉིང་ལག་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེས་པ་དང་། ཚིག་དོན་ཤིན་ཏུ་རྣམ་པར་དག་པ་སྟོན་པས་གཟིགས་པ་དྲི་མའི་རབ་རིབ་མེད་ཅིང་དག་པ་དང་། སློབ་མ་ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་སུམ་ཚོགས་པར་གྱུར་བས་དཀྱུ་ཟླུམ་པ་དང་། འཁོར་བའི་སྐྱོན་གྱིས་མ་སྦགས་པས་དཀྱུ་སྐབས་ཕྱིན་པ་དང་། ང་རྒྱལ་གྱི་འཕྱིང་པ་བཅོམ་པས་སྐེད་པ་ཧ་ཅང་རིང་བ་མ་ཡིན་པ་དཀྱུ་མ

རྙོངས་པ་དང་། ཆོས་ཟད་མི་ཤེས་པར་སྟོན་པས་ཁྱུལ་ཁྱུང་ངེ་བ་སྟེ་ལྟོ་བ་མཐོ་དམན་མེད་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོ་རྟོགས་པས་ལྟེ་བའི་གཉིང་ཟབ་པ་དང་། རང་དང་མཐུན་པར་གདམས་ངག་འཛིན་པའི་སློབ་མ་མདའ་བས་ལྟེ་བའི་རི་མོ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་དང་། འཁོར་ཀུན་ནས་མཛེས་པར་མཛད་པས་སྤྱོད་ལམ་ཀུན་ནས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་སྟེ་བཅུ་ཚན་བཞི་པའོ། །ཐུགས་གཙང་བས་ཀུན་སྤྱོད་གཙང་བ་དང་། དུས་མ་ཡིན་པར་ཆོས་འདུལ་བ་སྟོན་པ་དང་བྲལ་བས་སྐུ་ལ་སྨེ་བ་དང་གནག་བག་མེད་པ་དང་། ལུས་སོགས་བཟོ་མདོག་བདེ་བ་འཐོབ་པའི་ཆོས་སྟོན་པས་ཕྱག་ཤིང་བལ་ལྟར་འཇམ་པ་དང་། རང་གཞན་གྱི་སྐྱེ་བོ་སྨོམས་པར་བྱས་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་མེད་པས་ཡོད་པ་དང་། ཆོས་ཟབ་མོའི་རྟོགས་པ་ལ་གནས་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་ཟབ་པ་དང་། ཡང་ཡང་ཆོས་སྟོན་པས་ཕྱག་གི་རི་མོ་རིང་བ་དང་། གདུལ་བྱ་དང་འཚམ་པའི་བསླབ་པ་རབ་ཏུ་མང་པོ་མཛད་པས་ཞལ་ཧ་ཅང་མི་རིང་བ་དང་། འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་གཟུགས་བརྙན་དང་འདྲ་བར་རྟོགས་པས་མཆུ་བིམ་པ་ལྟར་དམར་བ་དང་། གདུལ་བྱ་རྣམས་ཚིག་འཇམ་པོས་འདུལ་བས་ལྗགས་མཉེན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་འཐད་པ་མང་པོ་སྟོན་པས་ལྗགས་སྲབ་པ་སྟེ་བཅུ་ཚན་ལྔ་པའོ། །ཁྲིས་པའི་སྐྱེ་བོ་ཆགས་ཅན་གཉིང་དཔག་དཀའ་བའི་ཆོས་ཀྱིས་འདུལ་བས་ལྗགས་དམར་བ་དང་། བསྙེངས་པ་ཐམས་ཅད་མི་མངའ་བས་འབྲུག་གི་སྒྲ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྙན་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པས་གསུང་སྙན་ཅིང་མཉེན་ལ་འཇམ་པ་དང་། ཀུན་ཏུ་སྦྱོར་བ་དགུ་ཟད་པས་མཆེ་བ་ཟླུམ་པ་དང་། སྐྱེ་བོ་གདུལ་དཀའ་བ་གདུལ་བར་མཛད་པས་མཆེ་བ་རྣོ་བ་དང་། ཆོས་ཤིན་ཏུ་དཀར་པོས་ཉོན་མོངས་འདུལ་

བར་མཛད་པས་མཆེ་བ་དཀར་བ་དང་། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་ས་ལ་གནས་པས་མཆེ་བ་མཉམ་པ་དང་། མཐར་ཕྱིན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་མངོན་པར་རྟོགས་པ་རབ་ཏུ་སྟོན་པས་མཆེ་བ་བྱིན་གྱིས་ཕྲ་བ་དང་། རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མཆོག་ལ་གནས་པས་ཤངས་མཐོ་བ་དང་། གདུལ་བྱའི་སྐྱེ་བོ་ཡིད་ཆེས་པའི་གཙང་མ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ལྡན་པས་ཤངས་མཆོག་ཏུ་གཙང་ཞིང་དག་པ་སྟེ་བཅུ་ཚན་དྲུག་པའོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པས་སྤྱན་ཡངས་པ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཚོགས་མཐའ་ཡས་པ་འཁོར་བ་ལས་དྲངས་པས་རྫི་མ་སྟུག་པ་དང་། ལྷ་དང་ལྷ་མིན་དང་མིའི་འགྲོ་བ་གཞོན་ནུ་མ་མིག་དཀར་ནག་འབྱེས་ཤིང་པད་འདབ་རངས་བ་ལྟ་བུ་དང་ལྡན་པ་མཆོག་རྣམས་མགུ་བ་སྟེ་དེ་དག་གི་བསྟོད་པར་འོས་པས་སྤྱན་པད་མའི་འདབ་མ་འདྲ་བ་དང་། མ་འོངས་པ་ན་ཅིར་འགྱུར་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པས་སྨིན་ཚུགས་རིང་བ་དང་། འཇམ་པོའི་ཆོས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་འདུལ་བ་ལ་མཁས་པས་སྨིན་མ་འཇམ་པ་དང་། ཐུགས་ཀྱི་རྒྱུད་དགེ་བས་བརླན་པས་སྨིན་མ་སྟུམ་པ་དང་། ཀུན་ཉོན་གྱི་སྐྱོན་ཀུན་ཏུ་གཟིགས་པས་སྨིན་མའི་སྤྱུ་མཉམ་པ་དང་། མཆོག་ཏུ་གནོད་པ་ཉོན་མོངས་པ་བཟློག་པར་མཛད་པས་ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ལ་སོགས་པའི་གཡུལ་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བས་སྙན་རིང་ཐུང་དང་ཆེ་ཆུང་མེད་པར་མཉམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྒྱུད་མ་ཉམས་པར་མཛད་པས་སྙན་གྱི་དབང་པོ་རྣམ་པར་སྤངས་པ་སྟེ་བཅུ་ཚན་བདུན་པའོ། །ལྟ་བ་ངན་པས་ཐུགས་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས་དཔྲལ་བ་ལེགས་པར་འབྱེས་པ་སྟེ་སྣ་མཚམས་ལེགས་པར་དོད་

པ་དང་། ལོག་པར་སྨྲ་བ་ཐམས་ཅད་འཇོམས་པར་མཛད་པས་དབྱེས་ཆེ་བ་སྟེ་དཔྲལ་པའི་ཁྱོན་ཆེ་བ་དང་། སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་སྨོན་པའི་སྨོན་ལམ་གྱི་མཆོག་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པས་གདུགས་ལྟར་དབུ་རྒྱས་པ་དང་། ཡུལ་ལ་དགའ་བའི་སྲིད་པ་བཟློག་པར་མཛད་པས་དབུ་སྐྲ་བུང་བ་ལྟར་གནག་པ་དང་། མཐོང་སྤང་དང་སྒོམ་སྤང་གི་བག་ལ་ཉལ་ཟད་པར་སྤངས་པས་དབུ་སྐྲ་སྟུག་པ་དང་། མཐར་འཛིན་གྱི་རྩུབ་རེག་མེད་པའི་བློ་འཇམ་པོས་བསྟན་པའི་སྙིང་པོ་ཞེས་པས་དབུ་སྐྲ་འཇམ་པ་དང་། ཐུགས་འདོད་ཆགས་སོགས་ཀྱིས་མ་འཁྲུགས་པས་དབུ་སྐྲ་མ་འཛིངས་པ་དང་། ཚིག་རྩུབ་ཟད་པར་སྤངས་པས་དབུ་སྐྲ་མི་གཤོར་བ་སྟེ་མ་བརྗེས་པ་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མེ་ཏོག་བཀྲམ་པས་དབུ་སྐྲ་དྲི་ཞིམ་པ་སྐྱེས་བུའི་ཡིད་འཕྲོག་པར་བྱེད་པ་དང་། སྐུ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་མཛེས་པར་གྱུར་བས་ཕྱག་ཞབས་ལ་དཔལ་གྱི་བེའུ་དང་བཀྲ་ཤིས་དང་གཡུང་དྲུང་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་རི་མོས་བརྒྱན་པ་སྟེ་བཅུ་ཚན་བརྒྱད་པའོ། །དེ་དག་ནི་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དཔེ་བྱད་བཟང་པོར་མདོ་ལས་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །མཚན་དཔེའི་ཁྱད་པར་ནི། རང་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོར་མཚོན་པར་བྱེད་པས་མཚན་དང་། གཞན་ལ་སྐུའི་མཛེས་པ་བྱེད་པས་དཔེ་བྱད་ཅེས་བཤད་ལ། མཚན་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་རེ་རེ་ཡང་ཕྱིན་དྲུག་གི་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བར་གསུངས་ཤིང་། དཔེ་བྱད་འཁོར་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་སོ། །མཚན་གྱི་ཡོན་ཏན་སྔ་ཕྱི་རྣམས་རྒྱུ་འབྲས་དང་། དཔེ་བྱད་ཀྱི་དེ་གཉིས་ཕལ་ཆེར་སྔ་མ་ནང་གི་ཡོན་ཏན་དང་ཕྱི་མ་རྣམས་དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ཕྱིའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་ལ། འགའ་ཞིག་རྒྱུ་འབྲས་སུའང་སྦྱར་བར་གསུངས་སོ།

དཔེ་བྱད་རྣམས་མཚན་གང་གི་འཁོར་དུ་འདུ་ཚུལ་ནི། སོར་མོ་དང་སེན་མོའི་དཔེ་བྱད་དྲུག་ནི་སོར་མོ་རིང་བའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། དབུ་རྒྱས་པ་ནས་དབུ་སྐྲ་དྲི་ཞིམ་པའི་བར་བདུན་ནི་གཙུག་ཏོར་དང་སྤུ་གྱེན་དུ་ཕྱོགས་པ་དང་སྤུ་གཡས་སུ་འཁྱིལ་བའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། དཔྲལ་བ་གཉིས་དང་ཤངས་ཀྱི་གཉིས་ཏེ་བཞི་ནི་མཛོད་སྤུའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། སྤྱན་གྱི་བཞི་དང་སྨིན་མའི་བཞི་དང་རྫི་མ་སྟུག་པ་སྟེ་དགུ་ནི་སྤྱན་མཐོན་མཐིང་དང་རྫི་མ་བའི་རྫི་མ་ལྟ་བུའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། སྙན་གྱི་གཉིས་ནི་འགྲམ་པ་སེང་གེ་འདྲ་བའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། ཞལ་གྱི་གཉིས་དང་ལྗགས་ཀྱི་གསུམ་དང་གསུང་གི་གཉིས་དང་མཆེ་བའི་ལྔ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ནི་ལྗགས་ཡངས་པ་དང་ཚངས་དབྱངས་དང་ཚེམས་ཀྱི་མཚན་བཞི་དང་རོ་བྲོ་བའི་མཆོག་མཁྱེན་པའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དུ་ཇི་ལྟར་རིགས་པར་སྦྱར་བ་དང་། རྩ་བའི་གཉིས་དང་ལོང་བུ་མི་མངོན་པ་དང་སྐུ་གཞོན་ཤ་ཅན་དང་ཕྱག་འཇམ་པ་དང་ཕྱག་རིས་ཀྱི་གསུམ་སྟེ་བརྒྱད་ནི་ཕྱག་ཞབས་འཇམ་ཞིང་གཞོན་ཤ་ཆགས་པ་དང་ཞབས་འབུར་མི་མངོན་པའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། ཞབས་མཉམ་ནི་རུས་སྦལ་ཞབས་དང་བྱིན་པ་ཨེ་ན་ཡའི་འདྲ་བའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། གཤེགས་སྟབས་བདུན་དང་གོམ་པ་སྙོམས་པ་དང་བརྒྱད་ནི་སོར་མོ་དྲ་བས་འབྲེལ་བ་དང་རྟིང་པ་ཡངས་པའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། སྐུ་འཁྲིལ་བག་ཆགས་པ་ནས་དག་པའི་བར་དྲུག་དང་ཕོ་ལག་ཡངས་པ་དང་སྐུ་ཞུམ་པ་མེད་པ་ནས་གྲིམས་པའི་བར་གསུམ་དང་ཡན་ལག་རྣམ་དབྱེས་དང་དཀུ་ཟླུམ་པ་ནས་ཕྱལ་ཕྱང་ངེ་བའི་བར་བཞི་དང་ཀུན་ནས་ལྟ་ན་སྡུག་པ་ནས་སྐྱེ་བ་མེད་པའི་བར་གསུམ་དང་མཚན་རྫོགས་པ་སྟེ་བཅུ་

དཀྱུ་ནི་སྐུ་ཆེ་ཞིང་དྲང་བ་དང་བདུན་མཐོ་བ་དང་གསེར་མདོག་འདྲ་བ་དང་པགས་པ་སྲབ་པ་དང་དཔུང་མགོ་རླུམ་པ་དང་ཐལ་གོང་རྒྱས་པ་དང་རོ་སྟོད་སེང་གེ་འདྲ་བ་དང་ཤིང་ནྱ་གྲོ་དྷ་ལྟར་ཆུ་ཞིང་གབ་པའི་མཚན་རྣམས་ཀྱི་འཁོར་དང་། ལྗེ་བ་ཟབ་པ་དང་ལྗེ་བ་གཡས་ཕྱོགས་སུ་འཁྱིལ་བ་གཉིས་ནི་གསང་གནས་སྦུབས་སུ་ནུབ་པའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། ཕྱག་རིང་ཞིང་རྒྱས་པ་ནི་ཕྱག་རིང་མཛེས་པའི་མཚན་གྱི་འཁོར་དང་། དཔལ་བེའུ་སོགས་ཀྱི་རི་མོས་བརྒྱན་པ་ནི་འཁོར་ལོའི་མཚན་གྱི་འཁོར་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་ནི་གསེར་ཕྲེང་དུ་སློབ་དཔོན་ཆོས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་གྱི་བཤད་པ་ལ་དགག་བཞག་མཛད་པའི་དགོངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

བཞི་པ་ནི། གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར། །འགྲོ་ལ་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་དག མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི། །ཁྱབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་རྒྱུན་མི་ཆད། །ཅེས་གསུངས། གཟུགས་སྐུ་གང་གིས་སྲིད་པ་ཇི་སྲིད་པར་དག་མ་དག་གི་འགྲོ་བ་ལ་མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་ཀྱི་ཕན་པ་སྣ་ཚོགས་ཉེ་རིང་མེད་པར་དུས་མཉམ་དུ་མཛད་པའི་སྐུ་དེ་ནི་ཁྱབ་པའི་སྤྲུལ་སྐུ་སྟེ་དེའང་རྒྱུན་མ་ཆད་པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ནི། དེ་བཞིན་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་འདིའི། །ལས་ནི་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འདོད། །འགྲོ་རྣམས་ཞི་བའི་ལས་དང་ནི། །བསྡུ་རྣམ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། །ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་བཅས་པ་ཡི། །རྣམ་པར་བྱང་བ་རྟོགས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་རྣམས་དོན་ཇི་བཞིན་གྱི། །དོན་དང་ཕ་རོལ་ཕྱིན་དྲུག་དང་། །སངས་རྒྱས་ལམ་དང་རང་བཞིན་གྱིས། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་

གཉིས་ཟད་དང་། །བཟ་དང་དམིགས་པ་མེད་པ་དང་། །ལུས་ཅན་རྣམས་ནི་ཡོངས་སྨིན་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་དང་ནི། །མངོན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་དང་སངས་རྒྱས་ཞིང་། །རྣམ་པར་དག་དང་ངེས་པ་དང་། །སེམས་ཅན་དོན་ནི་ཚད་མེད་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྟེན་སོགས་ཡོན་ཏན་དང་། །བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་ལས་རྣམས་ནི། །ཆུད་མི་ཟ་དང་བདེན་མཐོང་དང་།། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ནི་སྤངས་པ་དང་། །དེ་གཞི་མེད་པའི་ཚུལ་དང་ནི། །རྣམ་པར་བྱང་དང་ཚོགས་དང་ནི། །འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་པ་ལ། །ཐ་དད་ཡོངས་སུ་མི་ཤེས་དང་། །མྱ་ངན་འདས་ལ་འགོད་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ཡི་འཕྲིན་ལས་ནི། །རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་བདུན་དུ་བཞེད། །ཅེས་གསུངས། ཆོས་སྐུ་རྒྱུན་མི་ཆད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འཁོར་བ་ཇི་སྲིད་པར་ཆོས་སྐུ་འདིའི་འཕྲིན་ལས་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་འདོད་དོ། །དེ་ལ་དབུ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། ལམ་གྱི་རྟེན་ལ་འགོད་པ་གཅིག་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་ངན་སོང་གསུམ་དང་ལྷ་དང་མིའི་འགྲོ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་ཞི་བ་སྒྲུབ་པའི་འཕྲིན་ལས་མཛད་པ་དང་། ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་ལྔ་ནི། སྦྱིན་པ་སྙན་སྨྲ་དོན་སྤྱོད་དོན་མཐུན་ཏེ་བསྡུ་བ་རྣམ་པ་བཞི་ལ་འགོད་པ་དང་། ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་རྣམ་པར་བྱང་བའི་བླང་དོར་རྟོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཚད་མེད་པའི་རང་བཞིན་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། རང་གི་དོན་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དྲུག་སྒྲུབ་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དགེ་བའི་ལས་ལམ་བཅུ་ལ་འགོད་པ་སྟེ་ལྔ་དང་། སྦྱོར་ལམ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་རྟོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་པའི་སྒོམ་བྱུང་

ལ་འགོད་པ་དང་། མཐོང་ལམ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་ནི། གཉིས་སྣང་གི་སྤྲོས་པ་ཟད་པའི་ས་དང་པོའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་གཉིས་པ་ནས་ལྔ་པའི་བར་ལ་འགོད་པ་གཅིག་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་བརྫའམ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པའི་ས་གཉིས་ནས་ལྔ་པའི་བར་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་དྲུག་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་དམིགས་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ས་དྲུག་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་བདུན་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་ནི། ཐབས་ཀྱི་ཕར་ཕྱིན་ལྷག་པར་ཐོབ་སྟོབས་ཀྱིས་ལུས་ཅན་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྨིན་པར་མཛད་པའི་ས་བདུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་བརྒྱད་པ་ལ་འགོད་པ་གཉིས་ནི། ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་བསྡུས་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ལ་འགོད་པ་དང་། བདེན་པར་མངོན་པར་ཞེན་པ་བཟློག་པའི་ས་བརྒྱད་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་སྟེ་གཉིས་དང་། ས་དགུ་པ་ལ་འགོད་པ་གཅིག་ནི། བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པ་དང་ཆ་འདྲ་བའི་སྤྲུལ་སྐུའི་མཛད་པ་ནུས་པའི་ས་དགུ་པའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་དང་། ས་བཅུ་པ་ལ་འགོད་པ་བཅུ་གཉིས་ནི། རང་ཉིད་སངས་རྒྱས་པའི་སྣོད་བཅུད་ཀྱི་ཞིང་རྣམ་པར་དག་པ་ས་བཅུ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་སངས་རྒྱས་པར་ངེས་པ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ཚད་མེད་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀུན་ཏུ་ཉེ་བར་འགྲོ་ཞིང་སངས་རྒྱས་བསྙེན་པ་དང་ཆོས་ཉན་པ་སོགས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ལ་འགོད་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་སྐྱེ་བ་དེ་ཉིད་ལ་སངས་རྒྱས་པར་ངེས་པའི་བླ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་རྫོགས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། ལས་དང་འབྲས་

བྱུར་འབྲེལ་བ་ཆུད་མི་ཟ་ཞིང་མི་བསླུ་བར་རྟོགས་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་དང་། བདེན་པ་བཞིའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞི་སྤངས་པ་ལ་འགོད་པ་དང་། སྲིད་པ་ཐ་མ་པ་སངས་རྒྱས་པའི་རྒྱུའི་ཚོགས་པ་ཚང་བ་ལ་འགོད་པ་དང་། འདུས་བྱས་འཁོར་བ་དང་འདུས་མ་བྱས་མྱང་འདས་དོན་དམ་པར་ཐ་དད་མེད་པར་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་སྲིད་མཐའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འགོད་པ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་དང་། ལམ་གྱི་འབྲས་བུ་མི་གནས་པའི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ལ་འགོད་པ་སྟེ། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུའི་འཕྲིན་ལས་རྣམ་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བདུན་དུ་མདོ་ལས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་དག་ནི་འགྲེལ་པ་དང་གསེར་ཕྲེང་ལྟར་ཡིན་ལ། རྣམ་བཤད་ལས་རྩ་བའི་དོན་ཉི་སྣང་ལྟར་བཤད་པ་ལྟར་ན། ཚོགས་ལམ་ལ་འགོད་པ་གསུམ་དང་། སྦྱོར་ལམ་ལ་བཞི། མཐོང་ལམ་ས་དང་པོ་ལ་གཅིག ས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་གཅིག ས་བཞི་པ་སོགས་གསུམ་ལ་གཅིག ས་བདུན་པ་ལ་གཅིག ས་བརྒྱད་པ་ལ་བཞི། ས་དགུ་པ་ལ་གཉིས། ས་བཅུ་པ་ལ་དགུ། འབྲས་བུ་ལ་གཅིག་སྟེ་གོ་རིམ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་བརྒྱད་པའི་ཚིག་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ།། །།

དོན་བསྡུས་དྲུག་དང་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་སོགས།

༄ གཉིས་པ་ནི། མཚན་ཉིད་དེ་ཡི་སྦྱོར་བ་དང་། །དེ་རབ་དེ་ཡི་

གོ་རིམ་དང་། །དེ་མཐའ་དེ་ཡི་རྣམ་སྨིན་ནི། །དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་དྲུག །ཅེས་གསུངས། མཁྱེན་གསུམ་གྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། མཁྱེན་གསུམ་དེའི་ཉམས་ལེན་རྣམ་རྫོགས་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་དེ་རབ་ཏུ་གྱུར་པ་རྩེ་སྦྱོར་དང་། དེའི་གོ་རིམ་མཐར་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་། དེའི་མཐར་ཐུག་པ་སྐད་ཅིག་མའི་སྦྱོར་བ་དང་། སྦྱོར་བ་དེའི་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་ཆོས་སྐུ་སྟེ། དོན་བསྡུས་བརྒྱད་ལས་གཞན་རྣམ་པ་དྲུག་ཏུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གསུམ་པ་ནི། ཡུལ་ནི་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་རྒྱུ། །སྦྱོར་བ་བཞི་ཡི་བདག་ཉིད་དང་། །ཆོས་སྐུ་འཕྲིན་ལས་འབྲས་བུ་ནི། །དོན་བསྡུས་གཞན་ཏེ་རྣམ་པ་གསུམ།། ཞེས་གསུངས། སྦྱོར་བས་སྒོམ་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ནི་མཁྱེན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་པོ་དང་། མཁྱེན་གསུམ་མཐར་ཐུག་པ་དེའི་རྒྱུ་ནི་སྦྱོར་བ་བཞིའི་བདག་ཉིད་དང་། སྦྱོར་བའི་འབྲས་བུ་ནི་ཆོས་སྐུ་འཕྲིན་ལས་དང་བཅས་པ་སྟེ་དོན་བསྡུས་སྔ་མ་གཉིས་ལས་གཞན་རྣམ་པ་གསུམ་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །གསུམ་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མན་ངག་གི་བསྟན་བཅོས་མངོན་པར་རྟོགས་པའི་རྒྱན་ཅེས་བྱ་བ། རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།། །།ཞེས་གསུངས། གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་གར་གྱི་པཎྜི་ཏ་གོ་མི་འཆི་མེད་དང་། ལོ་ཙྪ་བ་དགེ་སློང་བློ་ལྡན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བསྒྱུར་ཅིང་ཞུས་ཏེ་ལེགས་པར་གཏན་ལ་ཕབ་པའོ།། །།ཞེས་གསུངས་ཏེ་གོ་སླའོ།། །།

འདིར་སྨྲས་པ། སྦྱོར་བ་རྣམ་བཞིའི་ཛམྦུ་ཆུ་བོའི་གསེར་གྱི་ཁྲུ་བ་དྲིང་ཞིང་རིང་། །མཁྱེན་གསུམ་ཉམས་ལེན་རྣམ་བཀྲ་ལྷ་རྫས་གོས་ཆེན་ཤམ་བུ་མཛེས་པར་གཡོ། །ལྷུན་གྲུབ་སྐུ་བཞིའི་བསམ་འཕེལ་ནོར་བུ་འོད་གཟི་

འབར་བའི་ཏོག་གིས་བརྒྱན། །ཤེར་ཕྱིན་རྣམ་གསུམ་རིན་ཆེན་གདུགས་
ཀྱིས་སྲིད་ཞིའི་ཚ་གདུང་སེལ་བར་མཛོད། །རྒྱན་འགྲེལ་མ་དྲོས་མཚོ་ཆེན་
ལས། །ཉེར་འོངས་ལེགས་བཤད་གཏམ་ཆབ།། བདག་བློའི་གཞོང་བུར་འཁྱིལ་
བ་འདིས། །དཔྱོད་ལྡན་བཞིན་རས་འཁྲུད་པར་རིགས། །འདིར་འབད་དགེ་
བའི་ཧླུང་ཤུགས་ཀྱིས། །འགྲོ་བའི་བློ་མུན་སྲིན་བསལ་ཏེ། །རྒྱལ་བསྟན་ཉི་འོད་
མངོན་གསལ་མཐུས། །བདེ་སྐྱིད་པད་ཚལ་བཞད་གྱུར་ཅིག །བདག་ཀྱང་
མ་འོངས་སྐྱེ་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །ལམ་བཟང་འདི་དང་ནམ་ཡང་མི་འབྲལ་
ཞིང་། །འདིར་བསྟན་ལམ་མཆོག་ཉམས་སུ་བླངས་པའི་མཐུས། །འགྲོ་ཀུན་
ཡར་འདྲེན་དམ་པར་བདག་གྱུར་ཅིག །ཁྱད་པར་ཚེ་འདིའི་ལུས་སེམས་
འབྲལ་བའི་ཚེ། །དེ་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཀྱི་ཤིང་བལ་ནི། །སྨོན་ལམ་རླུང་ཁྲིམས་
རླུང་གིས་རབ་བསྐྱོད་དེ། །མི་ཕམ་རྒྱལ་བའི་མདུན་སར་སྐྱེ་གྱུར་ཅིག དེ་
ཚེ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་ཚབ་མི་ཕམ་མགོན། །འཇམ་དཔལ་སྙིང་པོའི་ཞལ་བཟང་
མངོན་གྱུར་ཏེ། །གསུང་གི་བདུད་རྩིས་བདག་ཡིད་བརྟས་རྒྱས་ཤིང་། །ཐེག་
མཆོག་ཆོས་ཀྱི་དགའ་སྟོན་སྤྱོད་གྱུར་ཅིག །ཅེས་བསྟན་བཅོས་མངོན་རྟོགས་
རྒྱན་ཚིག་དོན་གྱི་སྒོ་ནས་བཤད་པ་བྱམས་མགོན་ཞལ་ལུང་ཞེས་བྱ་བ་འདི་
ནི། སྔ་མོ་ནས་དཔྱོད་ལྡན་མང་པོས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་སྐོར་ལ་ཡིག་འཛོག་བྱེད་
དགོས་ཞེས་བསྐུལ་ཞིང་། དུས་ཕྱིས་གསན་རྒྱ་ཆེ་ཞིང་མཁྱེན་རབ་ཕུལ་དུ་
བྱུང་བའི་སྤྲུལ་སྐུ་ཆེན་ཀུ་ཙུག་ཐུ་ནོ་མོན་ཧའང་བློ་བཟང་འཇིགས་མེད་
བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་ཕར་ཕྱིན་གྱི་ཡིག་ཆར་དགོས་གཙོད་རྒྱས་པ་
ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་མ་མཛད་ཀྱང་། དེ་ལྟ་བུ་ནི་ཡི་གེ་ཉུང་ངུས་མཐའ་
མི་ཆོད་ཅིང་ཡི་གེ་མང་བར་འགྱུར་ན་ཕོ་བོ་ཁམས་ཞན་པས་མི་ཐུབ་པས།

དེའི་དོན་དུ་དམིགས་ཏེ་འདི་ཉིད་བྲིས་ནས་མཇུག་མ་རྫོགས་པའི་སྐབས་སུ། གཞུང་ལུགས་མང་དུ་ཐོས་ཤིང་བློ་གྲོས་ཀྱི་མིག་དང་ལྡན་པའི་དཀའ་བཅུ་པ་འཇིགས་མེད་རྗེ་རྗེས་མཇུག་རྫོགས་པར་བྱེད་དགོས་ཤིང་ལྷག་པར་མཚན་ཉིད་བཞིའི་སྐོར་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པ་ཞིག་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་བ་ལྟར། མང་ཐོས་སྦྱོང་བ་པའི་གཟུགས་བརྙན་སྨྲ་བཙུན་ངག་དབང་དཔལ་ལྡན་གྱིས་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་བགྲང་བྱ་ལྷ་བཅུ་ རྩ་གསུམ་པ་དོན་གྲུབ་ཅེས་པ་ས་མོ་ལུག་ལོར་ཧར་ཏལ་བེ་སེའི་ཆོས་གྲྭ་དགའ་ལྡན་བཤད་སྒྲུབ་བསྟན་འཕེལ་གླིང་དུ་སྦྱར་བ་འདིས་ཀྱང་བསྟན་འགྲོ་ལ་ཕན་པ་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོགས་པར་གྱུར་ཅིག །དགེ་ལེགས་འཕེལ།། །།

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

༄ རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི།།
དཔར་དུ་བསྒྲུབ་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡིའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག

ཅེས་པ་འདི་ཡང་དེང་དུས་ཡིད་སྨུབ་ཀྱིས་རྒྱུད་བརླམས་པའི་ཀླ་ཀློའི་སྡིག་སྤྱོད་མི་བཟད་པས་གངསས་ལྗོངས་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་ཁྱབ་པའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྣང་བ་ལྟར་འབར་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམ་ཉེས་པར་བྱས། ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་ན་རྟུལ་ཕྲན་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གནོད་ཚེ་གྲུ་གྲུའི་སྦྱོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྣོ་ཀུན་ནས་ལྷ་བདོའི་རྒྱུད་ཚོགས་མཚོ་ལྟར་བརྫོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་ཕྱོགས་བོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྟན་པའི་མེ་རོ་སླར་ཡང་སྔར་བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འཕགས་པའི་ལྗོངས་འདིར་ཡང་ཁྱབ་པའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་འཕེལ་སླད་དང་། འཛམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཚེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྣོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲུལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚོག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ།། ||